

Forslag

til

Lov om offentlig adgang til miljøoplysninger¹

Kapitel 1

Lovens formål og anvendelsesområde

§ 1. Loven har til formål at sikre adgang til og formidling af miljøoplysninger. Med loven tilsigtes herunder åbenhed med henblik på navnlig at understøtte

- 1) informations- og ytringsfriheden,
- 2) borgernes deltagelse i demokratiet,
- 3) offentlighedens kontrol med den offentlige forvaltning,
- 4) mediernes formidling af miljøoplysninger til offentligheden, og
- 5) tilliden til den offentlige forvaltning.

Stk. 2. Myndigheder m.v., der er omfattet af loven, skal sikre, at de hensyn, som er nævnt i stk. 1, i videst muligt omfang varetages ved valg, etablering og udvikling af nye it-løsninger.

§ 2. Loven finder anvendelse på al virksomhed, der udøves af myndigheder inden for den offentlige forvaltning.

Stk. 2. Lovens § 40 gælder for domstolene.

§ 3. Loven finder bortset fra bestemmelserne i §§ 11 og 12 anvendelse på al virksomhed, der udøves af

- 1) selvejende institutioner, foreninger, fonde m.v., der er oprettet ved lov eller i henhold til lov, og
- 2) selvejende institutioner, foreninger, fonde m.v., der er oprettet på privatretligt grundlag, og som udøver offentlig virksomhed af mere omfattende karakter og er undergivet intensiv offentlig regulering, intensivt offentligt tilsyn og intensiv offentlig kontrol.

Stk. 2. Loven finder bortset fra bestemmelserne i §§ 11 og 12 desuden anvendelse på al virksomhed, der udøves af

- 1) elforsyningsvirksomheder, der producerer, transmitterer eller distribuerer elektricitet ved spænding på 500 V eller derover,
- 2) selskaber, institutioner, foreninger m.v., der driver naturgasforsyningsvirksomhed, og
- 3) kollektive varmforsyningsanlæg, som er omfattet af varmforsyningsloven og har en kapacitet på mere end 10 MJ/s.

§ 4. Loven finder bortset fra bestemmelserne i §§ 11 og 12 anvendelse på al virksomhed, der udøves af selskaber, hvis mere end 75 pct. af ejerandelene tilhører danske offentlige myndigheder. Det gælder dog ikke børsnoterede selskaber og disses datterselskaber.

Stk. 2. Vedkommende minister kan efter forhandling med miljøministeren fastsætte regler om, at loven ikke skal finde anvendelse på nærmere angivne selskaber omfattet af stk. 1. I det omfang der er tale om kommunalt eller regionalt ejede selskaber, skal de i 1. pkt. nævnte regler endvidere fastsættes efter forhandling med KL og Danske Regioner.

---

¹ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/4/EF af 28. januar 2003 om offentlig adgang til miljøoplysninger og om ophævelse af Rådets direktiv 90/313/EØF, EF-Tidende 2003, nr. L 41, side 26.

§ 5. Loven finder bortset fra bestemmelserne i §§ 11 og 12 anvendelse på selskaber, institutioner, personligt ejede virksomheder, foreninger m.v., i det omfang de ved eller i henhold til lov har fået tillagt beføjelse til at træffe afgørelser på statens, en regions eller en kommunes vegne.

Stk. 2. Vedkommende minister kan efter forhandling med miljøministeren fastsætte regler om, at loven ikke skal finde anvendelse på nærmere angivne selskaber, institutioner, personligt ejede virksomheder, foreninger m.v. omfattet af stk. 1.

Stk. 3. Vedkommende minister kan efter forhandling med miljøministeren fastsætte regler om, at loven helt eller delvis skal finde anvendelse på nærmere angivne selskaber, institutioner, foreninger m.v., såfremt udgifterne ved deres virksomhed overvejende dækkes af statslige, regionale eller kommunale midler. Vedkommende minister kan herunder fastsætte nærmere regler om opbevaring m.v. af dokumenter.

§ 6. Loven finder bortset fra bestemmelserne i §§ 11 og 12 endvidere anvendelse på organer, herunder fysiske og juridiske personer, der ikke er omfattet af §§ 3-5, og som

- 1) ved eller i henhold til lov har fået tillagt beføjelse til at udøve offentlige administrative funktioner, herunder konkrete opgaver, aktiviteter og tjenesteydelser, i forbindelse med miljøet, eller
- 2) har offentligt ansvar for eller udøver offentlige funktioner eller tjenesteydelser i relation til miljøet og er underlagt offentligt kontrol.

Kapitel 2

Aktindsigt m.v.

Hovedreglen om retten til aktindsigt i miljøoplysninger

§ 7. Enhver kan forlange at blive gjort bekendt med miljøoplysninger, jf. § 8.

§ 8. Retten til aktindsigt omfatter med de i §§ 15-30 nævnte undtagelser, jf. dog § 13, miljøoplysninger, som er i myndighedens m.v. besiddelse eller opbevares for myndigheden m.v., uanset hvornår miljøoplysningerne er tilvejebragt.

Stk. 2. Ved miljøoplysninger forstås i denne lov alle oplysninger i skriftlig form, i billed- eller lydform, i elektronisk eller i en hvilken som helst anden fysisk form om

- 1) tilstanden i miljøelementer som f.eks. luft og atmosfære, vand, jord, landskaber og naturområder, herunder vådområder, kyst- og havområder, biologisk mangfoldighed og dennes enkelte bestanddele, herunder genetisk modificerede organismer, og vekselvirkningen mellem disse elementer,
- 2) faktorer som f.eks. stoffer, energi, støj, stråling eller affald, herunder radioaktivt affald, emissioner, udledninger og andre udslip i miljøet, der påvirker eller kan påvirke de miljøelementer, som er nævnt i nr. 1,
- 3) foranstaltninger, herunder administrative foranstaltninger såsom politikker, lovgivning, planer, programmer, miljøaftaler og aktiviteter, der påvirker eller kan påvirke de enkelte miljøelementer eller faktorer, som er nævnt i nr. 1 og 2, samt foranstaltninger og aktiviteter, der har til formål at beskytte disse miljøelementer,
- 4) rapporter om gennemførelse af miljølovgivningen,
- 5) rentabilitetsberegninger og andre økonomiske analyser og forudsætninger, som er anvendt i forbindelse med de foranstaltninger og aktiviteter, som er nævnt i nr. 3, eller
- 6) menneskers sundheds- og sikkerhedstilstand, herunder, hvor det er relevant, forurening af fødekæden, menneskers levevilkår, kulturminde og bygningsværker, i det omfang de påvirkes af eller kan påvirkes af de enkelte miljøelementers tilstand, som er nævnt i nr. 1, eller via disse elementer af de faktorer eller foranstaltninger, der er nævnt i nr. 2 og 3.

Egenaces

§ 9. Den, hvis personlige forhold fremgår af miljøoplysningerne, kan med de undtagelser, der er nævnt i §§ 15-25, jf. dog § 13, forlange at blive gjort bekendt med oplysningerne herom. Det gælder dog ikke, i det omfang de hensyn, der er nævnt i §§ 27-29, jf. dog § 13, eller hensynet til den pågældende selv eller andre med afgørende vægt taler imod.

Identifikationskravet

§ 10. En anmodning om aktindsigt efter §§ 7 og 9 skal

- 1) indeholde de oplysninger, som er nødvendige, for at de miljøoplysninger, der ønskes aktindsigt i, kan identificeres, og
- 2) angive det tema, miljøoplysningerne vedrører.

Stk. 2. Hvis en anmodning om aktindsigt efter §§ 7 og 9 ikke opfylder betingelserne i stk. 1, skal myndigheden m.v. snarest muligt og senest inden 1 måned efter modtagelsen af anmodningen anmode den aktindsigtssøgende om at præcisere anmodningen om aktindsigt og bistå den aktindsigtssøgende hermed.

Stk. 3. Behandlingen af en anmodning om aktindsigt efter § 7 kan, uanset at betingelserne i stk. 1 er opfyldt, afslås i det omfang

- 1) behandlingen af anmodningen vil nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug, eller
- 2) anmodningen må antages at skulle tjene et retsstridigt formål eller lignende.

Ret til sammenstilling af miljøoplysninger i databaser (dataudtræk)

§ 11. Enhver kan forlange, at en forvaltningsmyndighed foretager og udleverer en sammenstilling af foreliggende miljøoplysninger i myndighedens databaser, hvis sammenstillingen kan foretages ved få og enkle kommandoer. Hvis oplysningerne er omfattet af undtagelserne i §§ 15-30, jf. dog § 13, gælder sammenstillingsretten kun, hvis de hensyn, der er nævnt i disse bestemmelser, kan tilgodeses gennem anonymisering eller lignende, der kan foretages ved få og enkle kommandoer. Retten til at få foretaget en sammenstilling gælder ikke, hvis miljøoplysningerne allerede er offentliggjort i egnet form eller format.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder ikke anvendelse med hensyn til personoplysninger omfattet af § 10 i lov om behandling af personoplysninger.

Ret til indsigt i databeskrivelsen

§ 12. Enhver kan med de undtagelser, der er nævnt i §§ 27-29, jf. dog § 13, forlange at få indsigt i en beskrivelse af de typer af miljøoplysninger, der indgår i en database, hvilket grundlag miljøoplysningerne bygger på, samt oplysninger om, hvilke formater en database anvender (databeskrivelse). Denne ret gælder i forhold til databaser, som en forvaltningsmyndighed anvender i forbindelse med konkret sagsbehandling eller i forbindelse med udarbejdelse af offentliggjorte analyser, beregninger og lignende.

Stk. 2. Vedkommende minister kan efter forhandling med finansministeren bestemme, at ministerielle departementer og nærmere angivne underliggende styrelser og direktorater skal udfærdige databeskrivelser som omfattet af stk. 1, i det omfang sådanne ikke allerede foreligger hos myndigheden. Økonomi- og indenrigsministeren kan efter forhandling med vedkommende kommune eller region træffe bestemmelse om, at den centrale forvaltning i kommunen eller regionen skal udfærdige databeskrivelser som omfattet af stk. 1, i det omfang sådanne ikke allerede foreligger hos myndigheden.

Stk. 3. Forvaltningsmyndighederne skal i forhold til de typer af databaser, der er nævnt i stk. 1, som etableres eller udvikles efter lovens ikrafttræden, sikre sig, at der udarbejdes en databeskrivelse, med henblik på at der i overensstemmelse med stk. 1 kan meddeles indsigt heri.

Dette gælder dog ikke, hvis udarbejdelsen af en databeskrivelse vil indebære et væsentligt ressourceforbrug.

Kapitel 3

Undtagelser fra retten til aktindsigt i miljøoplysninger m.v.

Restriktiv anvendelse af undtagelser fra retten til aktindsigt i miljøoplysninger og afvejningsregel

§ 13. Ved behandlingen af en anmodning om aktindsigt i miljøoplysninger skal undtagelserne i §§ 15-30 fra retten til aktindsigt altid anvendes restriktivt under hensyntagen til samfundets interesse i, at miljøoplysningerne offentliggøres i det konkrete tilfælde. Myndigheden mv. skal i den forbindelse foretage en konkret afvejning af de offentlige interesser, der varetages ved udlevering, over for de interesser, der varetages ved at afslå udlevering.

Stk. 2. Stk. 1 finder ikke anvendelse på sager omfattet af § 15, stk. 1, der behandles af politiet og anklagemyndigheden.

Forholdet til anden lovgivning

§ 14. Pligten til at meddele miljøoplysninger begrænses ikke af særlige bestemmelser om tavshedspligt i anden lovgivning, medmindre denne lovgivning er forenelig med direktivet om offentlig adgang til miljøoplysninger.

Miljøoplysninger i sager undtaget fra aktindsigt

§ 15. Retten til aktindsigt omfatter ikke miljøoplysninger i sager inden for strafferetsplejen, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Miljøoplysninger i bødeforelæg, som en juridisk person har vedtaget, er omfattet af retten til aktindsigt efter lovens almindelige regler.

Stk. 3. Stk. 2 omfatter ikke miljøoplysninger i bødeforelæg hos politiet eller anklagemyndigheden.

§ 16. Retten til aktindsigt omfatter ikke miljøoplysninger i sager om lovgivning, herunder bevillingslove, før lovforslag er fremsat for Folketinget.

§ 17. Retten til aktindsigt omfatter ikke miljøoplysninger i sager om ansættelse eller forfremmelse i det offentlige tjeneste.

Stk. 2. Retten til aktindsigt omfatter bortset fra bestemmelsen i § 9 heller ikke miljøoplysninger i andre sager om enkeltpersoners ansættelsesforhold i det offentlige tjeneste, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 3. I sager som nævnt i stk. 2 skal der, i det omfang der er tale om miljøoplysninger, i overensstemmelse med lovens almindelige regler meddeles indsigt i oplysninger om den ansattes navn, stilling, uddannelse, arbejdsopgaver, lønmæssige forhold og tjenesterejser. For så vidt angår ansatte i chefstillinger, gælder lovens almindelige regler endvidere for oplysninger om disciplinære reaktioner i form af advarsel eller derover, i det omfang der er tale om miljøoplysninger. Det gælder dog kun for et tidsrum af to år efter, at den endelige afgørelse er truffet.

Stk. 4. I sager som nævnt i stk. 2 skal der ud over de oplysninger, der er nævnt i stk. 3, i overensstemmelse med lovens almindelige regler meddeles indsigt i miljøoplysninger i den øverste ledelseskontrakt om de overordnede prioriteringer for den pågældende myndighed mv.

Stk. 5. Miljøministeren kan bestemme, at retten til aktindsigt i miljøoplysninger i sager, der er omfattet af stk. 2, tillige skal gælde for andre oplysninger end dem, der er nævnt i stk. 3 og 4.

Stk. 6. Stk. 1-5 gælder også for institutioner m.v., der i medfør af §§ 3 og 4 er omfattet af loven.

§ 18. Retten til aktindsigt omfatter ikke miljøoplysninger i sager om førelse af en kalender.

§ 19. Hvis de hensyn, der varetages med bestemmelserne i §§ 15-18, kun gør sig gældende for en del af miljøoplysningerne i sager omfattet af §§ 15-18, skal der meddeles aktindsigt i de øvrige miljøoplysninger. Det gælder dog ikke, hvis

- 1) det vil medføre en prisgivelse af det eller de hensyn, der varetages med §§ 15-18, eller
- 2) det resterende indhold i dokumentet ikke har et forståeligt eller sammenhængende meningsindhold.

Stk. 2. Stk. 1 finder ikke anvendelse på sager omfattet af 15, stk. 1, der behandles af eller er hos politi og anklagemyndigheden.

Undtagelse af miljøoplysninger i interne dokumenter

§ 20. Retten til aktindsigt omfatter ikke miljøoplysninger i interne dokumenter. Som interne dokumenter anses

- 1) dokumenter, der ikke er afgivet til udenforstående og
- 2) dokumenter, der efter § 21, stk. 1, udveksles på et tidspunkt, hvor der er konkret grund til at antage, at en minister har eller vil få behov for embedsværkets rådgivning og bistand.

Stk. 2. Dokumenter omfattet af stk. 1, der afgives til udenforstående, mister deres interne karakter, medmindre afgivelsen sker af retlige grunde, til forskningsmæssigt brug eller af andre tilsvarende grunde.

Stk. 3. Miljøministeren kan efter forhandling med økonomi- og indenrigsministeren samt KL og Danske Regioner fastsætte regler om, i hvilket omfang interne dokumenter i kommunernes og regionernes besiddelse skal være omfattet af retten til aktindsigt i miljøoplysninger, når de foreligger i endelig form.

§ 21. Retten til aktindsigt omfatter ikke miljøoplysninger i interne dokumenter og miljøoplysninger, der udveksles på et tidspunkt, hvor der er konkret grund til at antage, at en minister har eller vil få behov for embedsværkets rådgivning og bistand, mellem

- 1) Et ministeriums departement og dets underordnede myndigheder.
- 2) Forskellige ministerier.

Stk. 2 Miljøoplysninger om sagens faktiske grundlag m.v. er efter reglerne i § 24 og § 25 omfattet af retten til aktindsigt efter lovens almindelige regler uanset stk. 1.

Stk. 3. Selv om det må antages, at en minister har eller vil få behov for embedsværkets rådgivning og bistand i forbindelse med den pågældende sag m.v., gælder stk. 1 ikke

- 1) i sager, hvori der er eller vil blive truffet en konkret afgørelse af en forvaltningsmyndighed,
- 2) i sager om indgåelse af kontraktforhold og
- 3) i forbindelse med et ministeriums udførelse af kontrol- eller tilsynsopgaver.

§ 22. Retten til aktindsigt omfatter uanset § 20, stk. 1, miljøoplysninger i interne dokumenter, som foreligger i endelig form, når

- 1) dokumenterne alene gengiver indholdet af den endelige beslutning vedrørende en sags afgørelse,
- 2) dokumenterne alene indeholder en gengivelse af miljøoplysninger, som der har været pligt til at notere efter offentlighedslovens § 13,
- 3) dokumenterne er selvstændige dokumenter, der er udarbejdet for at tilvejebringe bevismæssig eller anden tilsvarende klarhed med hensyn til en sags faktiske omstændigheder,
- 4) dokumenterne indeholder generelle retningslinjer for behandlingen af bestemte sagstyper eller
- 5) dokumenterne indeholder en systematiseret gengivelse af praksis på bestemte sagsområder.

Undtagelse af miljøoplysninger i andre dokumenter

§ 23. Retten til aktindsigt omfatter ikke miljøoplysninger, der indgår i:

- 1) Statsrådsprotokoller.

- 2) Dokumenter, der udarbejdes og udveksles mellem ministre og folketingsmedlemmer i forbindelse med sager om lovgivning eller anden tilsvarende politisk proces.
- 3) Dokumenter, der udveksles, i forbindelse med at en myndighed udfører sekretariatsopgaver for en anden myndighed.
- 4) Brevveksling med sagkyndige til brug i retssager eller ved overvejelse af, om retssag bør føres.

Stk. 2. Retten til aktindsigt i miljøoplysninger, der indgår i dokumenter omfattet af stk. 1, gælder uanset disse bestemmelser emissionsoplysninger. Dette gælder dog ikke, hvis aktindsigten vedrører oplysninger, omfattet af § 26, stk. 1, nr. 1, ufærdigt materiale eller materiale under udarbejdelse eller vil have en ugunstig indvirkning på retssagers behandling ved domstolene.

Meddelelse af faktiske miljøoplysninger og miljøoplysninger, der indgår i eksterne faglige vurderinger

§ 24. Retten til aktindsigt i miljøoplysninger omfattet af § 20, § 21, stk. 1, og § 23, stk. 1, omfatter uanset disse bestemmelser miljøoplysninger om en sags faktiske grundlag, i det omfang miljøoplysningerne er relevante for sagen. Det samme gælder miljøoplysninger i eksterne faglige vurderinger, som findes i dokumenter, der er omfattet af § 20, § 21, stk. 1, og § 23, stk. 1, nr. 1-3.

Stk. 2. Stk. 1 gælder ikke i det omfang

- 1) det ikke er muligt at adskille miljøoplysningerne fra de oplysninger, der ikke skal udleveres i forbindelse med aktindsigten,
- 2) de pågældende miljøoplysninger fremgår af andre dokumenter, som udleveres i forbindelse med aktindsigten, eller
- 3) miljøoplysningerne er offentligt tilgængelige.

Meddelelse af miljøoplysninger i interne faglige vurderinger

§ 25. Retten til aktindsigt i miljøoplysninger omfattet af § 20, § 21, stk. 1, og § 23, stk. 1, nr. 1-3, omfatter uanset disse bestemmelser miljøoplysninger, der indgår i interne faglige vurderinger i endelig form, i det omfang miljøoplysningerne indgår i en sag om et fremsat lovforslag eller en offentliggjort redegørelse, handlingsplan el.lign.. Det gælder dog ikke miljøoplysninger, der indgår i oplysninger om interne vurderinger, som findes i dokumenter, der er udarbejdet til brug for ministerrådgivning.

Stk. 2. § 24, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.

Undtagelse af miljøoplysninger om private forhold og drifts- eller forretningsforhold mv.

§ 26. Retten til aktindsigt omfatter ikke miljøoplysninger om

- 1) enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold og
- 2) tekniske indretninger eller fremgangsmåder eller om drifts- eller forretningsforhold el.lign., for så vidt det er af væsentlig økonomisk betydning for den person eller virksomhed, oplysningerne angår, at anmodningen ikke imødekommes.

Stk. 2. Retten til aktindsigt i miljøoplysninger omfattet af stk. 1, nr. 2, gælder uanset disse bestemmelser emissionsoplysninger. Dette gælder dog ikke, hvis aktindsigten vil kunne have en ugunstig indvirkning på en persons mulighed for en retfærdig rettergang eller på intellektuelle ejendomsrettigheder.

Undtagelse af miljøoplysninger af hensyn til statens sikkerhed eller rigets forsvar

§ 27. Retten til aktindsigt i miljøoplysninger kan begrænses, i det omfang det er af væsentlig betydning for statens sikkerhed eller rigets forsvar.

Undtagelse af miljøoplysninger af hensyn til rigets udenrigspolitiske interesser mv.

§ 28. Retten til aktindsigt i miljøoplysninger kan af hensyn til rigets udenrigspolitiske interesser mv., herunder forholdet til andre lande eller internationale organisationer, begrænses, i det omfang fortrolighed følger af EU-retlige eller folkeretlige forpligtelser el.lign.

Stk. 2. Retten til aktindsigt i miljøoplysninger kan herudover begrænses, i det omfang det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til rigets udenrigspolitiske interesser mv., herunder forholdet til andre lande eller internationale organisationer.

Undtagelse af visse andre miljøoplysninger

§ 29. Retten til aktindsigt i miljøoplysninger kan begrænses, i det omfang det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til:

- 1) Forebyggelse, efterforskning og forfølgning af lovovertrædelser, straffuldbyrdelse og lign. og beskyttelse af sigtede, vidner eller andre i sager om strafferetlig eller disciplinær forfølgning.
- 2) Gennemførelse af offentlig kontrol, regulerings- eller planlægningsvirksomhed eller af påtænkte foranstaltninger i henhold til skatte- og afgiftslovgivningen.
- 3) Det offentlige økonomiske interesser, herunder udførelsen af det offentlige forretningsvirksomhed.
- 4) Forskeres og kunstneres originale ideer samt foreløbige forskningsresultater og manuskripter.
- 5) Private og offentlige interesser, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet.

Stk. 2. Aktindsigten kan dog kun begrænses efter stk. 1, nr. 2-5, hvis aktindsigten vedrører ufærdigt materiale eller materiale under udarbejdelse eller vil have en ugunstig indvirkning på

- 1) den fortrolige karakter af offentlige myndigheders forhandlinger, hvor en sådan fortrolighed har hjemmel i lovgivningen,
- 2) offentlige myndigheders mulighed for efterforskning af strafferetlig eller disciplinær art,
- 3) beskyttelsen af forretnings- og fabriks hemmeligheder med henblik på at beskytte en legitim økonomisk interesse, herunder offentlighedens interesse i at bevare statistisk fortrolighed og fortrolighed i skatteforhold,
- 4) intellektuelle ejendomsrettigheder,
- 5) beskyttelsen af personoplysninger eller sagsakter vedrørende fysiske personer, hvis den pågældende ikke har givet samtykke til offentliggørelsen heraf,
- 6) andre personers interesse eller beskyttelse, når disse personer har givet de ønskede oplysninger frivilligt uden at være eller kunne gøres juridisk forpligtiget hertil, medmindre de har givet deres samtykke til offentliggørelse af oplysningerne, eller
- 7) det miljø, oplysningerne vedrører, som f.eks. sjældne arters levesteder.

Stk. 3. Aktindsigt i emissionsoplysninger kan uanset stk. 2 kun begrænses efter stk. 1, nr. 2-5, hvis aktindsigten vedrører oplysninger, omfattet af § 26, stk. 1, nr. 1, ufærdigt materiale eller materiale under udarbejdelse, eller for så vidt aktindsigten vil kunne have en ugunstig indvirkning på intellektuelle ejendomsrettigheder.

§ 30. Hvis de hensyn, der er nævnt i §§ 26-29, kun gør sig gældende for en del af miljøoplysningerne i et dokument, skal der meddeles aktindsigt i dokumentets øvrige miljøoplysninger. Det gælder dog ikke, hvis

- 1) det vil medføre en prisgivelse af det eller de hensyn, der er nævnt i §§ 26-29, eller
- 2) det resterende indhold i dokumentet ikke har et forståeligt eller sammenhængende meningsindhold.

Kapitel 4

Behandlingen og afgørelsen af anmodningen om aktindsigt mv.

Behandlingen af anmodninger om aktindsigt m.v.

§ 31. Sager om aktindsigt i miljøoplysninger afgøres af den myndighed m.v., der har miljøoplysningerne i sin besiddelse, eller på hvis vegne miljøoplysningerne opbevares for myndigheden m.v.

Stk. 2. Vedkommende myndighed mv. afgør hurtigst muligt og under hensyntagen til en eventuel tidsfrist anført af den aktindsigtssøgende, om en anmodning om aktindsigt i miljøoplysninger kan imødekommes.

Stk. 3. Hvis en anmodning om aktindsigt i miljøoplysninger ikke er fremsat over for rette myndighed m.v., skal den aktindsigtssøgende hurtigst muligt underrettes om, hvem der er rette myndighed m.v., eller anmodningen skal videresendes til myndigheden m.v. og den aktindsigtssøgende underrettes herom.

Stk. 4. En anmodning om aktindsigt skal færdigbehandles inden 7 arbejdsdage efter modtagelsen, medmindre dette på grund af f.eks. sagens omfang eller kompleksitet undtagelsesvis ikke er muligt. Den, der har anmodet om aktindsigt, skal i givet fald underrettes om grunden til fristoverskridelsen og om, hvornår anmodningen kan forventes færdigbehandlet. En anmodning om aktindsigt skal dog afgøres senest 1 måned efter modtagelsen eller, hvis anmodningens omfang og kompleksitet er af en sådan art, at fristen på 1 måned ikke kan overholdes, senest 2 måneder efter modtagelsen. I givet fald skal den aktindsigtssøgende inden udløbet af fristen på 1 måned underrettes om grunden til fristoverskridelsen.

Stk. 5. Stk. 2 og 3, samt stk. 4, 1. og 2. pkt., finder tilsvarende anvendelse for behandlingen af anmodninger om sammenstilling af miljøoplysninger, jf. § 11. For behandlingen af anmodninger om indsigt i databeskrivelser, jf. § 12, finder stk. 2-4 tilsvarende anvendelse.

Stk. 6. Myndigheder m.v. skal stille miljøoplysninger til rådighed i den form eller i det format, som den aktindsigtssøgende ønsker. Dette gælder dog ikke, hvis miljøoplysningerne allerede er offentligt tilgængelige i en anden form, som er let tilgængelig for den pågældende, eller der er rimelige grunde til at stille oplysningerne til rådighed i en anden form eller i et andet format. Afslag på at stille oplysninger til rådighed i den form eller det format, som den aktindsigtssøgende ønsker, skal meddeles senest 1 måned efter modtagelsen af anmodningen.

Stk. 7. Afslag på anmodninger om aktindsigt i miljøoplysninger, herunder vedrørende ønsket form eller format, afslag på sammenstilling af miljøoplysninger og afslag på aktindsigt i databeskrivelser skal begrundes og være ledsaget af en klagevejledning, jf. §§ 32 og 33. Afslag, der begrundes med, at materialet er under udarbejdelse, skal oplyse navnet på den myndighed mv., der udarbejder materialet, samt hvornår materialet forventes at foreligge i endelig form. Afslag meddeles skriftligt, hvis anmodningen er fremsat skriftligt, eller hvis den aktindsigtssøgende ønsker det.

Klage over afgørelser om aktindsigt mv.

§ 32. Afgørelser om aktindsigt kan påklages særskilt og direkte til den myndighed, der er øverste klageinstans i forhold til afgørelsen eller behandlingen i øvrigt af den sag, anmodningen om aktindsigt vedrører.

Stk. 2. Afslag på anmodning om aktindsigt, der er meddelt af en institution m.v. eller et organ omfattet af §§ 3-6, kan, hvis der ikke er nogen anden administrativ klageinstans, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

Stk. 3. Klagen fremsendes til den myndighed m.v., hvis afgørelse der klages over. Myndigheden m.v. skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt senest 7 arbejdsdage efter modtagelsen af klagen videresende sagen og dens dokumenter til klageinstansen.

Stk. 4. Klageinstansen skal inden 20 arbejdsdage efter modtagelsen af en klage over en afgørelse om aktindsigt have færdigbehandlet klagen, medmindre dette på grund af f.eks. sagens omfang eller kompleksitet ikke er muligt. Klageren skal i givet fald underrettes om grunden til fristoverskridelsen og om, hvornår en afgørelse kan forventes at foreligge.

Stk. 5. Stk. 3 og 4 finder tilsvarende anvendelse i forbindelse med klager over afgørelser om sammenstilling af miljøoplysninger, jf. § 11, og om indsigt i databeskrivelser, jf. § 12.

§ 33. En afgørelse om afslag på aktindsigt, der er truffet af en kommune, en region eller et kommunalt fællesskab i sager, hvor der ikke er nogen administrativ klageinstans, skal være ledsaget af vejledning om muligheden for at indbringe sagen for den kommunale og regionale tilsynsmyndighed og om den fremgangsmåde, der er nævnt i 2. pkt. En henvendelse om at indbringe sagen for den kommunale og regionale tilsynsmyndighed skal rettes til den pågældende kommune eller region mv. i overensstemmelse med ordningen i § 32, stk. 3.

Stk. 2. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse i forbindelse med afgørelser om sammenstilling af miljøoplysninger, jf. § 11, og om indsigt i databeskrivelser, jf. § 12.

Klage over sagsbehandlingstiden

§ 34. Hvis en myndighed m.v. ikke har færdigbehandlet en anmodning om aktindsigt inden 14 arbejdsdage efter modtagelsen, kan sagsbehandlingstiden påklages særskilt og direkte til den myndighed, der er øverste klageinstans i forhold til afgørelsen eller behandlingen i øvrigt af den pågældende sag.

Stk. 2. Hvis myndigheden m.v. er omfattet af §§ 3-6, og der ikke er nogen anden administrativ klagemyndighed, kan klage over sagsbehandlingstiden påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

Stk. 3. Klagen fremsendes til den myndighed mv., hvis sagsbehandlingstid der klages over. Myndigheden skal, hvis den ikke har færdigbehandlet aktindsigtsanmodningen senest 7 arbejdsdage efter klagens modtagelse, videresende klagen til klageinstansen med en begrundelse for sagsbehandlingstiden. Ved forsinkelser uden fyldestgørende grund kan klageinstansen undtagelsesvist træffe afgørelse om aktindsigt.

Stk. 4. Klageinstansen skal inden 20 arbejdsdage efter modtagelsen af en klage over sagsbehandlingstiden have færdigbehandlet klagen, medmindre dette på grund af f.eks. sagens omfang eller kompleksitet ikke er muligt. Klageren skal i givet fald underrettes om grunden til fristoverskridelsen og om, hvornår klagen kan forventes færdigbehandlet.

Stk. 5. Hvis en myndighed m.v. ikke har færdigbehandlet en anmodning om sammenstilling af miljøoplysninger, jf. § 11, eller om indsigt i databeskrivelser, jf. § 12, inden 14 arbejdsdage efter modtagelsen, kan sagsbehandlingstiden påklages særskilt. I sådanne tilfælde finder stk. 2-4 tilsvarende anvendelse.

Oplysnings- og underretningspligter

§ 35. Myndigheder mv. skal, når de anmoder om miljøoplysninger til brug for udarbejdelse af offentlig statistik eller videnskabelige undersøgelser, og når den, som anmodningen stiles til, ikke er forpligtet eller kan forpligtes til at give oplysningerne, gøre denne bekendt hermed og med adgangen til at tilkendegive, at oplysningerne ikke bør offentliggøres.

§ 36. Bliver der fremsat anmodning om aktindsigt i miljøoplysninger i sager som nævnt i § 17, stk. 2, underretter myndigheden den ansatte herom med angivelse af, hvem der har fremsat anmodningen. Når der er truffet afgørelse om aktindsigt, underretter myndigheden den ansatte om, hvilke miljøoplysninger i sagen der er udleveret.

Miljøoplysningers kvalitet

§ 37. Myndigheder m.v. skal så vidt muligt sikre, at alle miljøoplysninger, der indsamles af eller for dem, er ajourførte, nøjagtige og sammenlignelige.

Stk. 2. Myndigheder m.v. skal i sager om aktindsigt i miljøoplysninger, der er omfattet af § 8, stk. 2, nr. 2, efter anmodning oplyse det sted, hvis det er til rådighed, hvor oplysninger kan findes om målingsmetoder, herunder fremgangsmåder for analyser, prøveudtagninger og forbehandling af prøver, der er anvendt ved tilvejebringelse af oplysningerne, eller henvise til en anvendt standardprocedure.

Aktiv formidling af miljøoplysninger

§ 38. Myndigheder m.v. skal ordne de miljøoplysninger, som er relevante for deres funktioner, og som de er i besiddelse af, eller som opbevares for dem, på en sådan måde, at de aktivt og systematisk kan formidles, herunder navnlig elektronisk, til offentligheden.

Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om formidling af miljøoplysninger, herunder hvilke miljøoplysninger der skal formidles, om opdatering og om elektronisk formidling af miljøoplysninger.

Betaling for miljøoplysninger

§ 39. Betaling for udlevering af miljøoplysninger som papirkopier og for udlevering af en sammenstilling af oplysninger eller en databeskrivelse, jf. §§ 11 og 12, opkræves efter de af justitsministeren i henhold til offentlighedsloven fastsatte regler, for så vidt angår sagens parter dog efter de regler, der er fastsat i medfør af forvaltningsloven.

Stk. 2. Vedkommende minister kan fastsætte regler om betaling for aktindsigt i miljøoplysninger, der stilles til rådighed i anden form end som papirkopier..

Stk. 3. Der kan ikke kræves betaling for adgang til registre eller oversigter over offentlige myndigheder eller miljøoplysninger, som myndigheder eller informationskontorer er i besiddelse af.

Udskrifter af domme m.v.

§ 40. Enhver kan hos retten forlange udskrift af domme, kendelser og andre retsafgørelser i civile retssager om

- 1) aktindsigt i miljøoplysninger i medfør af denne lov,
- 2) offentlig deltagelse i afgørelser vedrørende konkrete aktiviteter med indvirkning på miljøet eller
- 3) foreneligheden med miljølovgivningen af privates eller offentlige myndigheders handlinger eller undladelser.

Stk. 2. Retsplejelovens § 41 b, stk. 2 og 3, og § 41 e finder i øvrigt tilsvarende anvendelse. Retsplejelovens § 41 b, stk. 3, nr. 5, og § 41 e, stk. 4, finder dog kun anvendelse på emissionsoplysninger, hvis aktindsigten vil kunne have en ugunstig indvirkning på en persons mulighed for en retfærdig rettergang eller på intellektuelle ejendomsrettigheder.

Kapitel 5

Ikrafttræden og konsekvensændringer m.v.

§ 41. Loven træder i kraft den 1. januar 2014.

Stk. 2. Lov om aktindsigt i miljøoplysninger, jf. lovbekendtgørelse nr. 660 af 14. juni 2006, ophæves.

Stk. 3. Anmodninger om aktindsigt, som er indgivet før lovens ikrafttræden, afgøres efter denne lov.

Stk. 4. Regler, der er udstedt efter § 5, stk. 2, og § 5 b, stk. 2, i lov om aktindsigt i miljøoplysninger, opretholdes, indtil de ophæves af regler udstedt i medfør af denne lov.

§ 42. I lov nr. 606 af 12. juni 2013 om offentlighed i forvaltningen ophæves § 42, stk. 4. Stk. 5-10 bliver herefter stk. 4-9.

§ 43. I lov nr. 638 af 12. juni 2013 om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven ophæves § 3, stk. 2. Stk. 3 bliver herefter stk. 2.

§ 44. I lov nr. 469 af 12. juni 2009 om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, som ændret ved § 1 i lov nr. 1518 af 27. december 2009 og § 14 i lov nr. 484 af 11. maj 2010, foretages følgende ændring:

1. I § 14, stk. 2, og § 26, stk. 3, ændres »lov om aktindsigt i miljøoplysninger« til: »lov om offentlig adgang til miljøoplysninger«.

§ 45. I lov nr. 1331 af 19. december 2008 om infrastruktur for geografisk information foretages følgende ændring:

1. I § 6, stk. 1, ændres »lov om aktindsigt i miljøoplysninger« til: »lov om offentlig adgang til miljøoplysninger«.

§ 46. I lov nr. 483 af 11. maj 2010 om Natur- og Miljøklagenævnet som ændret ved § 1 i lov nr. 1608 af 22. december 2010, foretages følgende ændring:

1. I § 18, stk. 6, ændres »lov om aktindsigt i miljøoplysninger« til: »lov om offentlig adgang til miljøoplysninger«.

§ 47. Loven gælder ikke for Grønland og Færøerne.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. *Formål og baggrunden for lovforslaget*
  - 1.1. *Overvågningsudvalget for miljøoplysningsloven*
  - 1.2. *Offentlighedskommissionen*
2. *Miljøoplysningsdirektivet*
3. *Offentlighedskommissionens lovudkast*
4. *Lovforslagets hovedindhold*
  - 4.1. *Gældende ret*
    - 4.1.1. *Overordnet beskrivelse af miljøoplysningsloven*
    - 4.1.2. *Anvendelsesområde*
    - 4.1.3. *Personkreds og betingelser*
    - 4.1.4. *Miljøoplysninger*
    - 4.1.5. *Undtagelser fra retten til aktindsigt*
      - 4.1.5.1. *Generelt*
      - 4.1.5.2. *Specifikke fravigelser af offentlighedslovens undtagelsesbestemmelser*
    - 4.1.6. *Behandling og afgørelse af anmodninger om aktindsigt*
  - 4.2. *Overvågningsudvalgets anbefalinger*
  - 4.3. *Miljøministeriets overvejelser*
    - 4.3.1. *Det fremtidige samspil mellem offentlighedsloven, forvaltningsloven og miljøoplysningsloven*
    - 4.3.2. *Vurdering af de nye regler i offentlighedsloven i forhold til miljøoplysningsdirektivet*
  - 4.4. *Hovedelementerne i lovforslaget*
    - 4.4.1. *Formålsbestemmelse*
      - 4.4.1.1. *Gældende ret*
      - 4.4.1.2. *Lovforslaget*
    - 4.4.2. *Miljøoplysningslovens organisatoriske anvendelsesområde*
      - 4.4.2.1. *Gældende ret*
      - 4.4.2.2. *Lovforslaget*
    - 4.4.3. *Hovedregel om adgang til aktindsigt*
      - 4.4.3.1. *Gældende ret*
      - 4.4.3.2. *Lovforslaget*
    - 4.4.4. *Egenacces*
      - 4.4.4.1. *Gældende ret*
      - 4.4.4.2. *Lovforslaget*
    - 4.4.5. *Identifikationskravet og åbenlyst urimelig anmodning om aktindsigt.*
      - 4.4.5.1. *Gældende ret*
      - 4.4.5.2. *Lovforslaget*
    - 4.4.6. *Dataudtræk og databeskrivelse og notatpligt*
      - 4.4.6.1. *Gældende ret*
      - 4.4.6.2. *Lovforslaget*
    - 4.4.7. *Restriktiv anvendelse af undtagelser på miljøoplysninger, afvejningsregel og forholdet til anden*

lovgivning

4.4.7.1. *Gældende ret*

4.4.7.2. *Lovforslaget*

4.4.8. *Miljøoplysningslovens undtagelsesbestemmelser*

4.4.8.1. *Gældende ret*

4.4.8.2. *Lovforslaget*

4.4.9. *Faktiske oplysninger og faglige vurderinger*

4.4.9.1. *Gældende ret*

4.4.9.2. *Lovforslaget*

4.4.10. *Behandlingen og afgørelsen af anmodningen om aktindsigt mv.*

4.4.10.1. *Gældende ret*

4.4.10.2. *Lovforslaget*

4.4.11. *Miljøoplysningers kvalitet og formidling og betaling for miljøoplysninger og forholdet til retsplejeloven*

4.4.11.1. *Gældende ret*

4.4.11.2. *Lovforslaget*

4.4.12. *Underretningsregler og henvisningsregel*

4.4.12.1. *Gældende ret*

4.4.12.2. *Lovforslaget*

5. *Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige*

6. *Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet*

7. *Administrative konsekvenser for borgerne*

8. *Miljømæssige konsekvenser*

9. *Forholdet til EU-retten*

10. *Hørte myndigheder og organisationer*

11. *Sammenfattende skema*

1. Formål og baggrunden for lovforslaget

Lov om aktindsigt i miljøoplysninger, jf. lovbekendtgørelse nr. 660 af 14. juni 2006 med senere ændringer, bygger på og henviser i meget vidt omfang til offentlighedslovens og forvaltningslovens regler. Folketinget har den 4. juni 2013 vedtaget en ny lov om offentlighed i forvaltningen (FT 2012-2013, L 144 – Lov nr. 606 af 12. juni 2013), lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven (FT 2012-2013, L 145 – Lov nr. 638 af 12. juni 2013) og lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om aktindsigt m.v. (FT 2012-2013, L 146 – Lov nr. 639 af 12. juni 2013).

Der er derfor behov for omfattende konsekvensændringer i lov om aktindsigt i miljøoplysninger (herefter miljøoplysningsloven).

Lovforslaget er i det væsentligste en genfremsættelse af lovforslag om offentlig adgang til miljøoplysninger som blev fremsat 3. marts 2011 (L163, FT 2010-2011).

Den væsentligste ændring i forhold til det oprindeligt fremsatte lovforslag er bestemmelsen i § 21 som er tilpasset i overensstemmelse med § 24 i L144. Om baggrunden for ændringen af § 24 kan der henvises til afs. 1.1. i de almindelige bemærkninger til den nye offentlighedslov. Der er herudover foretaget en præcisering af bemærkningerne til lovforslagets § 29, stk. 1, nr. 5 i overensstemmelse med bemærkningerne til § 33 i den nye offentlighedslov.

Der er endelig foretaget mindre lovtekniske og andre tekniske tilpasninger, som f.eks. ajourføring af nyere domme fra EU-domstolen o.l.

Da den gældende lov er vanskelig tilgængelig, er formålet med lovforslaget – udover at sikre den fortsatte parallelitet til offentlighedsloven, hvor dette er muligt i forhold til EU-retten og i øvrigt

hensigtsmæssigt - derfor tillige at tilvejebringe mere tilgængelige og brugervenlige regler om aktindsigt i miljøoplysninger.

På denne baggrund er lovforslaget udformet som et forslag til en ny lov i stedet for blot at foreslå ændringer gennemført i den gældende miljøoplysningslov.

1.1. Overvågningsudvalget for miljøoplysningsloven

Miljøministeren nedsatte i 2006 et Overvågningsudvalg vedrørende lov om aktindsigt i miljøoplysninger, der har til opgave løbende at overvåge og indsamle erfaringer med lovens anvendelse i praksis og på baggrund heraf afgive en samlet redegørelse til miljøministeren om resultatet af Overvågningsudvalgets arbejde. Udvalget er således ikke et egentligt »lovudvalg«. Ifølge udvalgets kommissorium kan udvalget fremkomme med forslag til forbedringer af miljøoplysningsloven, ligesom udvalget skal tilrettelægge sit arbejde på en sådan måde, at resultaterne af arbejdet i Offentlighedskommissionen kan indgå i Overvågningsudvalgets arbejde.

Overvågningsudvalget afgav i sommeren 2008 en delrapport til miljøministeren, som sammenfattede de oplysninger om myndigheders og virksomheders/interessenters erfaringer med miljøoplysningsloven, som udvalget havde indsamlet.

Overvågningsudvalget konstaterede, at der tilsyneladende er et generelt stort informationsbehov hos myndigheder og virksomheder samt interessenter i øvrigt vedrørende miljøoplysningsloven og dens anvendelse. Miljøstyrelsen har efterfølgende kontaktet myndigheder m.v. med henblik på at udbrede kendskabet til loven og til Miljøstyrelsens vejledning til miljøoplysningsloven (vejledning nr. 10564 af 14. juni 2006).

Flere af de myndigheder og interessenter, der deltog i undersøgelsen, gav også udtryk for, at miljøoplysningsloven er svært tilgængelig, bl.a. fordi den i vidt omfang henviser til offentlighedslovens, forvaltningslovens og miljøoplysningsdirektivets regler.

Overvågningsudvalget blev herudover inddraget i lovforslagsarbejdet forud for fremsættelsen af forslaget til ny miljøoplysning (L 163, FT 2010-11) parallelt med høringen. Der henvises herom til afsnit 4.2.

1.2. Offentlighedskommissionen

Offentlighedskommissionen afgav i november 2009 en betænkning nr. 1510/2009 om offentlighedsloven med et tilhørende lovudkast til en ny offentlighedslov.

Offentlighedskommissionen bemærker i betænkningen om offentlighedsloven, kapitel 26, pkt. 2.2.2, at miljøoplysningsloven bygger på internationale regler og EU-retlige regler, og at kommissionen på denne baggrund ikke finder at burde foretage en nærmere vurdering af, i hvilket omfang kommissionens udkast til ny offentlighedslov i givet fald vil give anledning til at foretage ændringer i miljøoplysningslovens regler om aktindsigt, der i øvrigt i vidt omfang består af henvisninger til offentlighedslovens og forvaltningslovens regler om henholdsvis offentlighedens adgang til aktindsigt og partsaktindsigt.

2. Miljøoplysningsdirektivet

Miljøoplysningsdirektivet, som i alt overvejende grad bygger på det nu ophævede Rådets direktiv 90/313/EØF om fri adgang til miljøoplysninger, gennemfører Århus-konventionens regler om aktindsigt og formidling af miljøoplysninger i EU-retten, herunder på områder som myndighedsbegrebet, definition på miljøoplysninger, undtagelsessituationer og afvejningsregel, sagsbehandlingsregler, klageregler samt regler om aktiv formidling af miljøoplysninger.

Direktivet er imidlertid ikke kun en ordret implementering af konventionen, men supplerer og fortolker denne, hvor konventionen er åben herfor. Direktivet er på visse områder juridisk set vanskeligt tilgængeligt og giver anledning til fortolkningstvivl. Det drejer sig bl.a. om direktivets myndighedsdefinition og undtagelsesbestemmelser. En endelig afklaring af disse spørgsmål henhører under EU-domstolen.

Direktivet indeholder i artikel 1 en formålsbestemmelse og i artikel 2 definitioner, hvor bl.a. direktivets myndigheds- og miljøoplysningsbegreb fastlægges. Herudover defineres i artikel 2 forskellige andre centrale begreber i direktivet, herunder den personkreds, der kan anmode om miljøoplysninger.

Direktivet fastlægger i artikel 3 bestemmelser, som forpligter de offentlige myndigheder til i overensstemmelse med direktivets bestemmelser at stille miljøoplysninger til rådighed for enhver, uden at denne skal gøre rede for en interesse heri. Direktivets artikel 3 indeholder endvidere en række sagsbehandlingsregler, herunder absolutte frister for behandling af anmodningen om aktindsigt.

Direktivets artikel 4 indeholder en række undtagelser fra udgangspunktet om, at de offentlige myndigheder skal imødekomme en anmodning om aktindsigt. Artikel 4 indeholder endvidere afvejningsregler, som forpligter myndighederne m.v. til i hver enkelt sag om aktindsigt i miljøoplysninger at anvende undtagelsesreglerne restriktivt og afveje de interesser, der taler for at offentliggøre miljøoplysningerne overfor de interesser, der taler for at tilbageholde oplysningerne. Endelig indeholder artikel 4 regler om ekstrahering af miljøoplysninger, samt regler om skriftlighed, begrundelse, tidsfrister ved afgørelser om helt eller delvist afslag på aktindsigt og krav om klagevejledning.

Direktivet indeholder i artikel 5 regler om gebyrer og i artikel 6, regler om adgang til klage og domstolsprøvelse.

Endelig indeholder direktivet i artikel 7 og 8 regler om aktiv formidling af miljøoplysninger og om oplysningernes kvalitet.

3. Offentlighedskommissionens lovudkast

Offentlighedskommissionen har i november 2009 afgivet en betænkning nr. 1510/2009 om offentlighedsloven med et tilhørende lovudkast til en ny offentlighedslov.

Folketinget har vedtaget lov nr. 606 af 12. juni 2013 om offentlighed i forvaltningen (L 144, FT 2012-2013 – herefter "den nye offentlighedslov") som træder i kraft 1. januar 2014, der i al væsentlighed bygger på Offentlighedskommissionens lovudkast, og som på en række punkter udbygger den gældende offentlighedslovs princip om åbenhed i den offentlige forvaltning og på en række andre punkter indskrænker dette princip. Loven ophæver lov nr. 572 af 19. december 1985 om offentlighed i forvaltningen ("den gældende offentlighedslov").

Ifølge pkt. 2.3.1.2 i de almindelige bemærkninger til den nye offentlighedslov drejer det sig om følgende elementer i lovforslaget, der ud fra en generel betragtning kan siges at udbygge den gældende offentlighedslovs princip om åbenhed i den offentlige forvaltning:

- Angivelse af, hvilke formål som offentlighedsordningen navnlig varetager (§ 1, stk. 1).
- Fremhævelse af, at myndighederne mv. skal sørge for, at hensynet til åbenhed i videst muligt omfang varetages ved etablering mv. af nye it-løsninger (§ 1, stk. 2).
- Udvidelse af lovens anvendelsesområde til også at omfatte KL og Danske Regioner (§ 3, stk. 1, nr. 3).
- Udvidelse af lovens anvendelsesområde til at gælde for ikke-børsnoterede selskaber, hvor det offentlige ejer mere end 75 pct. af ejerandelene (l§ 4).
- Udvidelse af lovens anvendelsesområde til at omfatte selskaber, institutioner mv., i det omfang de træffer afgørelse på statens, en regions eller en kommunes vegne (§ 5, stk. 1).
- Pligt til at sikre, at virksomheder, der får overladt opgaver, som efter lovgivningen påhviler det offentlige, løbende giver myndigheden oplysninger om udførelsen af opgaverne (§ 6).
- Ophævelse af det subjektive identifikationskrav, der erstattes med et krav om angivelse af temaet for aktindsigtsanmodningen, dog således at en myndighed kan undlade at behandle en anmodning om aktindsigt, i det omfang det vil udgøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug (§ 9).
- Ret til at få foretaget en sammenstilling af oplysninger ved brug af få og enkle kommandoer i myndighedernes databaser (dataudtræk) (§ 11).

- Ret til at få indsigt i den databeskrivelse, der knytter sig til en database § 12).
- Pligt for myndighederne til af egen drift at overveje meroffentlighed (§ 14, stk. 1).
- Udvidelse af meroffentlighedsprincippet til også at omfatte sager undtaget fra aktindsigt (§ 14, stk. 2).
- Lovregulering af myndighedernes pligt til at foretage journalisering (§ 15).
- Etablering af et forsøg med en postlisteordning (§ 16).
- Pligt for myndighederne til løbende at give information om deres virksomhed (§ 17).
- Etablering af en såkaldt offentlighedsportal (§ 18).
- Aktindsigt i bødeforelæg, der er vedtaget af en juridisk person (§ 19, stk. 2).
- Ret til indsigt i den øverste ledelseskontrakt for så vidt angår oplysninger om de overordnede prioriteringer for den pågældende myndighed (§ 21, stk. 4).
- Bemyndigelsesbestemmelse om aktindsigt i visse kommunale og regionale interne arbejdsdokumenter (§ 23, stk. 3).
- Ret til indsigt i såkaldte praksisoversigter (§ 26, nr. 5).
- Ret til indsigt i interne faglige vurderinger i endelig form, der indgår i en sag om et fremsat lovforslag mv. (29, stk. 1, 1. pkt.), dog bortset fra de tilfælde, hvor den pågældende interne faglige vurdering findes i dokumenter, der er udarbejdet til brug for (den direkte) ministerrådgivning eller rådgivning af formandskabet i KL og Danske Regioner (§ 29, stk. 1, 2. pkt.).
- Adgang for den aktindsigtssøgende til som udgangspunkt selv at bestemme, hvordan aktindsigten skal gennemføres (§ 40).
- Indførelse af en sagsbehandlingsfrist på 7 arbejdsdage, som efter omstændighederne kan fraviges, for den myndighed, der modtager en anmodning om aktindsigt m.v. (§ 36, stk. 2).
- Ret til at påklage en aktindsigtsafgørelse m.v. direkte til den øverste klageinstans (37, stk. 1).
- Indførelse af en sagsbehandlingsfrist på 20 arbejdsdage, som efter omstændighederne kan fraviges, for vedkommende klageinstans (§ 37, stk. 3).
- Klagevejledningspligt til tilsynsmyndigheden i forhold til kommunale og regionale aktindsigtsafgørelser m.v. (§ 38).
- Ret til særskilt at påklage sagsbehandlingstiden (§ 39).

Følgende elementer i lovforslaget kan ud fra en generel betragtning siges at begrænse den gældende offentlighedslovs princip om åbenhed i den offentlige forvaltning:

- Undtagelse af alle sager om førelse af en kalender fra retten til aktindsigt (§ 22).
- Undtagelse af interne oplysninger og dokumenter, der udveksles mellem myndigheder i forbindelse med ministerbetjening (lovforslagets § 24), dog bortset fra interne dokumenter og oplysninger, der udveksles i konkrete afgørelsessager, sager om indgåelse af kontraktforhold, eller i forbindelse med et ministeriums udførelse af kontrol- eller tilsynsopgaver.
- I forbindelse med, at lovens anvendelsesområde foreslås udvidet til også at omfatte KL og Danske Regioner, undtages interne oplysninger og dokumenter, der udveksles mellem KL, Danske Regioner, kommunerne og regionerne i forbindelse med bl.a. økonomiske eller politiske forhandlinger med staten (§ 25).
- Undtagelse af dokumenter, der udarbejdes og udveksles mellem ministre og folketingsmedlemmer i forbindelse med sager om lovgivning eller anden tilsvarende politisk proces (§ 27, nr. 2).
- Adgang til at nægte at foretage såkaldt ekstrahering af oplysninger fra bl.a. interne dokumenter, i det omfang det vil indebære et uforholdsmæssigt ressourceforbrug (§ 28, stk. 2, nr. 1).

4. Lovforslagets hovedindhold

4.1. Gældende ret

4.1.1. Overordnet beskrivelse af miljøoplysningsloven

Lov om aktindsigt i miljøoplysninger (herefter miljøoplysningsloven) indeholder nogle særlige regler om aktindsigt i og formidling af miljøoplysninger.

Loven gennemfører i dansk ret Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/4/EF om offentlig adgang til miljøoplysninger og om ophævelse af Rådets direktiv 90/313/EØF (herefter miljøoplysningsdirektivet). Herudover gennemfører loven i dansk ret FN konventionen om adgang til miljøoplysninger, offentlig deltagelse samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet (Århuskonventionen).

Miljøoplysningsloven henviser i vidt omfang til den hidtil gældende offentlighedslovs og forvaltningslovs regler om aktindsigt og fraviger kun disse loves regler, når hensynet til gennemførelsen af miljøoplysningsdirektivet og Århuskonventionen har gjort det nødvendigt at fastsætte nogle særlige regler for aktindsigt i miljøoplysninger. Lov om aktindsigt i miljøoplysninger blev bl.a. ændret ved lov nr. 447 af 31. maj 2000 om ændring af visse miljølove (Implementering af Århuskonventionen m.v.) (L 170, FT 1999-2000) og ved lov nr. 310 af 2. maj 2005 om ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger (Gennemførelse af direktiv om Århus-konventionen), (L 4, FT 2004-05, 2. samling).

4.1.2. Anvendelsesområde

Miljøoplysningsloven gælder efter lovens § 1, stk. 1, for alle myndigheder mv., der er omfattet af offentlighedsloven. Det kan i den forbindelse oplyses, at Folketingets Ombudsmand i FOU nr. 2006.529 -udtalelse af 1. december 2006 (j. nr. 2005-2808-499) - har givet udtryk for, at Investeringsfonden for Østlandene var omfattet af miljøoplysningsloven, allerede fordi fonden var omfattet af offentlighedslovens § 1, stk. 1.

Herudover gælder loven også i forhold til alle organer, herunder fysiske og juridiske personer, der har offentligt ansvar for eller udøver offentlige funktioner eller tjenesteydelser i relation til miljøet, og som er underlagt offentlig kontrol, jf. lovens § 1, stk. 2. Miljøoplysningsloven kan således f.eks. anvendes i forhold til A/S Storebælt, A/S Øresund, og andre offentlige forsyningsområder såsom affaldsområdet, trafikområdet, energiområdet, spildevandsområdet og vandforsyningsområdet, jf. lovbemærkningerne til L 170 om implementering af Århus-konventionen. Dette gælder dog kun, hvis det offentlige gennem ejerskab eller på anden måde har bestemmende indflydelse på organet.

4.1.3. Personkreds og betingelser

Det er i miljøoplysningslovens § 2, stk. 1, fastsat, at enhver – med de betingelser og undtagelser, der følger af offentligheds- og forvaltningsloven – har ret til at blive gjort bekendt med miljøoplysninger.

Bestemmelsen indebærer således bl.a. på den ene side, at der ikke kan stilles formkrav til en anmodning om aktindsigt i miljøoplysninger, og på den anden side at offentlighedslovens identifikationskrav gælder i forhold til sådanne anmodninger, ligesom offentlighedslovens almindelige undtagelsesbestemmelser skal finde anvendelse ved vurderingen af, om der kan meddeles afslag på aktindsigt i miljøoplysninger.

4.1.4. Miljøoplysninger

Miljøoplysningsloven finder alene anvendelse i forhold til begæringer om aktindsigt i »miljøoplysninger«, jf. § 2, stk. 1.

Loven indeholder imidlertid i § 3 en ganske bred definition af dette udtryk. Det er således i bestemmelsen fastsat, at der ved miljøoplysninger bl.a. skal forstås alle oplysninger, som er i myndighedens besiddelse – uanset hvornår oplysningerne er tilvejebragt og uanset i hvilken form

de foreligger – der vedrører tilstanden i miljøelementer som f.eks. luft, vand, jord (nr. 1), eller som vedrører faktorer som f.eks. stoffer, energi, støj mv. (nr. 2).

Udtrykket miljøoplysninger omfatter endvidere oplysninger, der vedrører administrative foranstaltninger såsom lovgivning, planer, programmer mv., der påvirker eller kan påvirke de nævnte miljøelementer (nr. 3), ligesom udtrykket omfatter rapporter om gennemførelse af miljølovgivningen (nr. 4) og oplysninger, der vedrører menneskers sundheds- og sikkerhedstilstand, herunder forurening af fødekæden, i det omfang de påvirkes af eller kan påvirkes af de enkelte miljøelementers tilstand (nr. 6).

4.1.5. Undtagelser fra retten til aktindsigt

4.1.5.1. Generelt

Det følger af miljøoplysningslovens § 2, stk. 1, at retten til aktindsigt kan begrænses efter de undtagelsesbestemmelser, der findes i offentligheds- og forvaltningsloven. Det indebærer således, at den, der uden at være part i en sag, anmoder om aktindsigt i miljøoplysninger, kan meddeles afslag på aktindsigt efter undtagelsesbestemmelserne i offentlighedslovens §§ 2, 7, 10, § 12, stk. 1, og § 13, stk. 1.

Da miljøoplysningsloven imidlertid – som nævnt ovenfor – bygger på miljøoplysningsdirektivet, der på en række punkter giver en videre adgang til aktindsigt i miljøoplysninger, end det, der er tilfældet efter offentligheds- og forvaltningsloven, er der i lovens § 2, stk. 2-6, fastsat nogle særlige regler, der i visse henseender fraviger aktindsigtsreglerne i offentligheds- og forvaltningsloven, herunder de pågældende loves undtagelsesbestemmelser.

Det er således i miljøoplysningslovens § 2, stk. 3, 1. pkt., bl.a. fastsat, at en myndighed, der kan afslå en begæring om aktindsigt i miljøoplysninger efter offentlighedslovens undtagelsesbestemmelser (§§ 2, 7, 10, § 12, stk. 1, og § 13, stk. 1), skal foretage en konkret afvejning af offentlighedens interesse i at få udleveret miljøoplysningerne over for de interesser, der varetages ved at afslå en udlevering (konkret afvejningsregel).

I forlængelse heraf er det i lovens § 2, stk. 3, 2. pkt., bl.a. fastsat, at de nævnte undtagelsesbestemmelser i offentlighedsloven skal anvendes restriktivt under hensyn til samfundets interesse i, at miljøoplysningerne offentliggøres i det enkelte tilfælde (generel afvejningsregel).

4.1.5.2. Specifikke fravigelser af offentlighedslovens undtagelsesbestemmelser

Foruden de mere generelle fravigelser af offentlighedsloven, indeholder miljøoplysningsloven også nogle mere specifikke fravigelser.

Det er således fastsat i lovens § 2, stk. 4, at undtagelsesbestemmelsen i offentlighedslovens § 10, nr. 5 (materiale til brug for statistiske og videnskabelige undersøgelser), ikke gælder for begæringer om aktindsigt i miljøoplysninger.

Herudover er det i lovens § 2, stk. 6, bl.a. bestemt, at offentlighedslovens § 13, stk. 1, nr. 4-6, ikke finder anvendelse på miljøoplysninger, i det omfang det vil stride mod nogle angivne bestemmelser i miljøoplysningsdirektivet, som miljøoplysningsloven gennemfører.

Endvidere er det i lovens § 2, stk. 5, bl.a. fastsat, at offentlighedslovens § 10, nr. 1-4, § 12, stk. 1, og § 13, stk. 1, nr. 6, ikke finder anvendelse på oplysninger om emissioner til miljøet, i det omfang det vil stride mod nogle angivne bestemmelser i miljøoplysningsdirektivet.

Endelig fastsætter loven, at retten til aktindsigt i miljøoplysninger ikke kan begrænses af særlige bestemmelser om aktindsigt i anden lovgivning, medmindre der er tale om bestemmelser, der er fastsat til gennemførelse af fællesskabsretlige forpligtelser, jf. lovens § 2, stk. 2. Dette står i modsætning til bestemmelsen i offentlighedslovens § 17, stk. 4, der fastslår, at bestemmelser i andre love om aktindsigt opretholdes, uanset om de giver ret til aktindsigt i snævrere omfang end offentlighedsloven.

4.1.6. *Behandling og afgørelse af anmodninger om aktindsigt*

Med hensyn til aktindsigtens gennemførelse er det i lovens § 4, stk. 1, bl.a. fastsat, at begæring om aktindsigt i miljøoplysninger skal behandles efter offentlighedslovens § 16, stk. 1 (om aktindsigtens form) og stk. 2 (om 10-dages fristen). Miljøoplysningsloven fastsætter imidlertid som følge af miljøoplysningsdirektivet to undtagelser til offentlighedslovens § 16, stk. 1 og 2.

Det gælder for det første med hensyn til spørgsmålet om, i hvilken form eller format, miljøoplysningerne skal udleveres, og for det andet vedrørende spørgsmålet om absolutte tidsfrister for behandlingen af en aktindsigtsbegæring.

For det første bestemmer loven således, at myndigheden eller organet skal stille miljøoplysninger til rådighed i den form eller det format, som den aktindsigtssøgende ønsker, medmindre oplysningerne allerede er offentligt tilgængelige i en anden form, som er let tilgængelig for den pågældende, eller der er rimelige grunde til at stille oplysningerne til rådighed i en anden form eller et andet format, jf. miljøoplysningslovens § 4, stk. 2. Denne bestemmelse indebærer, at det som udgangspunkt er den aktindsigtssøgende, der kan bestemme om aktindsigten skal gennemføres ved, at der udleveres en kopi af miljøoplysningerne, eller om den skal gennemføres ved gennemsyn på stedet, ligesom det som udgangspunkt er den aktindsigtssøgende, der kan bestemme, om aktindsigten skal gennemføres ved udlevering af papirkopi eller elektronisk.

For det andet bestemmer loven, at begæring om aktindsigt skal afgøres hurtigst muligt og under hensyntagen til en eventuel tidsfrist fastsat af den aktindsigtssøgende, jf. § 4, stk. 3, 1. pkt. Herudover fastslår loven, at en aktindsigtsbegæring skal afgøres senest 1 måned efter modtagelsen af begæringen, medmindre sagens omfang eller komplekse karakter indebærer, at denne frist ikke

kan overholdes. I et sådant tilfælde kan fristen udskydes, men afgørelsen skal dog under alle omstændigheder foreligge senest 2 måneder fra modtagelsen af aktindsigtsbegæringen, jf. § 4, stk. 3, 1. pkt.

I forlængelse heraf bestemmer loven dog, at sager, hvor der gives afslag på at stille oplysningerne til rådighed i den form, som den aktindsigtssøgende ønsker, skal afgøres senest 1 måned efter modtagelsen af aktindsigtsbegæringen, jf. § 4, stk. 3, 2. pkt.

4.2. *Overvågningsudvalgets anbefalinger*

Udvalget er blevet inddraget parallelt med den almindelige høring i forbindelse med det tidligere fremsatte lovforslag L 163 fra FT 2010-11. I lyset heraf og som følge af den korte tidsfrist, forholdt udvalget sig alene til de overordnede linjer i det lovudkast, som blev sendt i høring. Om udvalgets kommissorium henvises til afsnit 1.1.

Udvalget tilsluttede sig, at der udarbejdes en helt ny lov, således at man undgår de omfattende henvisninger til bestemmelser i offentlighedslov og forvaltningslov, som findes i den gældende lov. Miljøoplysningsloven vil hermed være mere tilgængelig og brugervenlig end den gældende lov.

Udvalget påpegede i den sammenhæng, at lovudkastets § 2, der regulerer, hvilke myndigheder m.v. der er omfattet af loven, i sig selv burde indeholde de nødvendige regler og ikke som sket i lovudkastet henviser til offentlighedsloven.

Udvalget fandt tillige, at det overordnede snit, der var lagt mellem, hvilke regler fra offentlighedsloven, der er medtaget, henholdsvis ikke medtaget, generelt set er rigtigt.

Et flertal i udvalget var enig i lovudkastet, hvorefter KL og Danske Regioner ikke foreslås omfattet af miljøoplysningsloven. Flertallet lagde herved vægt på, at den afbalancerede løsning, som er foreslået i forslaget til ny offentlighedslov, hvorefter lovens anvendelsesområde udvides til at omfatte disse interesseorganisationer, samtidig med at brevvekslingen mellem disse organisationer og deres medlemmer i forbindelse med økonomiske og politiske forhandlinger m.v. undtages fra aktindsigt, ikke kan anvendes i miljøoplysningsloven. Der vil således alligevel ikke kunne findes parallelitet med offentlighedslovens regler. Hertil kommer, at hvis KL og Danske Regioner omfattes af miljøoplysningslovens anvendelsesområde, vil disse organisationer skulle

behandle aktindsigtsanmodninger efter de særlige regler i miljøoplysningsloven, herunder i forhold til deres indbyrdes brevveksling og brevveksling også med andre end deres medlemmer.

Et mindretal (forskningschef Oluf Jørgensen (Journalisthøjskolen), Danske Mediers Forum, CO-industri og DN) fandt, at KL og Danske Regioner burde omfattes og henviste herved navnlig til, at aktindsigt i miljøoplysninger i brevveksling mellem kommuner/regioner og deres organisationer under alle omstændigheder ville kunne søges hos de enkelte kommunalbestyrelser og regionsråd, der herefter alligevel ville skulle behandles efter miljøoplysningslovens regler. Det vil imidlertid være langt enklere at søge aktindsigten centralt via KL og Danske Regioner.

Udvalget tilsluttede sig, at reglerne om journalisering, postlister og aktiv information, som findes i forslaget til ny offentlighedslov, ikke gentages i miljøoplysningsloven, da der er tale om helt grundlæggende forvaltningsretlige bestemmelser, der skal gælde i almindelighed. Det samme gælder bestemmelsen om notatpligt og »udliciteringsreglen« i § 6 i forslaget til ny offentlighedslov. Det burde dog klart fremgå af lovforslagets bemærkninger, at »udliciteringsreglen« i forslaget til ny offentlighedslov også gælder, når der overlades opgaver på miljøområdet til en virksomhed m.v.

Udvalget var ligeledes enig i, at offentlighedslovens sagsbehandlingsregler (fristregler m.v.) skulle indarbejdes i miljøoplysningsloven, således at der i denne lov er en samling af alle gældende regler herom.

Udvalget pegede endvidere på, at der er behov for en tydeliggørelse af lovforslagets forhold til anden lovgivning i bestemmelser og/eller bemærkninger, herunder i forhold til samspillet med persondataloven og forvaltningsloven.

Nogle af udvalgets medlemmer havde herudover visse mere konkrete kommentarer til lovudkastet og forholdet til miljøoplysningsdirektivet, som blev fremsendt som hørings svar.

Endelig anbefalede et mindretal af udvalgets medlemmer (forskningschef Oluf Jørgensen (Journalisthøjskolen), Danske Mediers Forum, CO-industri og Danmarks Naturfredningsforening), at Miljøministeriet forud for lovforslagets fremsættelse udarbejdede en egentlig redegørelse om fortolkning af gældende ret i forhold til miljøoplysningsdirektiv og Århuskonvention i lyset af EU-domme, udtalelser fra den europæiske ombudsmand, Århus-konventionens overholdelseskomite og Folketingets Ombudsmand. De øvrige udvalgsmedlemmer påpegede, at det er Miljøministeriets ansvar at sikre lovforslagets overensstemmelse med miljøoplysningsdirektivet og Århuskonventionen og henholder sig i øvrigt til, at Miljøstyrelsen har oplyst, at en redegørelse herom falder uden for udvalgets kommissorium, og at der i øvrigt i vidt omfang i bemærkningerne er omtalt relevant praksis.

Transportministeriet udtrykte ikke nogen holdninger til anbefalingerne ovenfor.

4.3. Miljøministeriets overvejelser

4.3.1. Det fremtidige samspil mellem offentlighedsloven, forvaltningsloven, persondataloven og miljøoplysningsloven

Miljøministeriet har i lyset af Offentlighedskommissionens betænkning og den nye offentlighedslov, lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven samt i lyset af Overvågningsudvalgets delrapport og udvalgets efterfølgende anbefalinger overvejet, i hvilket omfang den nye offentlighedslov giver anledning til at foretage konsekvensændringer i miljøoplysningsloven.

Miljøministeriet har således overvejet spørgsmålet om, hvorledes de nødvendige konsekvensændringer i miljøoplysningsloven bør gennemføres og finder, at ændringerne bør gennemføres i form af en ny hovedlov for aktindsigt i miljøoplysninger. Sigtet hermed er, at loven fremover i højere grad skal kunne stå alene og dermed blive nemmere forståelig end den gældende lov. Herved undgås de mange henvisninger til offentlighedslov og forvaltningslov, som fremgår af den gældende lov. Lovforslaget indeholder således i vidt omfang gentagelser af offentlighedslovens regler.

Det indholdsmæssige udgangspunkt foreslås at være det samme som i dag, nemlig at miljøoplysningsloven skal give samme retsstilling som offentlighedsloven, dog således at dette fraviges, når hensynet til gennemførelsen af miljøoplysningsdirektivet (og Århuskonventionen) gør det nødvendigt at fastsætte særregler for miljøoplysninger.

I forhold til *lovens anvendelsesområde* er det ovennævnte indholdsmæssige udgangspunkt dog fraveget, idet det er foreslået, at loven ikke som den nye offentlighedslov skal gælde for KL og Danske Regioner, uanset at dette ikke ville være i strid med miljøoplysningsdirektivet. Dette skal ses i lyset af, at direktivet ikke giver mulighed for generelt at undtage brevveksling mellem de pågældende foreninger og kommuner eller regioner i forbindelse med økonomiske eller politiske forhandlinger m.v. som intern, således som det følger af den nye offentlighedslov.

Miljøministeriet lægger herved ligesom flertallet i Overvågningsudvalget vægt på, at den afbalancerede løsning, som følger af den nye offentlighedslov, hvorefter lovens anvendelsesområde udvides til at omfatte disse interesseorganisationer, samtidig med at brevvekslingen mellem disse organisationer og deres medlemmer i forbindelse med økonomiske og politiske forhandlinger m.v. undtages fra aktindsigt, ikke kan anvendes i miljøoplysningsloven. Der vil således alligevel ikke kunne findes parallelitet med offentlighedslovens regler. Hertil kommer, at en udvidelse, hvorefter KL og Danske Regioner omfattes af miljøoplysningslovens anvendelsesområde, vil medføre, at disse organisationer vil skulle behandle aktindsigtsanmodninger efter de særlige regler i miljøoplysningsloven, herunder i forhold til deres indbyrdes brevveksling og brevveksling også med andre end deres medlemmer.

Miljøministeriet kan tiltræde Overvågningsudvalgets anbefaling om, at lovudkastets § 2, der er en meget central bestemmelse om lovens anvendelsesområde, udbygges, således at bestemmelsen i sig selv indeholder de nødvendige regler uden henvisninger til offentlighedsloven. Lovforslaget er derfor blevet udbygget, så lovforslaget i sig selv afgrænser lovens anvendelsesområde (lovforslagets §§ 2-6).

Bestemmelserne om *journalisering, postlister og aktiv information* (Kapitel 3 i den nye offentlighedslov) er ikke medtaget, da der er tale om generelle forpligtelser for forvaltningsmyndigheder. Også her vil forpligtelserne efter offentlighedsloven – der også omfatter miljøoplysninger – under alle omstændigheder gælde.

Overvågningsudvalget har anbefalet, at reglerne om notatpligt (§ 13 i den nye offentlighedslov) heller ikke medtages ud fra samme begrundelse. Miljøministeriet er enig heri, og bestemmelsen, der var med i lovudkastet, er derfor udgået af lovforslaget.

Bestemmelsen om *oplysninger om udførelse af opgaver* (udliciteringsreglen), som efter loven påhviler det offentlige (§ 6 i den nye offentlighedslov), er heller ikke medtaget. Dels er anvendelsesområdet for miljøoplysningsloven bredere end offentlighedsloven, hvorved flere virksomheder i sig selv er omfattet af loven (og dermed omfattet af reglerne om aktindsigt), dels gælder der efter miljøbeskyttelseslovgivningen en pligt for kommunalbestyrelser og regionsråd til at sikre sig besiddelse af visse miljøoplysninger ved overladelse af drifts- eller vedligeholdelsesopgaver til private. De miljøoplysninger, det drejer sig om, er oplysninger om vand- og energiforbrug, anvendelse af kemiske stoffer og produkter, udledning af forurenende stoffer, støj og affald.

Også denne bestemmelse har samme karakter som de ovennævnte regler om journalisering og notatpligt m.v. Hertil kommer, at reglen ikke – som det er tilfældet med miljøbeskyttelseslovgivningen – særligt tager sigte på at sikre, at myndighederne råder over faktuelle miljøoplysninger.

Uanset at denne bestemmelse ikke medtages i miljøoplysningsloven, gælder reglen i offentlighedslovens § 6, når der overlades opgaver på miljøområdet til en virksomhed m.v. Overvågningsudvalgets overvejelser på dette punkt har derfor ikke medført ændringer i forhold til lovudkastet.

Bestemmelsen om, at der ikke er ret til *aktindsigt i databaser* (§ 10 i den nye offentlighedslov) er ikke medtaget, idet det vurderes, at denne bestemmelse ikke er i overensstemmelse med miljøoplysningsdirektivet. Det følger således af direktivets definition på en miljøoplysning (artikel 2, nr. 1), at der ved miljøoplysninger forstås alle miljøoplysninger i bl.a. elektronisk eller en hvilken som helst anden fysisk form. På denne baggrund findes en generel undtagelse for miljøoplysninger i databaser ikke at kunne indsættes i miljøoplysningsloven.

Bestemmelsen om *meroffentlighedsprincippet* (§ 14 i den nye offentlighedslov) er erstattet af de særlige afvejningsregler i miljøoplysningsdirektivet, der således allerede gælder i dag.

Bestemmelserne om *undtagelser fra retten til aktindsigt* (Kapitel 4 i den nye offentlighedslov) er indarbejdet i lovforslaget, således at disse nu fremgår direkte og ikke som henvisninger til offentlighedsloven. Bestemmelserne er dog modificeret, i det omfang dette vurderes nødvendiggjort af miljøoplysningsdirektivet. De særlige regler vedrørende KL og Danske Regioner er heller ikke medtaget, jf. ovenfor om lovens anvendelsesområde.

Reglerne om *behandling og afgørelse af anmodninger om aktindsigt* (Kapitel 5 i den nye offentlighedslov) er indarbejdet i lovforslaget sammen med de særlige fristregler m.v., som gælder efter miljøoplysningsdirektivet. Miljøoplysningsloven indeholder således en samling af alle gældende regler herom, hvad Overvågningsudvalget også har tilsluttet sig.

Om forholdet til forvaltningsloven bemærkes, at miljøoplysningsloven også regulerer parterers aktindsigt. Hvis forvaltningsloven giver parter en bedre retsstilling end, hvad der fremgår af miljøoplysningslovens regler, gælder denne bedre retsstilling imidlertid, og myndighederne er forpligtet til af egen drift at anvende de regler, der giver den bedste retsstilling. Det samme gælder evt. anden lovgivning, som måtte indeholde en bedre retsstilling, idet miljøoplysningsloven alene er en minimumslov. Overvågningsudvalget har været enig i, at der ikke var behov for en særlig regel herom i miljøoplysningsloven.

Om forholdet til persondataloven bemærkes endelig, at mens den nye offentlighedslov (bortset fra meroffentlighedsreglen) og miljøoplysningsloven regulerer, hvornår der er pligt til at meddele aktindsigt, regulerer persondataloven alene, hvornår myndigheder er berettigede til at videregive eller på anden måde behandle personoplysninger. Den beskyttelse, som fortrolige personoplysninger nyder efter miljøoplysningsdirektivet og dets henvisning til persondatadirektivet, vil herefter få betydning i forhold til anvendelsen af miljøoplysningslovens konkrete afvejningsregel (§ 13), således at der i almindelighed ikke vil skulle meddeles aktindsigt i oplysninger, der er omfattet af § 26, stk. 1, nr. 1, om enkeltpersoners private forhold. Den vil ligeledes efter omstændighederne kunne få betydning for, i hvilket omfang emissionsoplysninger vil skulle udleveres i medfør af den foreslåede regel i § 23, stk. 2, § 26, stk. 2 og § 29, stk. 3.

4.3.2. *Vurdering af de nye regler offentlighedsloven i forhold til miljøoplysningsdirektivet*

Ved vurderingen af behovet for konsekvensændringer i den gældende miljøoplysningslov er lagt til grund, at på de punkter, hvor der i den nye offentlighedslov lægger op til større åbenhed i forhold til den gældende offentlighedslov, jf. pkt. 3 ovenfor, skal denne større åbenhed også gælde for aktindsigt i miljøoplysninger. Miljøministeriet vurderer, at dette vil være i overensstemmelse med såvel miljøoplysningsdirektivet og Århuskonventionen, der begge indeholder minimumsregler.

Ligeledes er lagt til grund, at på de punkter, hvor den nye offentlighedslov indeholder regler der i forhold til den gældende offentlighedslov vil kunne føre til indskrænkning i adgangen til oplysninger, jf. pkt. 3 ovenfor, vil disse regler kun skulle gælde for miljøoplysninger, idet omfang de ikke strider mod miljøoplysningsdirektivet og Århuskonventionen.

Det drejer sig om følgende regler, der vil kunne føre til en indskrænkning af adgangen til miljøoplysninger:

- Undtagelse af alle sager om førelse af en kalender fra retten til aktindsigt (§ 22 i den nye offentlighedslov).

- Undtagelse af interne oplysninger og dokumenter, der udveksles mellem myndigheder, hvor der er konkret grund til at tro, at antage, at en minister har eller vil få behov for embedsværkets rådgivning og bistand (§ 24 i den nye offentlighedslov).
- I forbindelse med, at lovens anvendelsesområde er udvidet til også at omfatte KL og Danske Regioner, undtages interne oplysninger og dokumenter, der udveksles mellem KL, Danske Regioner, kommunerne og regionerne i forbindelse med bl.a. økonomiske eller politiske forhandlinger med staten (§ 25 i den nye offentlighedslov).
- Undtagelse af dokumenter, der udarbejdes og udveksles mellem ministre og folketingsmedlemmer i forbindelse med sager om lovgivning eller anden tilsvarende politisk proces (§ 27, nr. 2 i den nye offentlighedslov).
- Adgang til at nægte at foretage såkaldt ekstrahering af oplysninger fra bl.a. interne dokumenter, i det omfang det vil indebære et uforholdsmæssigt ressourceforbrug (§ 28, stk. 2, nr. 1 i den nye offentlighedslov).

Det er Miljøministeriets vurdering, at undtagelsen i 3. pind, om at retten til aktindsigt ikke skal omfatte interne dokumenter, der udveksles mellem KL, Danske Regioner samt disses medlemmer i forbindelse med økonomiske eller politiske forhandlinger med staten eller i forbindelse med drøftelse om fælles kommunale og regionale politiske initiativer, ikke kan finde anvendelse på miljøoplysninger.

Miljøoplysningsdirektivets artikel 2, stk. 2, indeholder en definition på »offentlige myndigheder«, hvorefter en offentlig myndighed skal forstås som:

- a) statslig eller anden offentlig forvaltning, herunder offentlige rådgivende organer, på national, regional eller lokalt plan
- b) enhver fysisk eller juridisk person, der ved eller i henhold til lov har fået tillagt beføjelse til at udøve offentlige administrative funktioner, herunder konkrete opgaver, aktiviteter og tjenesteydelser, i forbindelse med miljøet, eller
- c) enhver fysisk eller juridisk person, der har offentligt ansvar for eller udøver offentlige funktioner eller tjenesteydelser i relation til miljøet og er underlagt offentligt kontrol af et organ eller en person, der falder ind under litra a eller b.

I forbindelse med gennemførelsen af Århuskonventionen og senere miljøoplysningsdirektivet i dansk ret, jf. lov nr. 447 af 31. maj 2000 og lov nr. 310 af 2. maj 2005, blev det vurderet, at KL og Danske Regioner (tidligere Amtsrådsforeningen) ikke er omfattet af konventionens eller direktivets definition på en offentlig myndighed. Kommunalbestyrelser og regionsråd er derimod omfattet af definitionens litra a.

Det er Miljøministeriets vurdering, at KL og Danske Regioner sammen med deres respektive medlemmer ikke kan antages at udgøre en forvaltningsenhed eller et organ i direktivets forstand med den virkning, at udveksling af oplysninger mellem KL, Danske Regioner samt disses medlemmer falder ind under direktivets undtagelsesregel om internt materiale, jf. artikel 4, stk. 1, litra e. Det er således vurderingen, at miljøoplysningsdirektivet er til hinder for, at en anmodning til en kommune om aktindsigt i udvekslede oplysninger mellem kommunen og KL vil kunne afslås med henvisning til materiales interne karakter.

Det betyder imidlertid ikke, at direktivet slet ikke giver mulighed for at undtage miljøoplysninger, som udveksles mellem KL, Danske Regioner samt disses medlemmer, fra aktindsigt.

Miljøoplysningsdirektivets artikel 4 giver således mulighed for at undtage miljøoplysninger fra aktindsigt begrundet i, at offentliggørelse af oplysningerne vil kunne have en ugunstig virkning på f.eks. hensynet til den offentlige sikkerhed, jf. artikel 4, stk. 2, litra b, og retssagers behandling ved domstolene, jf. artikel 4, stk. 2, litra c. Hvis der ikke er tale om emissionsoplysninger vil oplysninger endvidere kunne undtages med henvisning til f.eks. beskyttelse af personoplysninger, artikel 4, stk. 2, litra f og beskyttelse af det, miljøoplysningerne vedrører, som f.eks. sjældne arters levesteder, jf. artikel 4, stk. 2, litra h.

Det er Miljøministeriets vurdering, at bestemmelsen i § 28, stk. 2, nr. 1, i den nye offentlighedslov, hvorefter myndigheden mv. kan nægte at ekstrahere oplysninger fra bl.a. interne

dokumenter, i det omfang det vil indebære et uforholdsmæssigt ressourceforbrug ikke vil være fuldt foreneligt med direktivets artikel 4 om undtagelser.

Det fremgår af bemærkningerne til § 28, stk. 2, nr. 1, at baggrunden for bestemmelsen er den meget betydelige ressourcebelastning, som behandling af aktindsigtsbegæringer i særlige tilfælde kan indebære for forvaltningsmyndighederne. Det fremgår endvidere, at bestemmelsen kun forventes anvendt på særligt omfattende sager og i almindelighed ikke, hvis den aktindsigtssøgende kan godtgøre en særlig interesse i sagen.

Direktivet giver i artikel 4, stk. 4, myndigheden m.v. mulighed for at afslå at udlevere miljøoplysninger i uddrag, hvis det ikke er muligt at udskille de miljøoplysninger, som skal udleveres, fra de, som kan beskyttes efter direktivets undtagelser. Direktivet indeholder ikke nogen definition på, hvornår det ikke er »muligt« at udlevere i uddrag. Det må antages, at der først om fremmest tænkes på de situationer, hvor udlevering af miljøoplysningerne vil betyde en prisgivelse af de fortrolige miljøoplysninger, som ikke skal udleveres. Selve det forhold, at udleveringen af oplysningerne vil være uforholdsmæssigt ressourcekrævende, vil formentligt sjældent være tilstrækkelig til at afslå at udlevere. Det må dog antages, at direktivet ikke vil være fuldstændig til hinder for, at ressourcebelastningen af myndigheden m.v. kan indgå ved vurderingen af, om det er muligt at udlevere i uddrag miljøoplysningerne. Dette vil særlig kunne være relevant, hvis sagsbehandlingen er så ressourcebelastende for myndigheden m.v., at det i helt afgørende grad vil hæmme myndighedens mulighed for at prioritere behandlingen af andre vigtige sager. En endelig afklaring af undtagelsernes rækkevidde henhører dog under EU-domstolen.

Miljøministeriet finder derfor, at det vil være bedst stemmende med miljøoplysningsdirektivet undtagelsesbestemmelser, at myndigheder m.v. kan afslå at ekstrahere, hvis dette ikke er muligt.

Med hensyn til undtagelserne i den nye offentlighedslov vedr. undtagelse af alle sager om førelse af kalender (§ 18) og undtagelse af interne dokumenter og oplysninger, der udveksles mellem myndigheder på et tidspunkt, hvor der er konkret grund til at antage, at en minister har eller vil få behov for embedsværkets rådgivning og bistand (§ 20) vurderer Miljøministeriet, at undtagelserne er forenelige med miljøoplysningsdirektivets artikel 4, stk. 1, litra e, om beskyttelse af interne meddelelser. Begrundelsen herfor er, at direktivet ikke fastlægger, hvorledes en offentlig myndighed skal afgrænses. Direktivet ses derfor ikke at være til hinder for en afgrænsning af direktivets myndighedsbegreb ud fra et funktionelt kriterium – i dette tilfælde defineret som dem, der indgår i udførelsen af en ministerbetjening.

Miljøministeriet vurderer endelig, at undtagelsen i § 27, nr. 2, i den nye offentlighedslov om udveksling af visse dokumenter mellem ministre og folketingsmedlemmer er foreneligt med direktivets artikel 4, stk. 1, litra d, om materiale under udarbejdelse, og § 4, stk. 2, litra a, om undtagelse af miljøoplysninger, såfremt offentliggørelsen af disse vil have en ugunstig virkning på den fortrolige karakter af offentlige myndigheders forhandlinger, hvor en sådan fortrolighed har hjemmel i lovgivningen.

4.4. Hovedelementerne i lovforslaget

Det foreslås, at miljøoplysningsloven skal regulere alle relevante spørgsmål om offentlighedens aktindsigt i og formidling af miljøoplysninger, jf. ovenfor under pkt. 4.3. og således ikke længere henvise til offentlighedslovens, forvaltningslovens og miljøoplysningsdirektivets regler. Det foreslås således, at loven skal indeholde bestemmelser om lovens formål og anvendelsesområde, om aktindsigt m.v. herunder om egenaces, identifikationskrav, sammenstilling af oplysninger i databaser og indsigt i databeskrivelser, om undtagelser fra retten til aktindsigt, herunder om restriktiv anvendelse af undtagelser og afvejningsregel, og om behandlingen og afgørelsen af anmodningen om aktindsigt mv. samt om miljøoplysningers kvalitet og om aktiv formidling af miljøoplysninger.

Det foreslås, at der ved udformningen af loven tilstræbes en retstilstand, der svarer til den, der vil følge af den nye lov om offentlighed i forvaltningen med de nødvendige fravigelser herfra som følge af gennemførelsen af miljøoplysningsdirektivet i dansk ret. Det foreslås endvidere, at der ved

udformningen så vidt muligt tilstræbes en systematik, der svarer til systematikken i den nye offentlighedslov.

I det følgende foretages en gennemgang af hovedelementerne i forslaget.

4.4.1. Formålsbestemmelse

4.4.1.1. Gældende ret

Den gældende miljøoplysningslov indeholder ingen formålsbestemmelse.

4.4.1.2. Lovforslaget

Der foreslås en bestemmelse (lovforslagets § 1, stk. 1), som i overensstemmelse med miljøoplysningsdirektivets formålsbestemmelse (direktivets artikel 1) og formålsbestemmelsen i den nye offentlighedslov, jf. § 1, angiver de grundlæggende hensyn og formål, som varetages med miljøoplysningsloven. I bestemmelsen fremhæves det således, at miljøoplysningsloven har til formål at sikre adgangen til og formidling af miljøoplysninger. Det fremhæves ligeledes, at loven særligt tilsigter åbenhed med henblik på navnlig at understøtte informations- og ytringsfriheden, borgernes deltagelse i demokratiet, offentlighedens kontrol med den offentlige forvaltning, mediernes formidling af miljøoplysninger til offentligheden, og tilliden til den offentlige forvaltning. I tilknytning hertil foreslås ligeledes indsat en bestemmelse, hvor det i overensstemmelse med miljøoplysningsdirektivets artikel 1 og § 1, stk. 2, i den nye offentlighedslov fastsættes, at myndigheder mv., der er omfattet af loven, skal sørge for, at de nævnte hensyn i videst muligt omfang varetages ved valg, etablering og udvikling af nye it-løsninger (lovforslagets § 1, stk. 2).

4.4.2. Miljøoplysningslovens organisatoriske anvendelsesområde

4.4.2.1. Gældende ret

Efter de gældende regler (§ 1) skal der gives adgang til aktindsigt i miljøoplysninger ved offentlige myndigheder, således som dette begreb er fastlagt i den gældende offentlighedslov samt en række forsyningsvirksomheder omfattet af den gældende offentlighedslov. Derudover er en række organer, der har offentligt ansvar for eller udøver offentlige funktioner eller tjenesteydelser i relation til miljøet, og som er underlagt offentlig kontrol, omfattet af reglerne af hensyn til gennemførelsen af miljøoplysningsdirektivet i dansk ret.

4.4.2.2. Lovforslaget

Det foreslås, at miljøoplysningslovens organisatoriske anvendelsesområde skal følge anvendelsesområdet i §§ 2-5 i den nye offentlighedslov, suppleret med miljøoplysningsdirektivets anvendelsesområde i artikel 2, stk. 2, litra b og c, (lovforslagets §§ 2-6).

Dog foreslås KL og Danske Regioner ikke omfattet. Om baggrunden herfor henvises til pkt. 4.3. ovenfor.

4.4.3. Hovedregel om adgang til aktindsigt

4.4.3.1. Gældende ret

Efter de gældende regler har enhver under de betingelser og undtagelser for aktindsigt, der følger af den gældende offentlighedslov og forvaltningsloven, ret til blive gjort bekendt med miljøoplysninger (lovens § 2, stk. 1). Miljøoplysninger er defineret i den gældende lovs § 3.

4.4.3.2. Lovforslaget

I stedet for en henvisning til offentlighedslovens og forvaltningslovens regler foreslås i stedet en bestemmelse, der fastslår, at retten til aktindsigt i miljøoplysninger tilkommer enhver, samt en

bestemmelse, som fastlægger det nærmere omfang af retten til aktindsigt og definerer miljøoplysninger, svarende til den gældende lovs § 3 (lovforslagets §§ 7 og 8).

De foreslåede bestemmelser svarer til § 7 i den nye offentlighedslov med den forskel, der følger af, at aktindsigten vedrører miljøoplysninger, og at der gælder en række specifikke undtagelser og afvejningsregler for miljøoplysninger. Bestemmelsen om, at retten til aktindsigt først gælder fra dagen efter afsendelsen af et dokument, er dog ikke medtaget, idet en sådan regel ikke findes i miljøoplysningsdirektivet.

4.4.4. Egenaces

4.4.4.1. Gældende ret

Efter de gældende regler har enhver under de betingelser og med de undtagelser, der følger af offentlighedsloven og forvaltningsloven, ret til at blive gjort bekendt med miljøoplysninger (lovens § 2, stk.1).

4.4.4.2. Lovforslaget

Der foreslås i stedet for en henvisning til offentlighedslovens og forvaltningslovens regler indsat en bestemmelse om aktindsigt i oplysninger om egne personlige forhold, der svarer til § 8 i den nye offentlighedslov med den forskel, at den foreslåede bestemmelse kun omfatter egenaces i miljøoplysninger (lovforslagets § 9).

4.4.5. Identifikationskravet og åbenlyst urimelig anmodning om aktindsigt

4.4.5.1. Gældende ret

Efter de gældende regler har enhver under de betingelser og med de undtagelser, der følger af offentlighedsloven og forvaltningsloven, ret til at blive gjort bekendt med miljøoplysninger (lovens § 2, stk.1).

4.4.5.2. Lovforslaget

I stedet for en henvisning til offentlighedslovens og forvaltningslovens regler foreslås en bestemmelse om, at den aktindsigtssøgende skal identificere og angive temaet for de miljøoplysninger, som den pågældende ønsker at blive gjort bekendt med (identifikationskravet) (lovforslagets § 10, stk. 1). Den foreslåede bestemmelse svarer til § 9, stk. 1, i den nye offentlighedslov.

Det foreslås endvidere, at myndigheden mv., hvis anmodningen ikke opfylder identifikationskravet, inden for en tidsfrist skal anmode den aktindsigtssøgende, om at præcisere anmodningen og i fornødent omfang bistå den aktindsigtssøgende hermed (lovforslagets § 10, stk. 2). Endelig foreslås der indsat en regel, hvorefter myndigheden – uanset identifikationskravet er opfyldt – kan afvise at behandle anmodningen, hvis anmodningen vil nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug eller må antages at skulle tjene et retsstridigt formål (lovforslagets § 10, stk. 3).

Bestemmelserne svarer til § 9, stk. 2, i den nye offentlighedslov, med den forskel, at myndigheden i overensstemmelse med miljøoplysningsdirektivets artikel 3, stk. 3, om myndighedens pligter ved for generelt udformede anmodninger om aktindsigt, indenfor en tidsfrist skal anmode den aktindsigtssøgende, om at præcisere anmodningen og bistå vedkommende hermed (lovforslagets § 10, stk. 2).

4.4.6. Dataudtræk og databeskrivelse og notatpligt

4.4.6.1. Gældende ret

Retten til dataudtræk og databeskrivelser er ikke reguleret af den gældende lov. Offentlighedslovens gældende bestemmelse om notatpligt finder i medfør af den gældende miljøoplysningslovs § 2, stk. 1, også anvendelse på miljøoplysninger.

4.4.6.2. Lovforslaget

Der foreslås indsat bestemmelser om dataudtræk og databeskrivelser, der svarer til §§ 11-12 i den nye offentlighedslov (lovforslagets § 11-12).

Der foreslås derimod ingen regel om notatpligt i miljøoplysningsloven, idet det findes tilstrækkeligt, at notatpligten er reguleret i offentlighedsloven, jf. herved også Overvågningsudvalgets anbefalinger, der er omtalt i pkt. 4.2 i de almindelige bemærkninger.

4.4.7. Restriktiv anvendelse af undtagelser på miljøoplysninger, afvejningsregel og forholdet til anden lovgivning

4.4.7.1. Gældende ret

Myndighedernes m.v. pligt til at anvende lovens undtagelser restriktivt og afveje i hvert enkelt tilfælde de hensyn, der taler for at undtage miljøoplysninger, overfor de hensyn, der taler for at udlevere oplysningerne er i dag reguleret i lovens § 2, stk. 3.

Forholdet til anden lovgivning er i dag reguleret i lovens § 2, stk. 2.

4.4.7.2. Lovforslaget

Der foreslås regler, der viderefører den gældende regel i miljøoplysningslovens § 2, stk. 3, med visse lovtekniske ændringer (lovforslagets § 13).

Der foreslås endvidere en ændret bestemmelse, jf. den gældende lov § 2, stk. 2, om forholdet til anden lovgivning, der præciserer, at retten til aktindsigt i miljøoplysninger efter miljøoplysningsloven ikke begrænses af særlige bestemmelser om tavshedspligt efter anden lovgivning, medmindre denne lovgivning er forenelig med miljøoplysningsdirektivet (lovforslagets § 14).

4.4.8. Miljøoplysningslovens undtagelsesbestemmelser

4.4.8.1. Gældende ret

Efter de gældende regler finder offentlighedslovens og forvaltningslovens undtagelsesbestemmelser som udgangspunkt anvendelse på aktindsigt i miljøoplysninger, medmindre der er fastsat specifikke undtagelsesbestemmelser i loven af hensyn til gennemførelsen af miljøoplysningsdirektivet, bl.a. for undtagelse af emissionsoplysninger, jf. lovens § 2, stk. 4-6.

4.4.8.2. Lovforslaget

Med lovforslaget foreslås det som noget nyt at skrive undtagelsesbestemmelserne direkte ind i miljøoplysningsloven med et indhold, der som udgangspunkt svarer til dem, som er indeholdt i den nye offentlighedslov, men med de afvigelser derfra, som – ligesom det også er tilfældet i den gældende lov – er nødvendige af hensyn til korrekt gennemførelse af miljøoplysningsdirektivet. Det foreslås også som noget nyt, at miljøoplysningsdirektivets undtagelsessituationer – hvor relevant – skrives direkte ind i loven (lovforslagets §§ 15-30).

Det foreslås endvidere at indsætte en regel om myndighedens pligt til – i det omfang det er muligt – at ekstrahere miljøoplysninger i sager omfattet af lovforslagets §§ 15-18, om sager inden

for strafferetsplejen, i sager om lovgivning, i personalesager og i sager om førelse af en kalender (lovforslagets § 19).

4.4.9. Faktiske oplysninger og faglige vurderinger

4.4.9.1. Gældende ret

Efter de gældende regler finder den gældende offentlighedslovs og forvaltningslovs ekstraheringsbestemmelser i medfør af den gældende lov § 2, stk. 1, anvendelse på aktindsigt i miljøoplysninger.

4.4.9.2. Lovforslaget

Der foreslås bestemmelser om ret til aktindsigt i faktiske miljøoplysninger og faglige vurderinger, der svarer til §§ 28, 29 og 34 i den nye offentlighedslov (lovforslagets §§ 24, 25 og 30).

Dog foreslås i relation til §§ 24 og 25 om ekstrahering af faktiske oplysninger i interne dokumenter og visse andre dokumenter, at retten til ekstrahering ikke gælder, hvis dette ikke er muligt, idet den nye offentlighedslovs tilsvarende bestemmelse, der bl.a. giver mulighed for at undtage fra ekstrahering, hvis det vil nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug, ikke findes fuldt i overensstemmelse med direktivet.

4.4.10. Behandlingen og afgørelsen af anmodningen om aktindsigt mv.

4.4.10.1. Gældende ret

Behandlingen og afgørelsen af anmodninger om aktindsigt er reguleret i den gældende lovs § 4, stk. 1-5, og anvender dels nogle af den gældende offentlighedslovs og forvaltningslovs sagsbehandlingsregler, og dels derudover fastsætter en række af miljøoplysningsdirektivets sagsbehandlingsregler. Derudover fastsætter lovens § 4 a, en klageregel for visse afgørelser om aktindsigt i miljøoplysninger,

4.4.10.2. Lovforslaget

Der foreslås sagsbehandlingsregler, der svarer til den gældende lov § 4, stk. 2 – 5., suppleret med den sagsbehandlingsfrist på 7 arbejdsdage for færdigbehandling af en anmodning om aktindsigt, som også er indeholdt i § 36, stk. 2, i den nye offentlighedslov (lovforslagets § 31).

Der foreslås endvidere klageregler m.v., herunder sagsbehandlingsfrister på 7 og 20 dage svarende til § 37- 39 i den nye offentlighedslov med de afvigelser, der følger af, at der i den gældende lovs § 4 a er fastsat regler om klage til Natur- og Miljøklagenævnet for visse virksomheder m.v., som er omfattet af lovens regler (lovforslagets §§ 32-34).

4.4.11. Miljøoplysningers kvalitet og formidling og betaling for miljøoplysninger og forholdet til retsplejeloven

4.4.11.1. Gældende ret

Bestemmelser om miljøoplysningers kvalitet, formidling og betaling samt forholdet til retsplejeloven er i dag reguleret i den gældende lovs §§ 4 d, 5, 5 a, og 5 b.

4.4.11.2. Lovforslaget

Der foreslås bestemmelser om miljøoplysninger kvalitet og formidling, der svarer til den gældende lovs § 4 d, og § 5 b (lovforslagets §§ 37 og 38). Der foreslås endvidere betalingsregler svarende til den gældende lovs § 5 (lovforslagets § 39). Der foreslås endelig regler om forholdet til retsplejeloven svarende til den gældende lovs § 5 a (lovforslagets § 40).

4.4.12. Underretningsregler

4.4.12.1. Gældende ret

Bestemmelse om myndighedens m.v. pligt til at underrette ved anmodning om miljøoplysninger til brug for offentlig statistik og videnskabelige undersøgelser er reguleret i den gældende lovs § 4 c. Bestemmelse om myndighedens m.v. pligt til at underrette ved aktindsigt i personalesager finder i dag anvendelse på miljøoplysninger i medfør af den gældende lov § 2, stk. 1.

4.4.12.2. Lovforslaget

Der foreslås en underretningspligt svarende til den gældende lovs § 4 c i sager om indhentelse af miljøoplysninger til brug for offentlig statistik og videnskabelige undersøgelser og en ny i personalesager svarende til § 41 i den nye offentlighedslov (lovforslagets §§ 35 og 36).

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget er affødt af, at der er vedtaget ny lov om offentlighed i forvaltningen. Det er hensigten med lovforslaget at følge de almindelige regler om aktindsigt i offentlighedsloven og som udgangspunkt alene at fravige disse regler, såfremt det er begrundet i miljøoplysningsdirektivet.

For så vidt angår de ændringer, som er en konsekvens af den nye offentlighedslov, er det Miljøministeriets vurdering, at disse ændringer skal betragtes som en økonomisk og administrativ konsekvens af den nye offentlighedslov. Der henvises derfor til de økonomiske og administrative konsekvenser i bemærkningerne til ny lov om offentlighed i forvaltningen (L 144, FT 2012-13).

Der er ikke sket ændringer i de EU-retlige forpligtelser, som lovforslaget implementerer. Der er dog i lovforslaget sket få præciseringer i forhold til miljøoplysningsdirektivet, som ikke medfører økonomiske og administrative konsekvenser.

Lovforslaget forventes i et begrænset omfang at kunne lette den offentlige administration, idet lovforslaget sigter mod at tilvejebringe mere tilgængelige og brugervenlige regler end den gældende miljøoplysningslov.

.Det er således Miljøministeriets opfattelse, at lovforslaget ikke medfører økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige. Forhandlingerne med KL og Danske Regioner om de økonomiske konsekvenser er endnu ikke afsluttet.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Ingen, idet betragtningen som anført i afsnit 5 ovenfor om konsekvenserne af den nye offentlighedslov også gælder i forhold til erhvervslivet.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Ingen

8. Miljømæssige konsekvenser

Ingen direkte konsekvenser. Klarere og lettere tilgængelige regler kan dog øge adgangen til miljøoplysninger med henblik på at skabe større miljøbevidsthed, fri udveksling af synspunkter, mere effektiv inddragelse af offentligheden i beslutninger på miljøområdet og i sidste ende et bedre miljø.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder regler, der gennemfører hovedparten af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/4/EF af 28. januar 2003 om offentlig adgang til miljøoplysninger og om ophævelse af Rådets direktiv 90/313/EØF.

10. Hørte myndigheder og organisationer
(Indsæt høringsliste).

11. Sammenfattende skema		
	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, regioner, Kommuner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, regioner, kommuner	Sammenskrivning af alle regler i en lov vil betyde en vis administrativ lettelse.	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne.	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen direkte konsekvenser men kan indirekte medvirke til et bedre miljø	Ingen
Forholdet til EU-retten	Gennemfører direktiv 2003/4/EF om offentlig adgang til miljøoplysninger og om ophævelse af Rådets direktiv 90/313/EØF.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Den foreslåede bestemmelse, der ikke findes i den gældende lov, indeholder en nærmere angivelse af de grundlæggende formål, som loven varetager.

Den foreslåede bestemmelse fremhæver indledningsvist, at loven har til formål at sikre adgang til og formidling af miljøoplysninger, hvormed artikel 1 om formål med aktindsigt og aktiv formidling i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/3/EF af 28. januar 2003 om offentlig adgang til miljøoplysninger og om ophævelse af Rådets direktiv 90/313/EØF (miljøoplysningsdirektivet) gennemføres.

Bestemmelsen fremhæver endvidere, at loven herunder tilsigter åbenhed hos myndigheder m.v., og dermed bliver lovens grundsynspunkt – offentlighedsprincippet - betonet.

I nr. 1-5 indeholder bestemmelsen en nærmere angivelse af de grundlæggende hensyn og formål, som den nævnte åbenhed skal understøtte.

Nr. 1-5 er med enkelte sproglige forskelle, der alene skyldes det indledende 1. punktum, jf. ovenfor - enslydende med § 1, stk. 1, nr. 1-5, i ny lov om offentlighed i forvaltningen og skal fortolkes i overensstemmelse med denne bestemmelse. Om bestemmelsens baggrund henvises til bemærkningerne i den nye lov om offentlighed i forvaltningen.

Efter nr. 1 har loven til formål at understøtte såvel informations- som ytringsfriheden. Bestemmelsen understreger den sammenhæng, der er mellem retten til at modtage ytringer (informationsfrihed) og retten til at ytre sig (ytringsfriheden). Der sigtes bl.a. til, at åbenhed hos myndigheder m.v. omfattet af loven medvirker til, at medierne kan modtage oplysninger om

væsentlige samfundsspørgsmål, herunder spørgsmål af politisk karakter, og kan videreformidle disse oplysninger til offentligheden. Informations- og ytringsfriheden kan i den forstand siges at fungere som gensidige forudsætninger.

Det er i nr. 2 understreget, at loven har til formål at understøtte borgernes deltagelse i demokratiet. Herved sigtes til, at den adgang til oplysninger om væsentlige samfundsspørgsmål, der følger af åbenhed hos myndigheder m.v. omfattet af loven, kan tilskynde den enkelte borger til på et mere oplyst grundlag at deltage i debatten om sådanne spørgsmål.

Bestemmelsen i nr. 3 understreger, at loven skal understøtte offentlighedens kontrol med den offentlige forvaltning. Dette hænger sammen med, at loven i kraft af den indsigt i den offentlige forvaltning, som den giver mulighed for, kan være med til at forebygge og forhindre magtmisbrug og anden kritisabel forvaltningsvirksomhed samt tilskynde forvaltningsmyndighederne til at udføre deres virksomhed og funktioner på et fuldt forsvarligt og sagligt grundlag.

Efter bestemmelsen i nr. 4 har loven også til formål at understøtte mediernes formidling af informationer til offentligheden.

Dette skal ses i lyset af, at der med den adgang til indsigt i den offentlige forvaltnings dokumenter og sager, som loven sikrer, stilles et omfattende nyhedsmateriale til mediernes rådighed. Loven bidrager således til, at medierne kan informere offentligheden om spørgsmål, der behandles af den offentlige forvaltning, på et korrekt og fyldestgørende grundlag.

Ifølge bestemmelsens nr. 5 har loven endvidere til formål at understøtte offentlighedens tillid til den offentlige forvaltning, hvilket skal ses i sammenhæng med, at offentligheden ved at få indsigt i forvaltningsmyndighedernes udførelse af deres opgaver kan få indsigt i de hensyn og overvejelser, der ligger bag den enkelte myndigheds beslutning om at udføre en opgave på en bestemt måde. En sådan indsigt vil kunne skabe større forståelse for myndighedernes opgaveudførelse og derved understøtte offentlighedens tillid til den offentlige forvaltning.

Bestemmelsens fremhævelse af lovens grundsynspunkt om åbenhed indebærer ikke, at lovens øvrige bestemmelser alene skal fortolkes ud fra et princip om åbenhed. Tvivl om fortolkningen af lovens bestemmelser, herunder undtagelsesbestemmelserne, fører således ikke uden videre til, at der med henvisning til grundsynspunktet skal meddeles aktindsigt.

Dette betyder, at de hensyn, som undtagelsesbestemmelserne bygger på – og som enten direkte eller forudsætningsvis følger af loven – også skal tillægges betydning i fortolkningssituationen. Der henvises dog herom også til lovens særlige afvejningsregel i § 13.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 2, der er ny, fastsætter i overensstemmelse med direktivets artikel 1 om brug af it-løsninger, at myndigheder m.v., der er omfattet af loven, skal sikre, at det i stk. 1 nævnte hensyn til åbenhed i videst muligt omfang varetages ved valg, etablering, og udvikling af nye it-løsninger. Herved sigtes der til, at myndighederne m.v. ved etableringen og udviklingen af nye digitale værktøjer bør holde sig for øje, at de indrettes på en sådan måde, at de er fremmende for offentlighedsprincippet virkeliggørelse, herunder således, at aktindsigt i givet fald kan meddeles ved e-mail.

Det anførte indebærer endvidere, at en myndighed m.v. ved etablering og udvikling af (nye) databaser bør søge at tage hensyn til, at den enkelte database indrettes på en sådan måde, at det er muligt ved få og enkle kommandoer at få foretaget et dataudtræk i overensstemmelse med lovforslagets § 11.

Stk. 2 svarer til § 1, stk. 2, i den nye lov om offentlighed i forvaltningen og skal fortolkes i overensstemmelse hermed.

Til § 2

Den foreslåede bestemmelse fastslår i stk. 1, at loven gælder for al virksomhed, der udøves af myndigheder inden for *den offentlige forvaltning*. En enkelt af lovens bestemmelser gælder dog alene for de mere centrale forvaltningsmyndigheder. Der henvises således til lovforslagets § 12, stk. 2.

Bestemmelsen svarer til miljøoplysningsdirektivets definition på en offentlig myndighed for så vidt angår statslig eller anden offentlig myndighed, jf. artikel 2, nr. 2, litra a.

Den offentlige forvaltning omfatter alle statslige forvaltningsmyndigheder, herunder nævn, råd og udvalg samt særlige forvaltningsmyndigheder som Nationalbanken og Danmarks Radio. Omfattet er også alle kommunale og regionale myndigheder, herunder kommunale og regionale udvalg, kommunale fællesskaber samt lokale myndigheder med selvstændig kompetence.

Den foreslåede bestemmelse omfatter alene myndigheder inden for den offentlige forvaltning (forvaltningsmyndigheder), men ikke offentlige myndigheder som sådan. Bestemmelsen omfatter således ikke domstolene og gælder dermed hverken for de almindelige domstole (Højesteret, landsretterne, byretterne og Sø- og Handelsretten) eller for de specielle domstole, som f.eks. Arbejdsretten, Boligretterne og Tjenestemand retten, jf. dog stk. 2, der omtales nedenfor.

Loven gælder endvidere ikke for Folketinget eller organer tilknyttet tinget, f.eks. Folketingets Ombudsmand, Rigsrevisionen eller Statsrevisorerne, ligesom den ikke gælder for udenlandske myndigheder eller internationale organisationer, selvom myndighederne eller organisationerne er bosiddende i Danmark.

Miljøoplysningsdirektivets artikel 2, nr. 2, sidste afsnit fastsætter ligeledes, at organer eller institutioner, kan undtages fra direktivets anvendelsesområde, når de udøver dømmende eller lovgivende myndighed.

Med hensyn til den nærmere afgrænsning af, hvilke forvaltningsmyndigheder der falder henholdsvis inden for og uden for lovens anvendelsesområde, henvises i øvrigt til beskrivelsen af gældende ret i Offentlighedskommissionens betænkning, kapitel 9, pkt. 2.5 og pkt. 2.6 (side 263 ff.). Der henvises desuden til pkt. 4.1.1.1, jf. pkt. 3.2.1 i de almindelige bemærkninger til den nye offentlighedslov.

Det følger af bestemmelsen, at loven finder anvendelse på al virksomhed, der udøves af myndigheder inden for den offentlige forvaltning, og loven omfatter således som udgangspunkt miljøoplysninger i både sager om udstedelse af generelle eller konkrete retsakter (afgørelsessager) og enhver anden form for virksomhed, der udøves af den offentlige forvaltning, herunder såkaldt faktisk forvaltningsvirksomhed.

Loven finder dog alene anvendelse på den virksomhed, der udøves af *den offentlige forvaltning*. Loven finder således ikke anvendelse på den virksomhed, som en person, der er ansat eller på anden måde er en del af en forvaltningsmyndighed, udøver, hvis det ikke sker som led i den pågældendes varetagelse af sine opgaver i forvaltningsmyndigheden.

Hvis f.eks. en offentligt ansat i sin arbejdstid udarbejder et dokument til privat brug eller til brug for et bijob, vil det pågældende dokument ikke være omfattet af retten til aktindsigt, allerede fordi dokumentet ikke er tilvejebragt som led i virksomhed, der udøves af den offentlige forvaltning.

Det følger af det anførte, at loven heller ikke finder anvendelse på den virksomhed, som en minister f.eks. udøver i sin egenskab af medlem af Folketinget eller af et politisk parti. Dette gælder, selvom ministeren i den forbindelse gør brug af f.eks. ministeriets computer til at udarbejde et dokument.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1 er enslydende med § 2 i den nye lov om offentlighed i forvaltningen og skal fortolkes i overensstemmelse med denne bestemmelse. Om bestemmelsens baggrund m.v. henvises i øvrigt til pkt. 4.1.1.1, jf. 3.2.1 i de almindelige bemærkninger til den nye lov om offentlighed i forvaltningen. Der henvises endvidere til Offentlighedskommissionens betænkning, kapitel 9, pkt. 2.5 og 2.6 (side 263 ff.), pkt. 2.11.1 (side 281 f.) og pkt. 6.3 (side 290 ff.).

Som nævnt ovenfor, er domstolene ikke omfattet af den foreslåede stk. 1. Med stk. 2 foreslås imidlertid, at en enkelt bestemmelse i loven (§ 40) skal gælde for domstolene. Bestemmelsen vedrører aktindsigt i visse domme, kendelser og andre retsafgørelser i civile retssager. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 40.

Til § 3

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1 fastslår, at loven med undtagelse af §§ 11 og 12 endvidere gælder for al virksomhed, der udøves af selvejende institutioner, foreninger og fonde m.v., som enten er oprettet ved lov eller i henhold til lov (nr. 1), eller er oprettet på privatretligt grundlag, og som udøver offentlig virksomhed af mere omfattende karakter og er undergivet intensiv offentlig regulering, tilsyn og kontrol (nr. 2).

Bestemmelsen er udtryk for en lovfæstelse af gældende ret, da de selvejende institutioner m.v., der er nævnt i stk. 1, er omfattet af den gældende offentlighedslov – og dermed af den gældende miljøoplysningslov – idet de henregnes til den offentlige forvaltning.

Det følger af den foreslåede bestemmelse, at loven gælder for al virksomhed, der udøves af de selvejende institutioner og foreninger, virksomheder og selskaber mv., men dog således, at det alene er lovens aktindsigtsregler, der gælder for de pågældende institutioner mv. Det vil sige, at retten til at få foretaget en sammenstilling af oplysninger i de pågældende institutioners databaser (dataudtræk) samt retten til indsigt i databeskrivelsen ikke gælder.

Bestemmelsen i stk. 1, nr. 1, omfatter selvejende institutioner, foreninger og fonde m.v., der er oprettet ved lov eller i henhold til lov. Omfattet af bestemmelsen er bl.a. gymnasieskoler, Landsbyggefonden, Byggeskadefonden, Feriefonden, ATP og Dyrtingsfonden.

Organer, der er oprettet ved det offentliges foranstaltning, f.eks. ved lov, betragtes allerede efter gældende ret som en del af den offentlige forvaltning (særlige forvaltningsmyndigheder), medmindre det i lovgivningen klart er forudsat, at organet ikke skal være en del af den offentlige forvaltning, f.eks. hvis hensigten med lovgivningen har været at gennemføre en privatisering.

Der har imidlertid udviklet sig en praksis, hvor de pågældende (selvejende) institutioner kun er omfattet af offentlighedsloven (og dermed af den gældende miljøoplysningslovs § 1, stk. 1) efter en konkret vurdering af samtlige sagens omstændigheder. Med bestemmelsen foreslås nu, at sådanne institutioner umiddelbart omfattes af loven, og der skal derfor ikke længere foretages en konkret vurdering.

Det forudsættes dog i den forbindelse, at de nævnte institutioner m.v. – i overensstemmelse med, hvad der følger af gældende ret – ikke skal være omfattet af bestemmelsen, hvis det fremgår af det retsgrundlag, der ligger til grund for oprettelsen, at institutionen ikke skal være en del af den offentlige forvaltning. Det kan eksempelvis fremgå af forarbejderne til den lov, hvormed institutionen er oprettet, at institutionen ikke skal henregnes til den offentlige forvaltning.

I de tilfælde, hvor et organ, der er oprettet ved det offentliges foranstaltning, er organiseret i selskabsform, f.eks. aktieselskab eller interessentskab, er disse ikke omfattet af bestemmelsen, uanset karakteren af organets virksomhed, og uanset om organet er 100 % ejet af det offentlige.

Med den foreslåede bestemmelse i stk. 1, nr. 2, foreslås en lovfæstelse af gældende ret efter offentlighedsloven for så vidt angår selvejende institutioner, foreninger, fonde m.v., der er oprettet på privatretligt grundlag, men som henregnes til den offentlige forvaltning, idet 1) de udøver offentlig virksomhed af mere omfattende karakter, og 2) er undergivet intensiv offentlig regulering, intensivt offentligt tilsyn og intensiv offentlig kontrol.

Omfattet er bl.a. universiteter, handelshøjskoler og sociale institutioner med driftsoverenskomst.

Det er med bestemmelsen forudsat – som det ligeledes fremgår af bemærkningerne til § 3 i den nye offentlighedslov – at den praksis, der har udviklet sig i forbindelse med anvendelsen af offentlighedsloven, forvaltningsloven og loven om Folketingets Ombudsmand med hensyn til, hvornår de pågældende institutioner mv. kan henregnes til den offentlige forvaltning, skal videreføres.

Institutioner, foreninger og selskaber m.v., der er oprettet på privat initiativ, henregnes efter gældende ret som udgangspunkt ikke til den offentlige forvaltning, uanset om den virksomhed, der udøves, ganske kan sidestilles med den, der sædvanligvis udøves af forvaltningsmyndighederne. Sådanne organer er således som udgangspunkt ikke omfattet af bestemmelsen, og det gælder også koncessionerede selskaber, dvs. selskaber hvis virksomhed bygger på særlig tilladelse fra

det offentlige, ligesom det gælder private virksomheder m.v., der udfører arbejde efter udlicitering fra det offentlige.

Privatoprettede institutioner og foreninger m.v. – bortset fra organer, der er organiseret i selskabsform – kan dog efter en konkret vurdering være omfattet af den gældende offentlighedslov og dermed være omfattet af bestemmelsen, hvis de udøver offentlig virksomhed af mere omfattende karakter og er undergivet offentlig regulering, kontrol og tilsyn. Således er selvejende institutioner navnlig inden for det sociale område – og i mindre grad inden for undervisningsområdet – efter en konkret vurdering anset for hørende til den offentlige forvaltning i den gældende offentlighedslov.

Se om denne praksis Offentlighedskommissionens betænkning om offentlighedsloven, kapitel 9, pkt. 2.8.1 (side 271 ff.).

Det følger af stk. 1, at loven finder anvendelse på al virksomhed, der udøves af de institutioner m.v., der er omfattet af stk. 1 – bortset fra bestemmelserne om sammenstilling af miljøoplysninger i databaser og databeskrivelser. Om forståelsen af dette udtryk henvises til bemærkningerne til § 2.

Bestemmelsen i stk. 2 er en videreførelse af den gældende offentlighedslovs § 1, stk. 2 – og dermed også af den gældende miljøoplysningslov.

Omfattet af bestemmelsen er visse nærmere angivne virksomheder. Det gælder således visse energiforsyningsvirksomheder (nr. 1), naturgasforsyningsvirksomheder (nr. 2) og kollektive varmforsyningsanlæg (nr. 3). I det omfang en virksomhed af den nævnte karakter er omfattet af loven, indebærer det, at loven gælder for al virksomhed, som den pågældende virksomhed udøver. Om bestemmelsens nærmere anvendelsesområde henvises til Offentlighedskommissionens betænkning, kapitel 9, pkt. 3 (side 283 f.)

Til § 4

Bestemmelsen svarer til § 4 i den nye offentlighedslov. Bestemmelsen, der er ny i offentlighedsloven, udvider offentlighedslovens anvendelsesområde, således at offentlighedsloven ikke alene finder anvendelse på de offentlige myndigheder, der er omfattet af § 2, men også på selskaber, der i kraft af det offentliges ejerskab er undergivet en betydelig grad af offentlig styring og kontrol. Med henblik på så vidt muligt at opnå parallelitet i offentlighedslovens og miljøoplysningslovens anvendelsesområde, gentages bestemmelsen i miljøoplysningsloven.

En række af de selskaber, som med bestemmelsen foreslås omfattet af miljøoplysningsloven, vil dog formentlig allerede i dag være omfattet af den gældende miljøoplysningslovs § 1, stk. 2, i det omfang de udøver offentlige funktioner eller tjenesteydelser i relation til miljøet.

Bestemmelsen i stk. 1, 1. pkt., fastsætter, at loven – bortset fra bestemmelserne i §§ 11 og 12 – finder anvendelse på al virksomhed, der udøves af selskaber, hvis mere end 75 % af ejerandelene tilhører danske offentlige myndigheder. Det følger af bestemmelsen i stk. 1, 1. pkt., at loven med de anførte undtagelser – i lighed med, hvad der gælder for de myndigheder, der er omfattet af § 2 – finder anvendelse på al virksomhed, der udøves af de pågældende selskaber. Loven finder således anvendelse på hele selskabet og ikke alene for den virksomhed, der kan betegnes som forvaltningsvirksomhed.

Ifølge bestemmelsen finder loven anvendelse for selskaber, hvis mere end 75 % af ejerandelene tilhører danske offentlige myndigheder. Om begrundelsen herfor henvises der til Offentlighedskommissionens betænkning, side 304 ff. og pkt. 4.3.1.2 og pkt. 4.3.2.2 i de almindelige bemærkninger til den nye offentlighedslov.

Det afgørende for, om loven gælder for et selskab er, hvorvidt denne betingelse om offentlig ejerskab på mere end 75 % er opfyldt på tidspunktet for modtagelsen af anmodningen om aktindsigt.

Ved selskaber forstås juridiske personer med en formue adskilt fra det offentliges formue, der driver forretningsmæssig virksomhed. Dermed omfattes bl.a. aktieselskaber og anpartsselskaber omfattet af selskabsloven. Endvidere omfattes selskaber, der er omfattet af lov om visse

erhvervsdrivende virksomheder, der gælder for enkeltmandsvirksomheder, interessentskaber, kommanditselskaber, andelsselskaber (andelsforeninger) samt andre selskaber og foreninger med begrænset ansvar, som ikke er omfattet af selskabsloven eller lov om erhvervsdrivende fonde.

Som anført finder loven alene anvendelse for de omhandlede selskaber, hvis mere end 75 % af ejerandelene tilhører danske offentlige myndigheder.

Det er herved forudsat, at loven finder anvendelse på sådanne selskaber, uanset om der er tale om direkte eller indirekte ejerskab af mere end 75 % af ejerandelene. Ved indirekte ejerskab forstås ejerskab gennem en eller flere andre juridiske personer. F.eks. vil et selskab, hvori ejerandelene er fordelt med 25 % på fire selskaber, som staten alle ejer 100 % af, være omfattet af bestemmelsen. Derimod vil et selskab, der er 76 % ejet af et andet selskab, som det offentlige ejer 76 % af, ikke være omfattet af bestemmelsen.

Bestemmelsen i stk. 1, 2. pkt., fastsætter, at bestemmelsen ikke finder anvendelse på børsnoterede selskaber eller disses datterselskaber. Sådanne selskaber kan derimod være omfattet af § 6.

Ved børsnoterede selskaber forstås selskaber, der har aktier optaget til handel på et reguleret marked i et EU eller EØS-land.

Om begrundelsen for, at børsnoterede selskaber er undtaget fra lovens anvendelsesområde henvises til Offentlighedskommissionens betænkning side 307 samt pkt. 4.3.1.2 og 4.3.2.2 i den nye offentlighedslov.

Ifølge bestemmelsen i stk. 2 kan vedkommende minister efter forhandling med miljøministeren fastsætte regler om, at loven ikke skal finde anvendelse på nærmere angivne selskaber omfattet af stk. 1. I det omfang der er tale om kommunalt eller regionalt ejede selskaber, skal de i 1. pkt. nævnte regler endvidere fastsættes efter forhandling med KL og Danske Regioner.

Det forudsættes, at bestemmelsen i stk. 2 navnlig finder anvendelse i forhold til offentligt ejede selskaber, der ikke udøver forvaltningsvirksomhed, og som udøver virksomhed, der i altovervejende grad er konkurrenceudsat.

Ved beslutninger om at undtage selskaber i medfør af bestemmelsen i stk. 2, vil det således i almindelighed være en forudsætning, at selskaberne udfører opgaver, der ikke har karakter af traditionel forvaltningsvirksomhed.

Endvidere vil det i almindelighed være en forudsætning, at selskaberne udøver virksomhed, der i altovervejende grad er konkurrenceudsat. Afgørelsen heraf må bero på en konkret bedømmelse i hvert enkelt tilfælde.

Endvidere er det med bestemmelsen i stk. 2 forudsat, at den vil kunne anvendes i forhold til offentligt ejede selskaber under børsnotering fra tidspunktet for offentliggørelsen af et af Finanstilsynet godkendt prospekt for udbuddet af aktier. Hvis et offentligt ejet selskab er under børsnotering, vil det således fra tidspunktet for offentliggørelsen af et prospekt af den nævnte karakter kunne give anledning til samme problemstilling som den, der gælder for selskaber, som er børsnoterede, jf. bemærkningerne til stk. 1, 2. pkt. Således vil udlevering af dokumenter og oplysninger i medfør af retten til aktindsigt kunne give anledning til tvivl om, hvorvidt selskabet ud fra en forsigtighedsbetragtning skal udsende en prospektmeddelelse vedrørende de udleverede dokumenter og oplysninger. Dermed opstår imidlertid en risiko for, at der skabes en uklarhed i forhold til de potentielle investorer, hvilket kan have en negativ indvirkning på aktiekursen.

Særligt med hensyn til kommunalt og regionalt ejede selskaber bemærkes, at den minister, der efter forhandling med miljøministeren, KL og Danske Regioner kan fastsætte regler om undtagelse af sådanne selskaber, er den minister, der har det ressortmæssige ansvar for det pågældende sektorområde.

Med hensyn til eksisterende selskaber bemærkes, at det af hensyn til det enkelte selskab vil være hensigtsmæssigt, at det inden lovens ikrafttræden bliver afklaret, hvorvidt det skal undtages efter stk. 2, således at det ikke bliver omfattet af loven og kort tid derefter bliver undtaget. Justitsministeriet oplyser i bemærkningerne til § 4 i den nye offentlighedslov, at der iværksættes en

høring af samtlige ministerier samt KL og Danske Regioner med henblik på at få afklaret det nævnte spørgsmål i forhold til den nye offentlighedslovs tilsvarende bemyndigelse.

Det bemærkes, at hvis det af en anden lov følger, at offentlighedsloven skal finde anvendelse for et bestemt selskab, kan bestemmelsen i stk. 2 ikke anvendes. Dette gælder, uanset om vedkommende lov er vedtaget før eller efter gennemførelsen af dette lovforslag. Bestemmelsen i stk. 2 kan heller ikke finde anvendelse, hvis en undtagelse vil være i strid med miljøoplysningsdirektivets anvendelsesområde. På denne baggrund foreslås det, at evt. regler om undtagelse af nærmere angivne selskaber tillige skal forhandles med miljøministeren.

Til § 5

I lighed med den nye offentlighedslov foreslås det med bestemmelsen i stk. 1, at loven – bortset fra reglerne om databeskrivelser og datasammenstilling – skal finde anvendelse for selskaber, institutioner, personligt ejede virksomheder, foreninger m.v., i det omfang de ved eller i henhold til lov har fået beføjelse til at træffe afgørelse på statens, en regions eller en kommunes vegne. Der er efter den gældende offentlighedslovs § 1, stk. 3 mulighed for, at offentlighedsloven ved en administrativ beslutning kan bringes i anvendelse i sådanne tilfælde, men med den foreslåede bestemmelse vil sådanne selskaber m.v. være umiddelbart omfattet af loven.

Bestemmelsen vil omfatte en bred vifte af selskaber m.v., som træffer afgørelse på statens, en regions eller en kommunes vegne.

En række af de selskaber, virksomheder m.v., som hermed omfattes af miljøoplysningsloven, vil allerede i dag være omfattet af den gældende lovs § 1, stk. 2. Omfattet vil f.eks. være Miljømærkesekretariatet og Dansk-Retursystem A/S.

Den omstændighed, at private institutioner m.v., som udfører virksomhed, der ligeledes udføres af offentlige myndigheder, som led i denne virksomhed f.eks. efter udtrykkelig lovbestemmelse træffer afgørelse i forhold til borgerne, indebærer ikke, at der træffes afgørelse på det offentliges vegne, medmindre andet konkret kan udledes af den pågældende lov eller dens forarbejder.

I det omfang bestemmelsen finder anvendelse, vil det i modsætning til, hvad der følger af §§ 2-4, ikke indebære, at hele institutionen m.v. omfattes af loven. Lovens regler om aktindsigt vil således alene gælde den del af institutionens virksomhed, der vedrører afgørelsesvirksomhed.

Efter bestemmelsen i stk. 2 kan vedkommende minister dog efter forhandling med miljøministeren bestemme, at loven (heller) ikke for afgørelsesvirksomheden skal finde anvendelse på de pågældende institutioner m.v. Bestemmelsen forudsættes alene anvendt i særlige tilfælde, hvor tungtvejende hensyn taler imod, at offentligheden får indsigt i afgørelsesvirksomheden hos den private aktør. Bestemmelsen i stk. 2 kan ikke finde anvendelse, hvis en undtagelse af en sådan afgørelsesvirksomhed vil være i strid med miljøoplysningsdirektivets anvendelsesområde. På denne baggrund foreslås det, at evt. regler om undtagelse af nærmere angivne selskaber tillige skal forhandles med miljøministeren.

Bestemmelsen i stk. 3 giver hjemmel til, at vedkommende minister – ligesom efter den gældende bestemmelse i offentlighedslovens § 1, stk. 3 – efter forhandling her med miljøministeren kan fastsætte regler om, at loven skal finde anvendelse på nærmere angivne selskaber, institutioner, foreninger m.v., såfremt udgifterne ved deres virksomhed overvejende dækkes af statslige, regionale eller kommunale midler. Det forudsættes, at bestemmelsen i stk. 3 anvendes i overensstemmelse med det, der gælder i forhold til den gældende offentlighedslovs § 1, stk. 3, herunder for så vidt angår spørgsmålet om, hvornår udgifterne »overvejende« dækkes af offentlige midler, jf. herom Offentlighedskommissionens betænkning side 284.

Det følger af bestemmelsen, at vedkommende minister i regler, der udstedes efter stk. 3, kan bestemme, at loven alene skal finde delvist anvendelse på det pågældende selskab m.v.

I regler, der udstedes efter stk. 3, vil det endvidere kunne fastsættes, at adgangen til aktindsigt ikke gælder i forhold til dokumenter, der er indgået til eller oprettet af de pågældende selskaber m.v., inden loven blev bragt i anvendelse for selskaberne m.v.

Særligt med hensyn til kommunale og regionale institutioner m.v. henvises der til bemærkningerne til lovforslagets § 4, stk. 2, vedrørende forståelsen af begrebet »vedkommende minister« i stk. 2 og stk. 3.

Der henvises i øvrigt til pkt. 4.3.1.3 og pkt. 4.3.2 i de almindelige bemærkninger til den nye offentlighedslov .

Til § 6

Den foreslåede bestemmelse fastlægger, at loven med undtagelse af §§ 11 og 12 gælder for organer, herunder fysiske og juridiske personer, der ikke er omfattet af §§ 3-5, der ved eller i henhold til lov har fået tillagt beføjelse til at udøve offentlige administrative funktioner, herunder konkrete opgaver, aktiviteter og tjenesteydelser, i forbindelse med miljøet, eller har offentligt ansvar for eller udøver offentlige funktioner eller tjenesteydelser i relation til miljøet og er underlagt offentligt kontrol.

Den foreslåede bestemmelse skal sikre en korrekt gennemførelse af miljøoplysningsdirektivets artikel 2, stk. 2, litra b og c, ved at omfatte alle de selskaber, virksomheder, institutioner mv., som opfylder betingelserne i § 6, og som ikke via §§ 3-5 omfattes af loven.

Omfattet af bestemmelsen vil således – i det omfang disse virksomheder ikke er omfattet af §§ 3-5 – være en række offentligt kontrollerede forsyningsvirksomheder og en række virksomheder, der har ansvar for eller udøver offentlige funktioner eller tjenesteydelser i relation til miljøet, og som er underlagt offentlig kontrol. Dette indebærer, at offentlige forsyningsområder, såsom affaldsområdet, trafikområdet, energiområdet, spildevandsområdet og vandforsyningsområdet omfattes. Omfattet vil således være broselskaberne, DSB, DSB-tog, Metroselskabet og Arealudviklingselskabet, i det omfang det offentlige gennem ejerskab eller på anden måde har bestemmende indflydelse på selskaberne.

Omfattet kan endvidere være selskaber, hvor det offentlige ejer mindre end 75 pct. eller er børsnoterede, men hvor det offentlige pga. ejerandele, stemmerettigheder, vedtægter og repræsentation har bestemmende indflydelse på selskabet m.v. Visse selskaber, der i dag har aktiviteter i Danmark, er underlagt bestemmende indflydelse fra det offentlige i andre lande. Henset til, at der ifølge ordlyden i øvrigt skal være tale om funktioner, der kan karakteriseres som offentlig opgavevaretagelse, falder sådanne virksomheder uden for definitionen, idet disse virksomheder i Danmark har karakter af almindelig erhvervsvirksomhed.

Der henvises i den forbindelse til selskabslovens § 5, nr. 28, jf. dog § 6 og især § 7 om afgrænsningen af statslige aktieselskaber inden for selskabslovgivningens område, som herunder præciserer, hvad der ligger i bestemmende indflydelse. Herefter er det ikke kun ejerskab, men også stemmerettigheder, vedtægter og repræsentation, der kan lægges vægt på.

Videre bemærkes, at virksomheder, der er rent privatejede og ikke falder ind under §§ 3-5, og som udfører opgaver for en myndighed, f.eks. varetager den daglige drift af et spildevandsrensningsanlæg eller et affaldsanlæg på kommunens vegne ikke er omfattet af den foreslåede bestemmelse. En anmodning om aktindsigt må i disse situationer fremsættes over for kommunalbestyrelsen som driftsherre.

Hvis der derimod er tale om et blandet offentligt- og privatejet organ, hvor det offentlige har bestemmende indflydelse, vil virksomheden være omfattet af f.eks. § 6. Efter den gældende lov er en privat odderplejestation, jf. MAD 2004.749, anset for omfattet af den gældende lov for så vidt angår oplysninger om indbringningen og genudsætningen af de behandlede oddere som led i daværende Skov- og Naturstyrelsens (nu Naturstyrelsen) forvaltningsplan for odder i Danmark, og for så vidt angår oplysninger om stillingtagen til, hvad der skal ske med levedygtige dyr, som ikke genudsættes.

Som ovenfor nævnt gennemfører § 6 dele af miljøoplysningsdirektivets artikel 2, stk. 2, litra b og c. Rækkevidden af bestemmelserne er uklar, og fortolkningen må derfor yderligere fastlægges i lyset af evt. EU-domme og udtalelser fra Århus-konventionens Overholdelseskomité m.v.

Der henvises endvidere til bemærkningerne til lov nr. 447 af 31. maj 2000 om ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger (L 170, FT 1999-2000 (2.samling)), hvorved den gældende lovs § 2, stk. 2, senest blev ændret som følge af gennemførelsen af Århus-konventionen i dansk ret.

Til § 7

Den foreslåede bestemmelse fastslår, i lighed med den gældende lovs § 2, stk. 1, at retten til aktindsigt i miljøoplysninger tilkommer enhver. Adgangen til aktindsigt tilkommer således juridiske personer (selskaber, organisationer mv.) og fysiske personer uden hensyntagen til statsborgerskab, bopæl, alder mv. Bestemmelsen gennemfører miljøoplysningsdirektivets artikel 3, stk. 1.

Til § 8

Den foreslåede bestemmelse fastlægger i stk. 1 den nærmere afgrænsning af, hvilke miljøoplysninger der er omfattet af retten til aktindsigt.

Den foreslåede bestemmelse svarer med visse sproglige ændringer til den gældende lovs § 2, stk. 1, og § 3.

Det fastsættes således, at retten til aktindsigt i miljøoplysninger omfatter miljøoplysninger, som er i myndighedens besiddelse, eller opbevares for den, uanset hvornår miljøoplysningerne er tilvejebragt.

Ved oplysninger i en myndigheds m.v. besiddelse skal forstås miljøoplysninger, som myndigheden m.v. er i besiddelse af, og som er tilvejebragt eller modtaget af den pågældende myndighed, jf. miljøoplysningsdirektivets artikel 2, nr. 3.

Ved opbevaring skal forstås fysisk opbevaring, hvorved en myndigheds m.v. oplysninger fysisk opbevares af en fysisk eller juridisk person på myndighedens m.v. vegne, jf. miljøoplysningsdirektivets artikel 2, nr. 4.

Dette indebærer, at myndigheden m.v. ikke er forpligtet til at imødekomme anmodninger om at få tilsendt fremtidige miljøoplysninger (løbende aktindsigt), ligesom myndigheden mv. heller ikke er forpligtet til at tilvejebringe, bearbejde eller sammenstille miljøoplysninger, der ikke allerede foreligger, jf. dog lovforslagets § 11, hvorefter enhver kan kræve, at en forvaltningsmyndighed foretager en sammenstilling af allerede foreliggende oplysninger i en myndigheds databaser, hvis sammenstillingen kan foretages med få og enkle kommandoer.

Miljøoplysninger, som en myndighed m.v. alene har adgang til gennem en ekstern database, kan ikke betragtes som værende i myndighedens besiddelse eller opbevaret for den, medmindre der er tale om myndighedens miljøoplysninger, som opbevares for myndigheden i den eksterne database, eller miljøoplysningerne er trukket ud af databasen og således er i myndighedens besiddelse.

Den foreslåede bestemmelse omfatter miljøoplysninger, uanset hvornår de er tilvejebragt. Oplysninger tilvejebragt før lovens ikrafttrædelse er således også omfattet.

Det bemærkes, at retten til aktindsigt i miljøoplysninger også omfatter indførsler af miljøoplysninger i journaler, registre m.v. f.eks. om den sag, miljøoplysningerne indgår i. Dette indebærer, at myndigheden m.v. på eget initiativ – og samtidig med de øvrige miljøoplysninger – skal meddele aktindsigt i miljøoplysningerne i journalindførelsen (aktlisten).

Den aktindsigtssøgende har således et selvstændigt krav på aktindsigt i miljøoplysninger i journalindførelsen, og afslag herpå kan alene meddeles, hvis den pågældende indførelse indeholder miljøoplysninger, der i sig selv er omfattet af de bestemmelser i loven, der undtager oplysninger fra retten til aktindsigt, jf. lovforslagets §§ 15-30.

Hvis aktlisten tillige indeholder oplysninger, der ikke er miljøoplysninger, finder offentlighedslovens § 7, stk. 2, nr. 2, om retten til aktindsigt i indførelse i journaler, registre og andre fortegnelser vedrørende den pågældende sags dokumenter anvendelse.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 2 indeholder definitionen på miljøoplysninger og er med visse sproglige ændringer identisk med den gældende lovs definition i § 3, nr. 1-6.

Med hensyn til forståelsen af afgrænsningen af miljøoplysninger i den gældende lovs § 3 kan bl.a. nævnes MAD 2005.1679: biogasanlæg og gyllesepareringsanlæg er aktiviteter, der påvirker eller kan påvirke de elementer, som nævnt i den gældende lovs § 3, stk. 1, nr. 1 og 2. MAD 2006.2010: Oplysninger om problemer i metroen som følge af indsivende vand var ikke omfattet af loven. FOB 2009. 9-1 og 2011.9.1.: en digital højdemodel, som består af en geometrisk beskrivelse af terrænets overflade ved hjælp af en stor mængde punkter i et tredimensionelt koordinatsystem, var omfattet af den gældende lovs § 3, nr. 3. FOB 2009. 9-4: Naturklagenævnets sekretariats notat til nævnet i en konkret sag var omfattet af den gældende lovs § 3, nr. 3. Se også Sag 2011 14-5 fra Folketingets Ombudsmand om et register med oplysninger om brugen af receptpligtig medicin til dyr (Vetstat). Se FOB 2012-21: Oplysninger om forekomsten af en bakterie var omfattet af den gældende lovs § 3, nr. 6, sammenholdt med nr. 1. Århus-konventionens overholdelseskomité har ligeledes udtalt sig om afgrænsningen af konventionens artikel 2, stk. 3, om definitionen på miljøoplysninger, se bl.a. ACCC/C/2008/30 (lejekontrakt vedr. jord var omfattet af definitionen) og ACCC/C/2007/21 (finansieringsaftaler om specifikke foranstaltninger til f.eks. beskyttelse af naturområder vil være omfattet af artikel 2, stk. 3). Udtalelserne fra overholdelseskomiteen er dog foreløbige, da de endnu ikke har været behandlet på et partsmøde efter Århuskonventionens artikel 10. Se endvidere EU-Domstolen i sag C-266/09 hvorefter oplysninger om restkoncentrationer af et plantebeskyttelsesmiddel på fødevarer var omfattet af direktivets artikel 2, stk. 1, litra f, jf. den gældende lovs § 3, nr. 6.

De foreslåede bestemmelser i stk. 1 og 2 gennemfører miljøoplysningsdirektivets artikel 2, stk. 1, 3 og 4, samt artikel 3, stk. 1.

Til § 9

Den foreslåede bestemmelse har til formål at sikre, at en person kan få indsigt i miljøoplysninger vedrørende den pågældende selv i lige så vidt omfang som efter forvaltningslovens regler om aktindsigt, der alene gælder for den, som er part i en sag, hvor der vil blive truffet en afgørelse.

Bestemmelsen er - bortset fra at den kun finder anvendelse på miljøoplysninger - enslydende med § 8 i den nye lov om offentlighed i forvaltningen og skal fortolkes i overensstemmelse hermed. § 8 i den nye offentlighedslov er endvidere enslydende med den gældende offentlighedslov § 4, stk. 2, som finder anvendelse på miljøoplysninger i medfør af den gældende lovs § 2, stk. 1.

Bestemmelsens praktiske betydning er således bl.a. at give egenaccess i oplysninger i dokumenter, der ikke indgår i afgørelsessager, men f.eks. i sager om faktisk forvaltningsvirksomhed.

Retten til egenaccess er alene begrænset af de undtagelser, der er nævnt i lovforslagets §§ 15-25, jf. dog § 13 og således ikke af § 26, der i stk. 1, nr. 1 undtager oplysninger om enkeltpersoners private forhold fra retten til aktindsigt.

Endvidere gælder lovforslagets §§ 27-29 kun, i det omfang de hensyn, der er nævnt i undtagelsesbestemmelserne, eller hensynet til den pågældende selv eller andre med afgørende vægt taler imod. Adgangen til at undtage oplysninger omfattet af bestemmelsen er således ganske snæver, og det er med bestemmelsen forudsat, at spørgsmålet om, hvorvidt oplysningerne kan undtages fra aktindsigt, afgøres ved en konkret afvejning i det enkelte tilfælde.

Det forhold, at retten til egenaccess omfatter oplysninger vedrørende den pågældendes »personlige forhold«, indebærer på den ene side, at retten til egenaccess ikke omfatter oplysninger om andre personers forhold. På den anden side betyder det ikke, at retten kun omfatter oplysninger, hvor den pågældendes personlige forhold gøres til genstand for direkte omtale. Det er tilstrækkeligt, at der er tale om oplysninger vedrørende den pågældendes personlige forhold, og således kan f.eks. nærmere oplysninger om kontakten med en anden person efter omstændighederne være omfattet af udtrykket »personlige forhold«.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne i den nye lov om offentlighed i forvaltningen.

Til § 10

Den foreslåede bestemmelse omhandler det såkaldte identifikationskrav. Bestemmelsen stiller i stk. 1 som betingelse for at få aktindsigt, at de i bestemmelsen angivne identifikationskrav er opfyldt. Bestemmelsen i stk. 1 er – bortset fra at den kun retter sig mod miljøoplysninger – enslydende med § 9, stk. 1, i den nye offentlighedslov og skal fortolkes i overensstemmelse med denne bestemmelse.

Som det fremgår af bemærkningerne til offentlighedslovens tilsvarende bestemmelse, stiller bestemmelsen i stk. 1 som betingelse for at få aktindsigt, at de i bestemmelsen angivne identifikationskrav er opfyldt. Derimod stilles der – i overensstemmelse med gældende ret – ikke noget krav om, at der gives en nærmere begrundelse for en anmodning om aktindsigt. Der gælder heller ikke noget formkrav til en sådan anmodning, der således kan fremsættes skriftligt (f.eks. pr. e-mail eller almindelig post) eller mundtligt (f.eks. telefonisk eller ved personligt fremmøde hos myndigheden).

Bestemmelsen viderefører det såkaldte objektive identifikationskrav, der følger af den gældende offentlighedslovs § 4, stk. 3. Dette krav er dog udtrykkeligt angivet i bestemmelsen i stk. 1, nr. 1, og det er således præciseret, at en anmodning om aktindsigt skal indeholde de oplysninger, som er nødvendige for, at en myndighed m.v. kan identificere den sag eller de dokumenter, der ønskes aktindsigt i. Om dette krav er opfyldt, vil bero på en konkret vurdering i det enkelte tilfælde.

Der indføres i stk. 1, nr. 2, endvidere et krav om, at en aktindsigtsanmodning skal angive det tema, sagen eller dokumentet vedrører. Dette krav vil være opfyldt, hvis det f.eks. anføres, at der ønskes aktindsigt i den pågældende forvaltningsmyndigheds »sager om udstedelse af jagttilladelser«. Den aktindsigtssøgende kan således – i modsætning til, hvad der følger af den gældende offentlighedslov – få aktindsigt i sager af en bestemt art eller sager journaliseret i en bestemt periode, hvis betingelsen om angivelse af tema er opfyldt. Temakravet vil derimod i almindelighed ikke være opfyldt, hvis der f.eks. anmodes om aktindsigt i brevvekslingen de seneste 2 år mellem den pågældende forvaltningsmyndighed og en nærmere angivet privat erhvervsvirksomhed.

Det bemærkes, at en angivelse af en konkret sags journalnummer i en anmodning om aktindsigt vil være tilstrækkelig til, at forvaltningsmyndigheden ikke vil kunne afslå at behandle anmodningen, selvom kravet om angivelse af tema ud fra en principiel betragtning kan siges ikke at være opfyldt.

Identifikationskravet vil være opfyldt, hvis den pågældende har angivet et tema, f.eks. »brevveksling, der vedrører smiley-ordningen«. I sådanne tilfælde, hvor der anmodes om aktindsigt i et »tværgående spørgsmål«, bør en forvaltningsmyndighed foretage en søgning i journalsystemet under anvendelse af de oplagte søgeord, ligesom den medarbejder, der behandler aktindsigtsanmodningen, baseret på sit kendskab til myndighedens sager bør foretage en umiddelbar overvejelse med hensyn til, hvilke sager og dokumenter der er omfattet af anmodningen. Myndigheden er således ikke forpligtet til på anden måde, f.eks. ved manuel gennemgang af myndighedens sager, at søge efter dokumenter, der er omfattet af anmodningen.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 2, der ikke hidtil er fremgået af loven, fastsætter, at i de situationer, hvor identifikationskravet i stk. 1 ikke er opfyldt, skal myndigheden m.v. inden for en tidsfrist anmode den aktindsigtssøgende om at præcisere anmodningen og bistå den aktindsigtssøgende hermed.

Reglen skyldes, at miljøoplysningsdirektivet giver mulighed for at afslå en anmodning om aktindsigt, hvis anmodningen er udfærdiget i for generelle vendinger. Direktivet stiller dog i denne situation krav om, at myndigheden m.v. snarest muligt og senest inden for 1 måned skal have anmodet den aktindsigtssøgende om at præcisere sin anmodning og bistå den aktindsigtssøgende hermed, jf. direktivets artikel 4, stk. 1, litra c, der henviser til artikel 3, stk. 3. Miljøoplysningsdirektivet angiver i artikel 3, stk. 3, at vejledningspligten f.eks. kan opfyldes ved, at myndigheden m.v. i disse situationer oplyser om brugen af offentlige registre eller oversigter over miljøoplysninger.

Uanset at myndighedens vejledningspligt antages at ligge inden for rammerne af forvaltningslovens § 7, findes det mest hensigtsmæssigt, at direktivets præcise fristregel indskrives i loven. Bestemmelsen gælder også for institutioner m.v. og organer, der ikke er omfattet af forvaltningslovens regler, og vejledningspligtens omfang svarer til, hvad der gælder efter offentlighedsloven.

Begrebet »snarest muligt« skal forstås i lyset af fristerne i lovforslagets § 31, stk. 4, hvorefter en aktindsigtsanmodning skal færdigbehandles inden for 7 arbejdsdage, medmindre dette på grund af sagens omfang eller kompleksitet undtagelsesvist ikke er muligt. På denne baggrund skal »snarest muligt« forstås således, at myndigheden m.v. skal anmode om en præcisering hurtigst muligt og inden 7 arbejdsdage, medmindre særlige forhold foreligger. Det skal dog altid ske inden 1 måned efter modtagelsen.

Efter den foreslåede bestemmelse i stk. 3 kan myndigheden mv. – uanset at betingelserne i stk. 1 er opfyldt - afslå at behandle en anmodning, i det omfang behandlingen vil nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug eller må antages at skulle tjene et retsstridigt formål.

Efter bestemmelsens stk. 3, nr. 1, kan en myndighed m.v., uanset at betingelserne i stk. 1 er opfyldt, afslå at behandle en anmodning om aktindsigt efter § 7, i det omfang behandlingen vil nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug. Om baggrunden for bestemmelsens indførelse henvises til den nye offentlighedslov.

Det centrale for vurderingen af, om behandlingen af en anmodning om aktindsigt vil nødvendiggøre et – i forhold til ansøgerens interesse i at få indsigt i det konkrete tilfælde – uforholdsmæssigt ressourceforbrug, vil være det forventede tidsforbrug i forbindelse med den pågældende myndigheds behandling af aktindsigtsanmodningen. Der må i den forbindelse lægges vægt på, hvor mange sager eller dokumenter anmodningen om aktindsigt vedrører, ligesom der må lægges vægt på, om aktindsigten på grund af dokumenternes og sagernes indhold vil være kompliceret at behandle. Adgangen til at afslå at behandle en anmodning om aktindsigt vil forudsætte, at det vurderes, at det samlede tidsforbrug for myndighederne i forbindelse med behandlingen af anmodningen – det vil sige såvel fremsøgningen af sagerne eller dokumenterne samt myndighedens vurdering af, om der kan meddeles aktindsigt heri – må forventes at overstige ca. 25 timer (svarende til mere end tre fulde arbejdsdage).

Hvis det uforholdsmæssige ressourceforbrug skyldes, at forvaltningsmyndigheden har undladt f.eks. at journalisere sagens (sagernes) akter behørigt, kan bestemmelsen dog ikke af den grund bringes i anvendelse.

Kravet om, at det skal påvises, at behandlingen af anmodningen vil nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug, indebærer, at såfremt den, der har søgt om aktindsigt, godtgør en særlig interesse i sagerne eller dokumenterne, vil myndigheden m.v. være forpligtet til i almindelighed – og således uanset sagens eller dokumenternes omfang – at behandle anmodningen. En myndighed vil i den forbindelse kun sjældent kunne undlade at behandle en anmodning om aktindsigt, der er fremsat af et massemedie eller en forsker tilknyttet et anerkendt forskningsinstitut, da sådanne medier og forskere i almindelighed må antages at have en særlig interesse i aktindsigten.

Hvor der er tale om en anmodning om aktindsigt, der vil være ressourcekrævende at behandle, herunder uforholdsmæssig ressourcekrævende, vil en myndighed m.v. dog under alle omstændigheder og således også i forhold til bl.a. journalister skulle anmode den aktindsigtssøgende om at konkretisere, hvad det nærmere er, den pågældende interesserer sig for, jf. den foreslåede bestemmelse i § 10, stk. 2, således at et evt. ressourceproblem ikke længere foreligger. Endvidere vil myndigheden efter omstændighederne kunne tilkendegive, at en manglende konkretisering – hvor der ikke er tale om afslag på anmodningen som følge af et uforholdsmæssigt ressourceforbrug – vil indebære længere sagsbehandlingstid, jf. dog § 31, stk. 4.

Der kan forekomme tilfælde, hvor flere anmodninger om aktindsigt til samme myndighed ved vurderingen af ressourceforbruget i forbindelse med myndighedens behandling heraf skal betragtes som én anmodning om aktindsigt. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvor den

pågældende myndighed tidligere har afslået at behandle en anmodning om aktindsigt med henvisning til, at behandlingen vil nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug, og hvor der efterfølgende – i stedet for én samlet anmodning – indgives særskilte anmodninger om aktindsigt, der samlet set reelt dækker de samme oplysninger som den anmodning om aktindsigt, myndigheden afslog at behandle.

Der kan også i øvrigt efter omstændighederne meddeles afslag på en anmodning om aktindsigt med henvisning til et uforholdsmæssigt ressourceforbrug, hvor den samme ansøger anmoder om aktindsigt i den ene sag efter den anden hos en myndighed.

Adgangen til i sådanne tilfælde at meddele afslag på aktindsigt vil dog forudsætte, at den pågældende gennem en periode har anmodet om aktindsigt i et betragteligt antal sager hos den samme myndighed, og at det er åbenbart, at ansøgeren ikke har en sådan særlig interesse i de sager, der søges aktindsigt i, at myndigheden løbende bør være forpligtet til at anvende omfattende ressourcer på at behandle aktindsigtsanmodninger fra den pågældende. Det bemærkes, at det vil bero på en konkret vurdering i det enkelte tilfælde, om der i de omhandlede tilfælde kan meddeles afslag, og der gælder således f.eks. ikke en ret til at få behandlet mindst 10 aktindsigtsanmodninger inden for en periode på seks måneder. Det forudsættes imidlertid, at en ansøger normalt – alt afhængig af omstændighederne – vil skulle have fremsat 10-15 anmodninger over for den samme myndighed inden for det seneste halve år for, at der af den omhandlede grund kan meddeles afslag.

Efter bestemmelsen i stk. 3, nr. 2, kan der endvidere meddeles afslag på en anmodning om aktindsigt, i det omfang anmodningen må antages at skulle tjene et retsstridigt formål eller lignende. Denne del af bestemmelsen er i vidt omfang en videreførelse af, hvad der allerede følger af gældende ret, og giver udtrykkelig mulighed for at afslå anmodninger om aktindsigt, hvis der er tale om klare tilfælde af misbrug.

Bestemmelsen vil bl.a. kunne anvendes, hvor en anmodning om aktindsigt i en sag eller i dokumenter har til formål at skabe grundlag for retsstridige forhold eller har til formål at forfølge eller på lignende måde genere myndighedens ansatte eller privatpersoner (chikane).

Ved vurderingen af, om det kan lægges til grund, at en aktindsigtsanmodning må antages at skulle tjene et retsstridigt formål eller lignende, må der tages udgangspunkt i de konkrete omstændigheder ved anmodningen. Det kan i den forbindelse f.eks. indgå, om ansøgeren selv har givet udtryk for, at anmodningen fremsættes med det formål at genere eller forfølge en person m.v., ligesom der kan lægges vægt på, om ansøgeren tidligere har benyttet oplysninger, som den pågældende har fået aktindsigt i, til at begå retsstridige forhold. Der kan endvidere lægges vægt på, om ansøgeren ved møder eller telefonisk har optrådt truende.

Der henvises i øvrigt om bestemmelsen til den nye offentlighedslov.

Lovforslaget gennemfører direktivets artikel 4, stk. 1, litra b, hvorefter en anmodning kan afslås, hvis den er »åbenlyst urimelig«. Miljøoplysningsdirektivet indeholder ingen definition på »en åbenlyst urimelig anmodning«, men det må antages, at direktivets bestemmelse giver mulighed for at afslå anmodninger om aktindsigt i miljøoplysninger i det foreslåede omfang.

Til § 11

Den foreslåede bestemmelse, der er ny, fastsætter en ret for offentligheden til under visse betingelser at kræve, at en forvaltningsmyndighed foretager og udleverer en sammenstilling af miljøoplysninger i myndighedens databaser. Der er således tale om, at myndighederne – i modsætning til, hvad der følger af den gældende offentlighedslov og miljøoplysningslov – i et vist omfang forpligtes til at udarbejde dokumenter/tilvejebringe nye sammenstillinger af miljøoplysninger, der ikke allerede foreligger.

Det er en betingelse for, at offentligheden kan kræve en sammenstilling, at der er tale om allerede foreliggende miljøoplysninger i myndighedens databaser. Det kan således ikke kræves, at en myndighed tilvejebringer (nye) miljøoplysninger med henblik på at foretage en efterfølgende sammenstilling af oplysningerne.

Når bortses fra, at bestemmelsen alene omhandler miljøoplysninger, er den foreslåede bestemmelse enslydende med § 11 i den nye offentlighedslov og skal fortolkes i overensstemmelse hermed. Om bestemmelsens baggrund m.v. henvises til bemærkningerne til den nye offentlighedslov.

Hvis de oplysninger, der ønskes sammenstillet, er omfattet af undtagelsesbestemmelserne i §§ 15-30, jf. dog § 13, følger det af bestemmelsens 2. pkt., at sammenstillingsretten kun gælder, hvis de hensyn, der er nævnt i disse bestemmelser (eller følger af bestemmelserne), kan tilgodeses gennem anonymisering eller lignende. Det gælder f.eks., hvis de oplysninger, der anmodes om at få sammenstillet, er omfattet af lovforslagets § 26, stk. 1, nr. 1, der undtager oplysninger om enkeltpersoners private forhold fra retten til aktindsigt. Det er i den forbindelse en betingelse, at sammenstillingen og anonymiseringen m.v. for en samlet betragtning kan foretages ved få og enkle kommandoer, jf. om dette udtryk nedenfor. Herudover er det en betingelse, at en eventuel anonymisering m.v. er tilstrækkelig effektiv. Der henvises herom til Offentlighedskommissionens betænkning, kapitel 11, pkt. 4.3.1 (side 370 ff.), og kapitel 17, pkt. 5.2.2 (side 703 ff.).

Det bemærkes, at der vil kunne meddeles afslag på en anmodning om sammenstilling af oplysninger, hvis det må antages, at de sammenstillede oplysninger vil blive anvendt i et retsstridigt øjemed.

Det er i øvrigt en betingelse, at sammenstillingen – og en eventuel anonymisering m.v. – kan foretages ved få og enkle kommandoer. Denne betingelse tager sigte på at varetage hensynet til den ressourcemæssige belastning af den offentlige forvaltning, som en sammenstillingsret vil indebære, og betingelsen vil alene være opfyldt, hvis sammenstillingen og en eventuel anonymisering m.v. kan foretages af myndigheden uden brug af væsentlige ressourcer. Ved vurderingen af, om sammenstillingen og en eventuel anonymisering m.v. er for ressourcekrævende, skal der lægges vægt på, hvor lang tid sammenstillingen (og en eventuel anonymisering m.v.) vil tage, herunder hvor kompliceret den er. Betingelsen om få og enkle kommandoer vil ikke være opfyldt, hvis sammenstillingen (og en eventuel anonymisering m.v.) ikke kan foretages i løbet af kort tid.

Betingelsen om få og enkle kommandoer vil under alle omstændigheder ikke være opfyldt, hvis den pågældende forvaltningsmyndighed selv skal foretage en nærmere vurdering af, hvilke oplysninger der skal sammenstilles med henblik på at imødekomme en anmodning om at foretage en sammenstilling. Det samme gælder, hvis den ønskede sammenstilling vil kræve indhentelse af særlig faglig ekspertise, som myndigheden ikke i forvejen råder over.

Udtrykket myndighedens databaser dækker – foruden de databaser som myndigheden selv har oprettet og fører – også forvaltningens databaser, hvor driften er udliciteret til en privat virksomhed.

Retten til at kræve en sammenstilling af oplysninger gælder efter bestemmelsens 3. pkt. ikke, hvis miljøoplysningerne allerede er offentliggjort i egnet form eller format, dvs. i en form eller i et format, der gør det muligt for den aktindsigtssøgende selv at foretage en sammenstilling af de offentliggjorte oplysninger, jf. også lovforslagets § 31, stk. 6. I sådanne tilfælde må den pågældende selv gennemføre en eventuel (elektronisk) sammenstilling af oplysningerne, og kan således ikke forlange, at forvaltningsmyndigheden foretager sammenstillingen.

En forvaltningsmyndighed vil i øvrigt hos den, der har anmodet om sammenstillingen, kunne få dækket de faktiske omkostninger, der er forbundet med at foretage denne, herunder de omkostninger, der er forbundet med at kræve, at en privat virksomhed, der fører myndighedens databaser, foretager en sammenstilling. Der henvises herom til § 39.

Det følger af bestemmelsen i stk. 2, at ret til dataudtræk ikke gælder for så vidt angår oplysninger omfattet af persondatalovens § 10. Persondatalovens § 10, stk. 1, fastsætter, at personoplysninger som nævnt i persondatalovens § 7, stk. 1, eller § 8 må behandles, hvis dette alene sker med henblik på at udføre statistiske eller videnskabelige undersøgelser af væsentlig samfundsmæssig betydning, og hvis behandlingen er nødvendig for udførelsen af undersøgelserne. Det er i persondatalovens § 10, stk. 2, fastsat, at sådanne oplysninger ikke senere må behandles i andet

end statistisk eller videnskabeligt øjemed, og at det samme gælder behandling af andre oplysninger, som alene foretages i statistisk eller videnskabeligt øjemed, jf. persondatalovens § 6.

Med udtrykkene «med henblik på at udføre statistiske eller videnskabelige undersøgelser» og »i statistisk eller videnskabeligt øjemed« sigtes til en videnskabelig bearbejdning af oplysninger som led i en undersøgelse eller statistisk belysning – af begrænset varighed eller eventuelt løbende – af bestemte forhold. Kendetegnende er, at bearbejdningen af oplysningerne ikke har til formål at danne grundlag for konkrete retlige eller faktiske foranstaltninger over for de enkelte registrerede. Den senere brug af det anonymiserede resultat er i den forbindelse uden betydning. Hvis bearbejdningen tillige har til formål at danne grundlag for konkrete tiltag over for de enkelte registrerede, er der ikke tale om en behandling, som alene finder sted med henblik på forskning og statistik, og bestemmelsen i § 11, stk. 2, finder i så fald ikke anvendelse. Om de nævnte udtryk henvises til betænkning nr. 1345/1997 om behandling af personoplysninger, side 252 f.

Der henvises desuden om bestemmelsen i § 11 til pkt. 4.5.1.1 og pkt. 4.5.2 i de almindelige bemærkninger til den nye offentlighedslov.

Til § 12

Med den foreslåede bestemmelse, der er ny, indføres en ret for offentligheden til at få indsigt i de databeskrivelser, der indeholder information om de typer af miljøoplysninger, som indgår i en database (oplysninger om, hvilke data databasen indeholder), hvilket grundlag miljøoplysningerne i databasen bygger på (kriterier for indsamling og registrering af foreliggende miljøoplysninger i databasen, kilder, tidspunkter for indsamling og frekvens for ajourføring) samt oplysninger om, hvilke formater en database anvender (f.eks. oplysninger om tilgængelige formater for dataudtræk, såsom tekstformat eller regnearksformat). Sigtet med bestemmelsen er, at en indsigt i databeskrivelsen skal sikre offentligheden kendskab til, hvordan den enkelte database grundlæggende er opbygget.

Bestemmelsen gælder alene for forvaltningsmyndigheder. Det bemærkes dog, at i det omfang en databeskrivelse har et indhold, der må karakteriseres som miljøoplysninger efter § 8, stk. 2, er der indsigt i databeskrivelsen efter de almindelige regler i §§ 7 og 8, ikke kun hos forvaltningsmyndigheder, men også hos de virksomheder, institutioner og organer, der er omfattet af loven.

Når bortses fra, at bestemmelsen alene omhandler miljøoplysninger, er den foreslåede bestemmelse enslydende med § 12 i den nye offentlighedslov og skal fortolkes i overensstemmelse hermed.

Bestemmelsen er således gentaget i miljøoplysningsloven for at få en samling af reglerne om indsigt i miljøoplysninger, og pligten til at udarbejde en databeskrivelse efter miljøoplysningsloven og dennes nærmere indhold adskiller sig således ikke fra den, der allerede følger af forslaget til offentlighedsloven. Har myndigheden udarbejdet en databeskrivelse, som opfylder kravene i § 12 i forslaget til offentlighedsloven, er det således tilstrækkeligt i forhold til lovforslaget § 12.

Om bestemmelsens baggrund og nærmere afgrænsning henvises til bemærkningerne til § 12 i den nye offentlighedslov, hvoraf følgende bl.a. fremgår:

Det er med bestemmelsen forudsat, at en databeskrivelse i almindelighed vil have karakter af et »enkelt« tekstdokument, der er udarbejdet af den pågældende forvaltningsmyndighed og indeholder en generel og kortfattet beskrivelse af, hvordan den pågældende database overordnet er opbygget. Databeskrivelsen vil således ikke nødvendigvis have karakter af en it-faglig manual vedrørende den pågældende database.

I forhold til adgangen til at få indsigt i, hvilket grundlag oplysningerne i en database bygger på, skal der sondres mellem den pågældende forvaltningsmyndigheds egne oplysninger og eksternt indhentede oplysninger. Med hensyn til den pågældende forvaltningsmyndigheds egne oplysninger bør grundlaget for sådanne oplysninger omfatte oplysninger om kriterier for indsamling og registrering af foreliggende oplysninger i databasen, kilder, tidspunkter for indsamling og frekvens for ajourføring. Med hensyn til eksternt indhentede oplysninger – dvs. oplysninger, der indgår i en

database, men som leveres af en ekstern dataleverandør som f.eks. Danmarks Statistik – er det tilstrækkeligt at oplyse, at de pågældende oplysninger leveres af den pågældende dataleverandør.

Efter bestemmelsen i stk. 1 gælder retten til at få indsigt i databeskrivelsen, når databeskrivelsen allerede foreligger i et dokument hos den pågældende myndighed. Retten til indsigt i databeskrivelsen efter stk. 1 indebærer således ikke, at den pågældende forvaltningsmyndighed er forpligtet til at udarbejde et nyt dokument, der indeholder databeskrivelsen, hvis en sådan ikke allerede foreligger hos myndigheden, jf. dog stk. 2 og 3.

Retten til aktindsigt gælder også, selv om beskrivelsen er indeholdt i et internt dokument.

Retten efter § 12 til indsigt gælder alene databeskrivelser vedrørende databaser, der anvendes i forbindelse med konkret sagsbehandling eller i forbindelse med offentliggjorte analyser, beregninger og lignende.

Retten til indsigt i databeskrivelsen kan begrænses, hvis de hensyn, der er nævnt i lovforslagets §§ 27-29, jf. § 13, i det enkelte tilfælde gør sig gældende. Herved sigtes bl.a. til tilfælde, hvor det er af væsentlig betydning for statens sikkerhed eller rigets forsvar, at der ikke er indsigt i databeskrivelsen.

Det er med bestemmelsen forudsat, at en ret til indsigt i databeskrivelsen ikke indebærer en ret til at få udleveret såkaldte kildekoder, hvorved forstås den tekst i et programmeringssprog, som den, der har udviklet et program (software) til en computer, har skrevet.

Bestemmelsen i stk. 2 giver mulighed for, at vedkommende minister, efter forhandling med finansministeren, kan pålægge ministerielle departementer og nærmere angivne underliggende styrelser og direktorater at udarbejde databeskrivelser i forhold til de databasetyper, der er nævnt i stk. 1. Tilsvarende kan økonomi- og indenrigsministeren efter forhandling med vedkommende kommune eller region træffe bestemmelse herom for så vidt angår den centrale forvaltning i kommunen og regionen. Der vil være adgang til indsigt i disse databeskrivelser i samme omfang som efter stk. 1. Der henvises til Offentlighedskommissionens betænkning, kapitel 11, pkt. 4.4.4 (side 379 f.), med hensyn til den nærmere afgrænsning af udtrykket »den centrale forvaltning« i kommunerne og regionerne.

Bestemmelsen i stk. 3 fastsætter, at der i forhold til databaser, der af forvaltningsmyndighederne etableres eller udvikles efter lovens ikrafttræden, og som anvendes i forbindelse med konkret sagsbehandling eller i forbindelse med udarbejdelse af offentliggjorte analyser, beregninger og lignende, gælder en pligt for forvaltningsmyndighederne til at sikre sig, at der udarbejdes en databeskrivelse, som svarer til den, der er nævnt i stk. 1. Det indebærer, at databeskrivelsen skal indeholde information om de typer af information, der indgår i en database, hvilket grundlag oplysningerne i databasen bygger på, samt oplysninger om, hvilke formater den pågældende database anvender.

Forpligtelsen til at få udarbejdet en databeskrivelse gælder som nævnt alene i forhold til databaser, der etableres eller udvikles efter lovens ikrafttræden. Heri ligger bl.a., at uvæsentlige ændringer af en database, der er anskaffet før lovens ikrafttræden, ikke vil indebære en forpligtelse til efter stk. 3 at få udarbejdet en databeskrivelse.

Det følger af stk. 3, 2. pkt., at pligten til at udarbejde en databeskrivelse i forhold til de typer af databaser, som etableres eller udvikles efter lovens ikrafttræden, ikke gælder, hvis udarbejdelsen af en databeskrivelse vil indebære et væsentligt ressourceforbrug. Det vil i praksis formentlig kun gøre sig gældende i forhold til en meget omfattende database med sammensatte data.

I det omfang en forvaltningsmyndighed ikke får udarbejdet en databeskrivelse i forbindelse med etableringen eller udviklingen af databasen i et tilfælde, hvor det ikke ville have indebåret et væsentligt ressourceforbrug, er det med bestemmelsen forudsat, at myndigheden skal være forpligtet til enten selv eller af leverandøren at få udarbejdet en sådan beskrivelse, hvis der anmodes om indsigt i den. Det er samtidig forudsat, at forvaltningsmyndigheden – i lyset af, at myndigheden har tilsidesat den pligt, der følger af bestemmelsen – skal bære de omkostninger, der måtte være forbundet med at få udarbejdet databeskrivelsen.

Retten til indsigt i en databeskrivelse, der er udarbejdet efter stk. 3, vil også kunne begrænses, hvis de hensyn, der er nævnt i lovforslagets §§ 27-29, i det enkelte tilfælde gør sig gældende, jf. stk. 1.

Der henvises desuden om bestemmelsen i § 12 til pkt. 4.5.1.2 og pkt. 4.5.2 i de almindelige bemærkninger til den nye offentlighedslov.

Til § 13

Den foreslåede bestemmelse omhandler myndighedens m.v. pligt til at foretage en konkret afvejning af de hensyn, der taler for offentliggørelse over for de hensyn, der taler imod en offentliggørelse af miljøoplysninger (afvejningsreglen) i sager om aktindsigt, hvor de miljøoplysninger, der anmodes om, falder ind under en eller flere af de undtagelsessituationer, der er nævnt i §§ 15-30. Den foreslåede bestemmelse fastsætter endvidere en pligt for myndigheden m.v. til at anvende lovforslagets undtagelser fra retten til aktindsigt restriktivt.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1 om restriktiv anvendelse af undtagelserne for retten til aktindsigt og konkrete afvejn timer af de hensyn til offentligheden, der varetages ved at udlevere miljøoplysningerne, overfor dem, der varetages ved at tilbageholde miljøoplysningerne, svarer til den gældende lovs § 2, stk. 3, med de ændringer, der følger af, at de konkrete undtagelser fra retten til aktindsigt, som myndigheden skal anvende restriktivt og afveje i forhold til, nu fremgår direkte af loven, jf. §§ 15-30.

Herudover understreges i bestemmelsen, at myndigheden ved behandlingen af en anmodning om aktindsigt i miljøoplysninger *altid* skal anvende undtagelsesbestemmelserne i §§ 15-30 restriktivt, hvilket også har været forudsat i den gældende bestemmelse, men nu er tydeliggjort i bestemmelsen.

Bestemmelsen om afvejning og restriktiv anvendelse gælder således også i forhold til miljøoplysninger i de sager, som efter ordlyden af §§ 15-18 er undtaget fra aktindsigt.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1 gennemfører miljøoplysningsdirektivets artikel 4, stk. 2, afsnit 2, 1. og 2. pkt., hvorefter adgangen til at begrænse aktindsigten skal fortolkes restriktivt under hensyn til samfundets interesse i, at oplysningerne offentliggøres, og direktivets afvejningsregel, hvorefter de offentlige interesser, der varetages ved udlevering i hvert enkelt sag om aktindsigt, skal afvejes overfor de interesser, der varetages ved at afslå udlevering.

De undtagelsesbestemmelser, der er omfattet af forslaget, er § 15, stk. 1, vedr. undtagelse af sager inden for strafferetsplejen, som behandles af forvaltningsmyndighederne, § 16 om undtagelse af sager om lovgivning, § 17 om undtagelse af sager om personalesager, § 18 om undtagelse af sager om førelse af en kalender, § 19, stk. 1, om undtagelser fra reglen om at udlevere miljøoplysninger i uddrag, §§ 20 og 21 om undtagelser af interne arbejdsdokumenter, § 23 om undtagelse af andre dokumenter, samt § 24, stk. 2 og § 25, stk. 1, 2. pkt. og stk. 2 om undtagelser fra ekstraheringspligten, § 26 om undtagelse af oplysninger om enkeltpersoners private, herunder økonomiske forhold og forretningshemmeligheder m.v. og § 27 om undtagelse af oplysninger om f.eks. hensynet til statens sikkerhed, § 28 om undtagelse af miljøoplysninger af hensyn til rigets udenrigspolitiske interesser mv. samt § 29 om undtagelse af visse andre miljøoplysninger og § 30, stk. 2, om undtagelser fra pligten til at meddele miljøoplysninger i uddrag.

For så vidt angår sager inden for strafferetsplejen, som behandles af miljømyndighederne indebærer dette dog ikke, at den konkrete afvejning altid vil føre til, at der skal meddeles aktindsigt i miljøoplysninger i sådanne sager, idet de hensyn, der kommer til udtryk i bl.a. den foreslåede bestemmelse i § 29, stk. 1, vil skulle inddrages i den konkrete afvejning.

Det bemærkes i den forbindelse også, at miljøoplysningsdirektivets artikel 4, stk. 2, sidste afsnit, stiller krav om, at medlemsstaterne inden for direktivets rammer og for så vidt angår anvendelsen af artikel 4, stk. 2, litra f, sikrer, at kravene i databeskyttelsesdirektivet overholdes. Offentliggørelse og videregivelse af personoplysninger i medfør af direktivet skal således respektere databeskyttelsesdirektivet og nationale regler fastsat i medfør heraf.

Efter direktivets artikel 4, stk. 2, litra f, vil en anmodning om adgang til miljøoplysninger kunne afslås, hvis offentliggørelsen kan have en ugunstig indvirkning på beskyttelsen af personoplysninger og/eller sagsakter vedrørende fysiske personer, hvis den pågældende person ikke har givet samtykke til offentliggørelse heraf, og hvis en sådan fortrolighed har hjemmel i national ret eller fællesskabsret.

Den særlige beskyttelse, som bl.a. fortrolige personoplysninger således nyder efter direktivet, fører til, at den konkrete afvejningsregel i almindelighed vil indebære, at der ikke vil skulle meddeles aktindsigt i de oplysninger om enkeltpersoners private forhold, der er omfattet af den foreslåede bestemmelse i § 26, stk. 1, nr. 1.

Dette gælder også i personalesager samt de straffesager, der behandles af de administrative myndigheder. Det kan f.eks. dreje sig om Forsvarsministeriets sager om administrative bøder for olieforurening på havet.

Folketingets Ombudsmand har i flere sager udtalt sig om den gældende lovs § 2, stk. 3, vedr. afvejningsreglen, herunder om kravene til en konkret afvejning af de modstående interesser. FOB 2009 9-1 (Kort & Matrikelstyrelsen og Miljøministeriet kunne ikke afslå aktindsigt i data om Danmarks Højdemodel med henvisning til risikoen for, at oplysningerne ville blive brugt på en retsstridig måde. Pligten til at foretage en konkret afvejning af modstående interesser var ikke opfyldt.) FOB 2009.9-4 (Naturklagenævnet afslog at give aktindsigt i Naturklagenævnets sekretariats notat til nævnet i en konkret sag på grund af hensynet til at kunne rådgive nævnets medlemmer. Kravet om en konkret afvejning af modstående interesser var ikke opfyldt.) Se også FOB 2008.191, MAD 2008.1505, MAD 2007.952 og MAD 2005.1679 samt sag fra EU-domstolen C-71/10.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 2 fastsætter, at sager inden for strafferetsplejen, jf. § 15, stk. 1, som behandles af politiet og anklagemyndigheden, ikke er omfattet af lovforslaget. Denne sagsgruppe skal behandles alene efter offentlighedslovens (eller forvaltningslovens) regler. Se i denne forbindelse, hvordan "sager inden for strafferetsplejen" afgrænses i bemærkningerne til § 19 i den nye offentlighedslov.

Sager, der efterforskes af en anden myndighed end politiet, vil som udgangspunkt først være omfattet af bestemmelsens stk. 2, fra det tidspunkt, hvor sagen er overgivet til politiet. Det gælder, selv om sagen forud for overgivelse til politiet er blevet behandlet af den administrative myndighed med henblik på stillingtagen til netop spørgsmålet om evt. overgivelse til politiet. Hvis en myndighed har overgivet en sag til politiet, vil eventuelle miljøoplysninger i de fremsendte akter, der fortsat beror hos den pågældende myndighed, være omfattet af lovforslagets § 15, stk. 1, og dermed omfattet af bestemmelsens stk. 2. Akter, som myndigheden har skønnet uden betydning for straffesagen og derfor ikke har fremsendt til politiet, er derimod ikke omfattet af bestemmelsen.

Akterne er endvidere kun omfattet af bestemmelsen i stk. 2, såfremt de er indgået og udelukkende benyttes i en sag inden for strafferetsplejen. Hvis en straffesags akter udlånes til brug for en sag uden for strafferetsplejen, vil akterne ikke være omfattet af lovforslagets § 15, stk. 1, og dermed heller ikke af bestemmelsen i § 13, stk. 2. Det samme gælder, hvis en myndighed – efter at have sendt sagen til politiet – anvender dokumenter fra sagen i en anden sammenhæng, f.eks. i forbindelse med en fortsat tilsynssag.

Særligt om fortrolige personoplysninger og forholdet til databeskyttelsesdirektivet:

Anvendelse af den konkrete afvejningsregel på fortrolige personoplysninger, som f.eks. oplysninger om helbredsforhold og om strafbare forhold m.v., vil i almindelighed indebære, at der ikke skal meddeles aktindsigt i de miljøoplysninger om enkeltpersoners private forhold, der er omfattet af den foreslåede bestemmelse i § 26, stk. 1, nr. 1.

Dette skyldes, at direktivet som ovenfor nævnt i artikel 4, stk. 2, sidste afsnit, stiller særlige krav til beskyttelse af fortrolige personoplysninger. Videregivelse af personoplysninger i medfør af direktivet skal således respektere databeskyttelsesdirektivet.

Særligt vedr. emissionsoplysninger fastsætter direktivet i artikel 4, stk. 2, næstsidste afsnit, at en anmodning om aktindsigt i emissionsoplysninger ikke kan afslås med henvisning til en række af direktivets undtagelsesbestemmelser, herunder artikel 4, stk. 2, litra f, om beskyttelse af personoplysninger.

Direktivet stiller imidlertid også for emissionsoplysningers vedkommende i artikel 4, stk. 2, sidste afsnit, særlige krav til beskyttelse af fortrolige personoplysninger, herunder at videregivelse af fortrolige personoplysninger skal respektere EU's databeskyttelsesdirektiv.

Det kan være relevant for f.eks. emissionsoplysninger, der indgår i sager inden for strafferetsplejen, som behandles af miljømyndighederne, og hvor begæringen angår emissionsoplysninger i en straffesag vedr. en enkeltmandsejet virksomhed.

Dette må i hvert fald i disse tilfælde i almindelighed indebære, at der ikke vil skulle meddeles aktindsigt i de oplysninger om emissioner til miljøet, som kan henføres til enkeltpersoners private forhold, der er omfattet af lovforslagets § 26, stk. 1, nr. 1.

For emissionsoplysninger, der indgår i miljømyndighedernes tilsynssager vedrørende enkeltmandsejede virksomheder, og hvor der ikke er tale om et strafbart forhold, vil der derimod som udgangspunkt ikke være det samme beskyttelseshensyn.

Der henvises endvidere til afsnit 2.1.1 i de almindelige bemærkninger til lov nr. 310 af 2. maj 2005 om ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger (L 4, FT 2004-05, (2. samling)) om afvejningsreglen og til de specielle bemærkninger til det nævnte lovforslags § 1, nr. 3. Lovforslaget var en genfremsættelse af L60 som blev fremsat 28. oktober 2004 (FT 2004-05). I forbindelse med folketingsbehandlingen af L60 kan der henvises til miljøministerens besvarelse af spørgsmål 4 og 18.

Til § 14

Den foreslåede bestemmelse omhandler lovens forhold til anden lovgivning og svarer til den gældende lovs § 2, stk. 2, 1. pkt., med den forskel, at bestemmelsen nu fastslår, at pligten til at meddele aktindsigt i miljøoplysninger ikke begrænses af særlige bestemmelser i anden lovgivning om tavshedspligt, ligesom der er tilføjet »medmindre denne lovgivning er i overensstemmelse med miljøoplysningsdirektivet«. Tilføjelsen skyldes, at miljøoplysningsloven ikke nødvendigvis har udnyttet alle direktivets undtagelsesmuligheder.

Miljøoplysningsloven er således ikke begrænset af særlige tavshedspligtsregler i anden lovgivning, men tilsidesætter heller ikke en sådan lovgivning, forudsat at en sådan tavshedspligtsregel i anden lovgivning tilsigter at varetage hensyn, der ligeledes er beskyttet efter miljøoplysningsdirektivet. I disse tilfælde vil der dog fortsat altid skulle foretages en konkret afvejning af de offentlige interesser, der varetages ved udlevering, over for de interesser, der varetages ved at afslå udlevering og undtagelserne skal anvendes restriktivt, jf. den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 13 (afvejningsreglen). I det omfang der er tale om fortrolige personoplysninger, medfører den særlige beskyttelse, som sådanne oplysninger nyder efter direktivet, at oplysningerne i almindelighed ikke vil skulle udleveres.

Dette gælder for eksempel reglen i arbejdsmiljølovens § 79, stk. 2, om tavshedspligt i forhold til ansatte, der klager over deres arbejdsmiljø.

Miljøoplysningsdirektivet gennemfører Århuskonventionen i EU-retten, jf. under pkt. 2 i de almindelige bemærkninger ovenfor, og det må derfor antages, at konventionen og direktivet vil være til hinder for også EU-funderede regler, der begrænser den pligt til at meddele aktindsigt, som følger af miljøoplysningsdirektivet, medmindre der er stærke holdepunkter for det modsatte. Se i den forbindelse EU-domstolens sag C-524/09. Se endvidere EU-Domstolens, sag C-266/09 om forholdet mellem direktiv 91/414/EØF om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler og miljøoplysningsdirektivet. For så vidt angår den situation, hvor EU-regler foreskriver, at særlige informationer på ingen måder kan holdes fortrolige, kan der henvises til EU-domstolens sag C-552/07.

På denne baggrund indeholder den foreslåede bestemmelse ikke en bestemmelse, svarende til den gældende lovs § 2, stk. 2, 2. pkt.

Til § 15

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1, der undtager miljøoplysninger i sager inden for strafferetsplejen for aktindsigt, er – når bortses fra, at den alene regulerer miljøoplysninger – identisk med § 19, stk. 1, i den nye offentlighedslov. Den foreslåede bestemmelse i stk. 2, der udgør en undtagelse til stk. 1, indfører en ret til aktindsigt i bødeforelæg, der er vedtaget af en juridisk person, og bestemmelsen i stk. 3, der udgør en undtagelse til bestemmelsen i stk. 2, er ligeledes identiske med § 19, stk. 2 og 3 i den nye offentlighedslov.

§ 19, stk. 1 i den nye offentlighedslov er endvidere identisk med den gældende offentlighedslovs § 2, stk. 1, 1. pkt., som i medfør af den gældende miljøoplysningslovs § 2, stk. 1, også gælder for sager indenfor for strafferetsplejen, hvori der indgår miljøoplysninger.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1, er begrundet i såvel strafferetsplejemæssige hensyn (hensynet til retshåndhævelsens effektivitet, herunder navnlig til efterforskningen) som hensynet til privatlivets fred (hensynet til de enkelt personers, der måtte blive omtalt i dokumenter, som indgår i sager inden for strafferetsplejen).

Med begrebet »sager inden for strafferetsplejen« forstår i overensstemmelse med gældende ret alle sager vedrørende gennemførelsen af strafferetlige retsfølger, herunder også de sager, der efter særlig hjemmel behandles af andre forvaltningsmyndigheder end politi og anklagemyndighed, som f.eks. miljømyndighederne, når disse har mulighed for administrative bødeforelæg, eller når en sag er overgivet til politiet, jf. bemærkningerne ovenfor til § 13.

Omfattet af bestemmelsen er således bl.a. – i det omfang de indeholder miljøoplysninger – sager vedrørende politiets efterforskning af lovovertrædelser og anklagemyndighedens udøvelse af funktioner i forbindelse med en straffesags behandling ved domstolene; sager i forbindelse med fuldbyrdelse af straffedomme, herunder sager om prøveløsladelse, udsættelse af strafafsoning, udgangstilladelse, ikendelse af disciplinærstraffe mv.; sager om udlevering af lovovertrædere fra Danmark til strafforfølgning i udlandet; sager om anvendelse af disciplinærmidler inden for forsvaret og civilforsvaret; sager om erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning, som behandles administrativt i henhold til retsplejelovens regler herom, samt sager om opløsning af forening.

Bestemmelsen omfatter ikke blot miljøoplysninger i sager vedrørende enkeltpersoner, men også sager, der vedrører juridiske personer (selskaber mv.).

Retsvirkningen af, at miljøoplysninger i en sag er omfattet af bestemmelsen, er, at samtlige sagens miljøoplysninger som udgangspunkt er undtaget fra retten til aktindsigt. Dette gælder uanset, om der i sagen foreligger miljøoplysninger, som hvis de havde foreligget i en anden sammenhæng, havde været undergivet aktindsigt.

På trods af, at alle miljøoplysninger i en sag indenfor strafferetsplejen er undtaget fra retten til aktindsigt, vil myndigheden efter lovforslagets § 13 (afvejningsreglen) og § 19 (ekstrahering) i visse tilfælde skulle meddele aktindsigt i miljøoplysninger, der indgår i sager om strafferetlig forfølgning, som behandles af forvaltningsmyndighederne.

Anvendelsen af lovforslagets § 13 vil særligt være relevant i sager om strafferetlig forfølgning af juridiske personer, der behandles af forvaltningsmyndighederne, i det omfang der indgår miljøoplysninger i sagen. Der vil således efter omstændighederne kunne gives adgang til f.eks. oplysninger om den juridiske persons identitet, og hvilken lovovertrædelse sagen vedrører. Der henvises endvidere til bemærkningerne til lovforslagets § 13.

Anvendelsen af lovforslagets § 19 vil særligt være relevant for miljøoplysninger, som hvis de i havde foreligget i en anden sammenhæng, havde været undergivet aktindsigt. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 19.

Med den foreslåede bestemmelse i stk. 2, der er identisk med § 19, stk. 2, i den nye offentlighedslov, indføres der som noget nyt en begrænset adgang til aktindsigt i sager inden for strafferetsplejen, idet der indføres en ret til i overensstemmelse med lovens almindelige regler at få aktindsigt i et bødeforlæg, der er vedtaget af en juridisk person.

Bestemmelsen gælder i forhold til de administrative bødeforelæg vedtaget af juridiske personer, der er udstedt af de almindelige forvaltningsmyndigheder. Retten til aktindsigt gælder ikke bødeforelæg, der måtte være vedtaget af enkeltmandsejede virksomheder.

Det følger af bestemmelsen, at der skal meddeles aktindsigt i bødeforelæg, som en juridisk person har vedtaget, efter »lovens almindelige regler«. Dette indebærer, at lovens øvrige bestemmelser vil kunne begrænse retten til aktindsigt i et bødeforelæg, som er vedtaget af en juridisk person. Således vil lovforslagets § 26, stk. 1, nr. 1, indebære, at retten til aktindsigt (i et bødeforelæg) i almindelighed ikke omfatter oplysninger om enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold, jf. herved også lovforslagets § 13 (afvejningsreglen). Desuden kan retten til aktindsigt i de nævnte bødeforelæg begrænses efter lovforslagets § 29, stk. 1, nr. 1, i det omfang, det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til forebyggelse, efterforskning og forfølgning af lovovertrædelser, straffuldbyrdelse og lignende samt beskyttelse af sigtede, vidner eller andre i sager om strafferetlig eller disciplinær forfølgning.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 3 undtager fra aktindsigten efter stk. 2 miljøoplysninger i bødeforelæg hos politi og anklagemyndigheden. Baggrunden herfor er, at spørgsmål om aktindsigt hos politiet og anklagemyndigheden i sager inden for strafferetsplejen reguleres i retsplejeloven og ikke af miljøoplysningsloven. Med den nye bestemmelse i retsplejelovens § 41 g, der følger af § 2, nr. 8, i lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven (ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen – Lov nr. 638 af 12. juni 2013), gælder der imidlertid adgang til indsigt i bødeforlæg vedtaget af juridiske personer hos politi og anklagemyndighed i samme omfang som hos andre myndigheder. Der gælder dog til forskel herfra ikke de særlige afvejningsregler i lovforslagets § 13.

Bestemmelsen i lovforslagets § 15, stk. 1, for så vidt angår de straffesager, som behandles af forvaltningsmyndighederne, gennemfører miljøoplysningsdirektivets artikel 4, stk. 2, litra c og f.

Til § 16

Det foreslås, at retten til aktindsigt i miljøoplysninger ikke gælder i lovgivningssager, førend lovforslag er fremsat. Den foreslåede bestemmelsen indeholder således en tidsbegrænset undtagelse fra retten til aktindsigt og er identisk med § 20 i den nye offentlighedslov.

Bestemmelsen svarer endvidere indholdsmæssigt til den gældende offentlighedslovs § 2, stk. 1, 3. pkt., som ligeledes gælder for miljøoplysninger i medfør af den gældende miljøoplysningslovs § 2, stk. 1.

Formålet med bestemmelsen er navnlig at give centraladministrationen mulighed for at forberede lovgivningsinitiativer i samarbejde med udenforstående, herunder selvstændige kommissioner og udvalg, uden at skulle arbejde under presset af, at også overvejelser af mere foreløbig karakter undergives offentlighed. Bestemmelsen indgår sammen med lovforslagets § 21, stk. 1, og § 23, stk. 1, nr. 2, som et led i den samlede beskyttelse af den politiske beslutningsproces.

Bestemmelsen kan alene finde anvendelse, hvis der foreligger et lovgivningsprojekt af et bestemt, relativt præcist angivet indhold, særlig i henseende til, hvilke emner der søges reguleret. En sag falder således udenfor bestemmelsens anvendelsesområde, hvis det er ganske usikkert, om den pågældende sag vil munde ud i, at der udarbejdes et lovudkast eller et lovforslag. Det er dog ikke en ufravigelig betingelse, at et lovforslag kan forventes fremsat inden for nær fremtid.

Bestemmelsen omfatter sager om udarbejdelse af ny lovgivning, herunder ny bevillingslov, samt konkrete bevillingsager, der forelægges for Folketingets Finansudvalg. Derimod omfatter bestemmelsen ikke sager om fortolkning af allerede gældende lovgivning, sager om udarbejdelse af administrative forskrifter og sager om vedtagelse af EU-retsakter (forordninger, direktiver mv.).

Bestemmelsen hjemler som nævnt alene en tidsbegrænset undtagelse fra adgangen til aktindsigt. Efter det tidspunkt, hvor et lovforslag måtte være fremsat, vil der således være adgang til aktindsigt i sagens dokumenter efter lovens almindelige regler. Særligt med hensyn til bevillingssager, der forelægges for Folketingets Finansudvalg, bemærkes, at loven finder anvendelse, allerede når bevillingsansøgningen er forelagt for Finansudvalget, og ikke først fra tidspunktet for fremsættelsen af de bevillingslovforslag, hvori den pågældende bevillingssag indgår.

Det forhold, at der vil være adgang til aktindsigt i sagens dokumenter efter lovens almindelige regler, når et lovforslag er fremsat, indebærer, at f.eks. brevveksling mellem bl.a. ministerier om det fremsatte lovforslag – som efter gældende ret – vil kunne undtages fra aktindsigt efter lovforslagets § 21, stk. 1, nr. 1 og 2 om miljøoplysninger i interne dokumenter i sager, hvor der er konkret grund til at antage, at en minister har eller vil få behov for embedsværkets rådgivning eller bistand.

I tilfælde, hvor overvejelserne om et eventuelt lovgivningsinitiativ ikke giver anledning til fremsættelse af lovforslag, indebærer bestemmelsen en udelukkelse af adgangen til aktindsigt i den pågældende lovgivningssag. Dette følger af bestemmelsens ordlyd, hvorefter loven gælder, når lovforslag er fremsat for Folketinget.

En forvaltningsmyndighed (den, der er ansvarlig for det pågældende lovforslag) kan således efter offentlighedsloven vælge – hvilket der i øvrigt er praksis for – at meddele meraktindsigt i et udkast til et lovforslag, når udkastet er sendt i høring og offentliggjort på Høringsportalen. Der henvises til Offentlighedskommissionens betænkning, kapitel 20, pkt. 3.2.2.2.

Retsvirkningen af, at en sag er omfattet af bestemmelsen, er, at samtlige sagens dokumenter og miljøoplysninger som udgangspunkt er undtaget fra aktindsigt efter loven. Dette gælder dog ikke, hvis lovgivningsinitiativet er en udløber af en mere omfattende sag, eller hvis lovgivningsprojektet har nær sammenhæng med den løbende forvaltningsvirksomhed på området og for en del er baseret på dokumenter, der er tilvejebragt i den forbindelse. I sådanne tilfælde skal i forhold til spørgsmålet om, hvilke dokumenter der indgår i lovgivningssagen, og som derfor kan undtages fra aktindsigt efter bestemmelsen, i almindelighed lægges vægt på, om det pågældende dokument er tilvejebragt med henblik på det aktuelle lovgivningsprojekt.

Den foreslåede bestemmelse skal dog ses i sammenhæng med lovforslagets § 13 om myndighedens mv. pligt til at anvende undtagelsesbestemmelsen restriktivt og pligt til at foretage en konkret afvejning af hensynene til at udlevere oplysningerne over for hensynene til at tilbageholde oplysningerne samt til lovforslagets § 19 om ekstrahering.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører miljøoplysningsdirektivets artikel 2, nr.2, andet afsnit, første punktum (når der er tale om sager om lovgivning) samt artikel 4, stk. 1, litra d, e, og stk. 2, litra a.

Til § 17

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1 undtager personrelaterede miljøoplysninger, der måtte indgå i sager om ansættelse og forfremmelse i det offentlige tjeneste fra retten til aktindsigt, mens andre sager vedrørende enkeltpersoners ansættelsesforhold i det offentlige (suspension, afskedigelse mv.), hvori der måtte indgå personrelaterede miljøoplysninger som udgangspunkt er undtaget fra aktindsigt i medfør af stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 13 om myndighedens m.v. pligt til at anvende undtagelsesbestemmelsen restriktivt og pligt til at foretage en konkret afvejning af hensynene til at udlevere oplysningerne over for hensynene til at tilbageholde oplysningerne og lovforslagets § 19 om ekstrahering.

Bestemmelsen gennemfører miljøoplysningsdirektivets artikel 4, stk. 2, litra f. Henset til den særlige beskyttelse af personoplysninger, som direktivet med henvisningen til persondatadirektivet kræver, må det antages, at der i almindelighed ikke skal meddeles aktindsigt i oplysninger omfattet af § 17 i videre omfang end, hvad der følger af den tilsvarende regel i offentlighedslovens § 21.

Bestemmelsen svarer bortset fra den særlige afvejningsregel til § 21 i den nye offentlighedslov, og skal fortolkes i overensstemmelse hermed. Om bestemmelsens baggrund og nærmere afgrænsning henvises til den nye offentlighedslov.

Bestemmelsen i stk. 1 tager bl.a. sigte på at beskytte ansøgere mod offentliggørelse af oplysninger om deres private forhold.

Bestemmelsen omfatter alle former for ansættelser i den offentlige forvaltning, herunder tjenestemandsansættelser og overenskomstsansættelser. Bestemmelsen omfatter også det offentliges udpegning af medlemmer til offentlige udvalg.

Derimod gælder bestemmelsen ikke, hvis en forvaltningsmyndighed behandler en sag vedrørende ansættelse eller forfremmelse uden for den offentlige forvaltning. Bestemmelsen gælder heller ikke, hvis der ved »ansættelsen« ikke etableres et tjenesteforhold mellem den ansatte og den pågældende forvaltningsmyndighed, f.eks. i forbindelse med det offentliges antagelse af advokater som offentlige forsvarere.

Retsvirkningen af, at en sag er omfattet af bestemmelsen i stk. 1, er, at samtlige sagens dokumenter og oplysninger som udgangspunkt er undtaget fra aktindsigt efter loven, jf. dog afvejningsreglen i lovforslagets § 13.

Da ansættelse eller forfremmelse i det offentliges tjeneste har karakter af afgørelser i forvaltningslovens forstand, vil § 13 i den nye offentlighedslov om notatpligt af den grund finde anvendelse, og den, der har søgt om ansættelse eller forfremmelse, vil efter lovforslagets § 9 kunne få indsigt i notatet i forhold til miljøoplysninger om den pågældende selv (egenaces).

Der kan vedrørende den nærmere rækkevidde af bestemmelsen i stk. 1 henvises til beskrivelsen af gældende ret i Offentlighedskommissionens betænkning, kapitel 15, pkt. 5 (side 461 ff.).

Bestemmelsen i stk. 2 indeholder en delvis undtagelse af sager om enkeltpersoners ansættelsesforhold i det offentliges tjeneste (konkrete personalesager), og svarer som nævnt indholdsmæssigt til gældende offentlighedslovs § 2, stk. 2, 2. pkt., samt stk. 3 og 4, og dermed til miljøoplysningsloven, jf. dennes § 2, stk. 1.

Bestemmelsen er begrundet i dels hensynet til at sikre ansatte mod den usikkerhed og utryghed, der kan følge af, at en borger begærer aktindsigt i ansattes personaleoplysninger, dels hensynet til, at offentlighed i personalesager vil kunne bevirke, at det offentlige som følge af den nævnte usikkerhed og utryghed, ikke kan tiltrække – og fastholde – de bedst kvalificerede medarbejdere.

Bestemmelsen vil typisk finde anvendelse på »almindelige personalesager«, dvs. de sager, der normalt oprettes ved en medarbejders tiltræden, og hvor der løbende lægges oplysninger om medarbejderens personaleforhold, herunder f.eks. oplysninger om grundløn, ferieoversigter, personalebedømmelser m.v. Herudover omfatter bestemmelsen bl.a. sager vedrørende suspension og afskedigelse samt klagesager vedrørende den ansattes adfærd. Bestemmelsen vil også finde anvendelse i forhold til personalesager hos andre end vedkommende ansættelsesmyndighed. Det gælder f.eks. det tilfælde, hvor der hos en anden myndighed end ansættelsesmyndigheden er oprettet en sag vedrørende afskedigelse af den pågældende medarbejder.

Uden for bestemmelsen falder såkaldte generelle personalesager samt sager om ansættelse og forfremmelse. De sidstnævnte sagstyper er omfattet af bestemmelsen i stk. 1.

I de tilfælde, hvor dokumenter fra konkrete personalesager (tillige) indgår i generelle personalesager eller i andre sager, vil der normalt – på baggrund af de hensyn, der ligger bag bestemmelsen i stk. 2 – kunne gives afslag på aktindsigt i de nævnte dokumenter fra den konkrete sag efter § 29, stk. 1, nr. 5, jf. dog stk. 2 og 3.

Det følger af bestemmelsen, at lovens § 9 om egenaces gælder i sager, der er omfattet af bestemmelsen. Dette indebærer bl.a., at en offentligt ansat kan få indsigt i sin egen personalesag efter lovens § 9. Endvidere gælder offentlighedslovens § 13 om notatpligt i sager omfattet af stk. 2, i det omfang der træffes en afgørelse i forvaltningslovens forstand. Det vil f.eks. være tilfældet i afskedigelses- og suspensionssager.

De hensyn, der ligger bag bestemmelserne i stk. 1 og 2 – herunder bl.a. hensynet til, at det skal være muligt at tiltrække kvalificerede ansøgere og hensynet til at sikre ansatte mod den usikkerhed, der kan følge af, at der anmodes om aktindsigt i ansattes personaleoplysninger – indebærer, at stk. 1-4 også bør omfatte sager om ansættelse eller forfremmelse samt konkrete personalesager hos de retssubjekter, der er omfattet af lovforslagets §§ 3-4, jf. således stk. 6.

Hvis en sag omfattes af bestemmelsen i stk. 2, indebærer det, at samtlige dokumenter og oplysninger i sagen – uanset det nærmere indhold – som udgangspunkt er undtaget fra aktindsigt.

Det nævnte udgangspunkt er dog for det første modificeret ved, at det i stk. 3, 1. pkt., er bestemt, at visse »standardprægede« oplysninger – såsom den ansattes navn, stilling, uddannelse og arbejdsopgaver – er omfattet af loven, i det omfang der her er tale om miljøoplysninger.

For det andet er det nævnte udgangspunkt modificeret ved, at det i stk. 3, 2. pkt., er bestemt, at oplysninger om disciplinære reaktioner i form af advarsel eller derover, for så vidt angår ansatte i chefstillinger, er omfattet af loven, i det omfang der her er tale om miljøoplysninger. Det gælder dog kun for et tidsrum af to år efter, at den endelige afgørelse herom er truffet.

Det forhold, at de oplysningstyper, der er nævnt i stk. 3, er omfattet af loven, betyder på den ene side, at de ikke kan undtages fra aktindsigt efter undtagelsesbestemmelsen i stk. 2, og på den anden side, at spørgsmålet om aktindsigt i oplysningerne skal afgøres efter lovens almindelige regler.

Oplysningerne vil derfor principielt set kunne undtages fra aktindsigt efter f.eks. lovforslagets § 26, stk. 1, nr. 1, hvorefter retten til aktindsigt ikke omfatter oplysninger om enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold.

Der kan vedrørende den nærmere rækkevidde af bestemmelserne i stk. 2-3 henvises til beskrivelsen af gældende ret i Offentlighedskommissionens betænkning, kapitel 15, pkt. 6 (side 466 ff.).

Bestemmelsen i stk. 4, der er ny, fastslår, at der i sager som nævnt i stk. 2 – udover de oplysninger, der er nævnt i stk. 3 – i overensstemmelse med lovens almindelige regler skal meddeles indsigt i miljøoplysninger i den øverste ledelseskontrakt om de overordnede prioriteringer for den pågældende myndighed m.v.

Udtrykket den øverste ledelseskontrakt omfatter den resultatlønskontrakt, der gælder for den øverste ansatte leder af en i formel (organisatorisk) forstand selvstændig myndighed, jf. dog nedenfor, og som indeholder oplysninger om den pågældende myndigheds overordnede prioriteringer. Derimod omfatter udtrykket ikke andre lignende resultatlønskontrakter på lavere ledelsesniveauer inden for den enkelte myndighed. Det beror bl.a. på, at sådanne andre lignende resultatlønskontrakter på lavere ledelsesniveauer inden for den enkelte myndighed sjældent vil afspejle den pågældende myndigheds overordnede prioriteringer.

Der vil i almindelighed – men ikke i alle tilfælde – være tale om en resultatlønskontrakt, der indgås mellem en selvstændig overordnet myndighed og den øverste ansatte leder af en selvstændig underordnet myndighed. Med hensyn til en selvstændig kollegial myndighed vil der som oftest være tale om en resultatlønskontrakt, der indgås mellem formanden for den pågældende myndighed eller lignende og den øverste ansatte leder af dennes sekretariat eller lignende. Endvidere vil der som oftest med hensyn til et retssubjekt omfattet af lovforslagets §§ 3-4 (jf. stk. 6) være tale om en resultatlønskontrakt, der indgås mellem dettes bestyrelse eller lignende og den øverste ansatte direktør eller lignende.

Det er med bestemmelsen forudsat, at den på statens område omfatter eventuelle resultatlønskontrakter vedrørende departementschefer, styrelsesdirektører og andre øverste ansatte ledere af en selvstændig myndighed. Det er endvidere med bestemmelsen forudsat, at den på det kommunale område – på baggrund af princippet om den kommunale enhedsforvaltning – alene omfatter eventuelle resultatlønskontrakter vedrørende en kommunes øverste ansatte ledelse, der med den aktuelle stillingsstruktur omfatter kommunaldirektøren og et antal direktører eller forvaltningschefer (dvs. kommunens øverste direktion). Endvidere er det med bestemmelsen

forudsat, at den på det regionale område – på baggrund af princippet om den regionale enhedsforvaltning – alene omfatter eventuelle resultatløskontrakter vedrørende en regions øverste ansatte ledelse, der med den aktuelle stillingsstruktur omfatter regionsdirektøren og et antal koncerndirektører (dvs. regionens øverste direktion).

Imidlertid omfatter bestemmelsen på det kommunale og regionale område ligeledes eventuelle resultatløskontrakter vedrørende øverste ansatte ledere af en selvstændig myndighed uden for den kommunale og regionale enhedsforvaltning under kommunalbestyrelsen eller regionsrådet. Som et eksempel på sådanne myndigheder kan nævnes kommunale fællesskaber, jf. kommunestyrelseslovens § 60. Hertil kommer, at det med bestemmelsen er forudsat, at den med hensyn til offentligt ejede selskaber, der er omfattet af lovforslagets § 4 (jf. § 17, stk. 6), gælder for eventuelle resultatløskontrakter vedrørende den øverste ansatte direktør eller lignende for såvel selvstændige moderselskaber som eventuelle selvstændige datterselskaber.

Bestemmelsen giver alene ret til indsigt i den øverste ledelseskontrakt, i det omfang den pågældende kontrakt indeholder miljøoplysninger om den pågældende myndigheds overordnede prioriteringer. Bestemmelsen giver således alene ret til indsigt i de dele af kontraktens oplysninger, der afspejler den pågældende myndigheds overordnede målsætninger og den indbyrdes vægtning heraf ved fastsættelse af resultatlønnen (lønparametre) i det omfang, der er tale om miljøoplysninger. Som et eksempel kan nævnes oplysninger om den pågældende myndigheds målsætninger med hensyn til den fortsatte udvikling af myndighedens sagsområder og den indbyrdes vægtning heraf ved fastsættelse af resultatlønnen. Derimod giver bestemmelsen ikke ret til indsigt i de dele af kontraktens oplysninger, der afspejler lederens eventuelle personlige målsætninger eller lignende. Som et eksempel kan nævnes oplysninger om lederens eventuelle målsætninger med hensyn til personlig udvikling og synlighed.

Mens bestemmelsen giver ret til indsigt i den øverste ledelseskontrakt, i det omfang den pågældende kontrakt indeholder miljøoplysninger om den pågældende myndigheds overordnede prioriteringer, giver bestemmelsen ikke ret til indsigt i eventuelle andre dokumenter, der afspejler lederens opfyldelse af kontraktens overordnede målsætninger eller lignende. Der kan herved henvises til de hensyn, som ligger bag stk. 1 og 2, der bl.a. undtager sager vedrørende enkeltpersoners ansættelsesforhold i det offentlige tjeneste fra retten til aktindsigt.

Ifølge bestemmelsen i stk. 4, skal der meddeles indsigt i de pågældende miljøoplysninger i overensstemmelse med lovens almindelige regler. Det betyder bl.a., at indsigt i de pågældende oplysninger efter omstændighederne vil kunne nægtes efter lovforslagets undtagelsesbestemmelser.

Undtagelsesmulighederne i stk. 1-4 er omfattet af miljøoplysningslovens særlige afvejningsregel i § 13.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1 svarer indholdsmæssigt til den gældende offentlighedslovs § 2, stk. 2, 1. pkt., mens bestemmelserne i stk. 2, 3 og 5 indholdsmæssigt svarer til den gældende offentlighedslovs § 2, stk. 2, 2. pkt. og stk. 3 og 4. Den gældende offentlighedslovs § 2, stk. 2, 1. og 2. pkt., samt stk. 3 og 4, gælder i medfør af den gældende miljøoplysningslov § 2, stk. 1, også for miljøoplysninger i denne type af sager.

Med stk. 5 foreslås det nu, at miljøministeren har bemyndigelse til at udvide adgangen til aktindsigt i personalesager som en parallel til Justitsministerens adgang efter offentlighedsloven.

I stk. 6 er det fastsat, at stk. 1-5 også omfatter sager om ansættelse eller forfremmelse samt konkrete personalesager i de retssubjekter, der er omfattet af lovforslagets §§ 3 og 4. Derimod er de retssubjekter, der er omfattet af lovforslagets § 5 ikke omfattet, da denne bestemmelse ikke indebærer, at hele retssubjektets virksomhed er omfattet af loven, men alene den del af retssubjektets virksomhed, hvor der træffes afgørelse på statens, en regions eller en kommunes vegne (afgørelsesvirksomheden). Der henvises herom til bemærkningerne til § 5.

Til § 18

Den foreslåede bestemmelse vedrører spørgsmålet om aktindsigt i miljøoplysninger, der indgår i kalendre, og fastsætter, at retten til aktindsigt ikke omfatter miljøoplysninger, der fremgår af en kalender, hvad enten der er tale om minister-, borgmester- eller offentligt ansattes kalendre.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i sammenhæng med den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 13 om myndighedens mv. pligt til at anvende undtagelsesbestemmelsen restriktivt og pligt til at foretage en konkret afvejning af hensynene til at udlevere oplysningerne over for hensynene til at tilbageholde oplysningerne.

Bestemmelsen svarer bortset herfra til § 22 i den nye offentlighedslov, og skal fortolkes i overensstemmelse hermed.

Formålet med bestemmelsen er bl.a. at sikre, at kalenderen kan fungere som et praktisk planlægningsredskab samt sikre, at privatsfæren beskyttes for de pågældende personer. Bestemmelsen indebærer i overensstemmelse hermed, at en kalender som sådan (dvs. i det hele) er undtaget fra retten til aktindsigt efter offentlighedsloven, og der vil ikke være adgang til nogen del af de nævnte kalendere.

Bestemmelsen omfatter alle kalendere, der føres i de retssubjekter, der er omfattet af lovens organisatoriske anvendelsesområde, jf. lovforslagets §§ 2-6. Det vil bl.a. sige, at retten til aktindsigt ikke omfatter ministerkalendere eller kalendere, der føres for regionsrådsformænd, borgmestere, magistratsmedlemmer og udvalgsformænd med delt administrativ ledelse, ligesom der heller ikke vil være ret til aktindsigt i ansattes kalendere.

Ved en »kalender« forstår en oversigt over den pågældende persons aktiviteter (møder, rejser og andre arrangementer). Det er uden betydning, om kalenderen føres elektronisk eller manuelt (papirbaseret). Det er også uden betydning, hvorvidt der er tale om et samlet dokument, der indeholder oplysninger om den pågældende persons aktiviteter, eller hvorvidt der er tale om flere dokumenter, der samlet udgør kalenderen.

Det er med bestemmelsen forudsat, at kommuner og regioner af egen drift på deres respektive hjemmesider på internettet offentliggør visse oplysninger om borgmestres og regionsformænds udgifter og aktiviteter. Det er dog overladt til den enkelte kommune og region at fastsætte de nærmere retningslinjer herom.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1 svarer indholdsmæssigt til den gældende offentlighedslovs § 2, stk. 1, 2. pkt., som i medfør af den gældende miljøoplysningslov § 2, stk. 1, også gælder for miljøoplysninger i denne type af sager. Dog er bestemmelsen udvidet til at omfatte alle kalendre.

Bestemmelsen gennemfører miljøoplysningsdirektivets artikel 4, stk. 1, litra e.

Til § 19

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1 om ekstrahering er ny. Bestemmelsen omfatter pligt til ekstrahering i sager inden for strafferetsplejen, sager om lovgivning, personalesager og indførelse i kalendre, hvor de hensyn, der varetages med disse undtagelser, kun gør sig gældende for en del af miljøoplysningerne. Ekstrahering skal dog ikke foretages, hvis dette vil medføre en prisgivelse af de beskyttede hensyn.

Ekstrahering skal heller ikke foretages, hvis det resterende indhold ikke har et forståeligt eller sammenhængende meningsindhold. Hvornår noget må anses for ikke at have et forståeligt eller sammenhængende meningsindhold må af hensyn til direktivet forstås snævert, og den foreslåede bestemmelse giver således alene mulighed for at undlade ekstrahering hvis det resterende indhold ligger inden for en bagatelgrænse.

Bestemmelsen gennemfører dele af miljøoplysningsdirektivets artikel 4, stk. 3, som stiller krav om, at myndigheden skal udlevere miljøoplysninger, som ikke nyder beskyttelse efter direktivets undtagelsesregler, hvis det er muligt at adskille dem fra de oplysninger, der skal tilbageholdes.

Ekstraheringsforpligtelsen er hidtil blevet opfyldt via afvejningsreglerne, men det findes hensigtsmæssigt at gennemføre direktivet udtrykkeligt på dette punkt.

Der findes ikke en tilsvarende regel i offentlighedsloven, da bestemmelsen omhandler sagstyper, som helt er undtaget fra aktindsigt efter offentlighedsloven.

Ekstraheringsregler findes endvidere i lovforslagets §§ 24, 25 og 30. Der henvises til bemærkningerne til disse bestemmelser.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 2 er en undtagelse for ekstraheringsreglen i stk. 1 for sager omfattet af § 15, stk. 1, der behandles eller beror hos politi og anklagemyndigheden.

Til § 20

Den foreslåede bestemmelse om undtagelse af interne dokumenter er delvist identisk med § 23 i den nye offentlighedslov – når bortses fra at bestemmelsen alene omhandler miljøoplysninger i interne dokumenter og ikke omfatter dokumenter, der udveksles mellem KL, Danske Regioner og deres medlemmer - og skal fortolkes i overensstemmelse hermed. Om bestemmelsens baggrund henvises til bemærkningerne til offentlighedsloven.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1, nr. 1, svarer indholdsmæssigt til den gældende offentlighedslovs § 7, dog med en vis retsteknisk præget forenkling. § 7 i den gældende offentlighedslov finder i medfør af den gældende lovs § 2, stk. 1, også anvendelse på miljøoplysninger.

Bestemmelsen i nr. 1 indebærer – i sammenhæng med stk. 2 – at ethvert dokument, der udarbejdes af en myndighed, og som ikke afgives til udenforstående, har karakter af et internt dokument. Det er således ikke en betingelse for at undtage et dokument efter nr. 1, at dokumentet indeholder overvejelser af mere foreløbig karakter, eller at det tilsigter at tjene som grundlag for myndighedens interne beslutningsproces.

Hvis der på et dokument, som en myndighed har modtaget fra eller afgivet til udenforstående (og som derfor ikke betragtes som internt) af myndigheden er påført en f.eks. håndskreven påtegning med overvejelser om dokumentets videre behandling i myndigheden eller lignende, vil der skulle foretages en særskilt vurdering af, om den pågældende påtegning er intern. Alene i de tilfælde, hvor dokumentet er afgivet til udenforstående i en form, hvor den pågældende påtegning fremgår, vil bestemmelsen i § 20, stk. 2, kunne føre til, at påtegningen har mistet sin interne karakter.

Bestemmelsen i nr. 1 indebærer som nævnt, at ethvert dokument, der ikke afgives til udenforstående, betragtes som et internt dokument. Et dokument, der udveksles mellem forskellige enheder inden for samme myndighed (»intern« afgivelse), betragtes som et internt dokument, idet der ikke er tale om afgivelse til udenforstående, mens udveksling mellem to forskellige myndigheder (»ekstern« afgivelse) indebærer, at dokumentet som udgangspunkt mister sin interne karakter, jf. også stk. 2.

Ved afgørelsen af, om forskellige enheder skal anses som en del af samme myndighed eller som selvstændige myndigheder, skal der navnlig tages udgangspunkt i en organisatorisk præget vurdering af forholdet mellem de pågældende enheder. Der kan i den forbindelse bl.a. lægges vægt på, om den pågældende administrative enheds opgaver er klart afgrænsede fra andre administrative enheders, om enheden varetager omfattende og selvstændige opgaver, om enheden er undergivet andre enheders instruktionsbeføjelse, om der er rekursadgang til en anden enhed, om enheden træffer afgørelse på egne vegne, og hvilken grad af selvstændighed, enheden indtager, jf. Offentlighedskommissionens betænkning, kapitel 16, pkt. 2.2 (side 519 f.) og pkt. 6.1.4 (side 576 ff.).

I den sammenhæng bemærkes, at det i overensstemmelse med grundsætningen om den kommunale og regionale enhedsforvaltning, gælder, at brevveksling mellem en kommunalbestyrelse (regionsråd) og dennes udvalg, afdelinger og andre organer eller mellem disse organer indbyrdes betragtes som intern, dvs. der er tale om brevveksling mellem forskellige enheder inden for samme myndighed (»intern« afgivelse). Der henvises til Offentlighedskommissionens betænkning, kapitel 16, pkt. 2.3 (side 529 f.) og pkt. 6.1.5 (side 578 ff.).

En administrativ enhed må i øvrigt i almindelighed karakteriseres, som enten en selvstændig myndighed eller en del af en anden myndighed. En administrativ enhed kan således ikke i visse sammenhænge være en selvstændig myndighed og i andre sammenhænge en del af en anden myndighed, medmindre der særligt i lovgivningen er klare holdepunkter herfor.

Bestemmelsen i nr. 2, der er ny, bestemmer, at (interne) dokumenter, der efter lovforslagets § 21, stk. 1, udveksles på et tidspunkt, hvor der er konkret grund til at antage, at en minister har eller vil få behov for embedsværkets rådgivning og bistand, skal betragtes som interne dokumenter, jf. herved også ordlyden af § 21, stk. 1.

Det bemærkes, at interne dokumenter omfattet af stk. 1 kan være undergivet aktindsigt efter lovforslagets § 22, som indebærer, at der gælder en ret til aktindsigt i nogle forskellige typer af dokumenter, der foreligger i endelig form. Endvidere er interne dokumenter omfattet af den såkaldte ekstraheringspligt, som er fastsat i lovforslagets § 24, stk. 1, og § 25, stk. 1, og som indebærer, at der efter omstændighederne er ret til indsigt i oplysninger i et internt dokument om en sags faktiske grundlag samt oplysninger om eksterne og interne faglige vurderinger.

Herudover bemærkes, at undtagelserne ifølge lovforslagets § 13 altid skal anvendes restriktivt, og de modstående interesser skal afvejes. Dette vil f.eks. have betydning i de tilfælde, hvor de hensyn, der ligger bag bestemmelsen i stk. 1 - hensynet til embedsværkets arbejdsvilkår og hensynet til myndighedernes interne beslutningsproces, ikke begrundet en undtagelse af det pågældende interne dokument fra retten til aktindsigt.

Bestemmelsen i stk. 2, der er ny, bestemmer, at interne dokumenter, der afgives til udenforstående, som hovedregel mister deres interne karakter. Baggrunden for bestemmelsen er, at den myndighed, der har afgivet et dokument til en udenforstående, må anses for at have opgivet retten til at beskytte det pågældende interne dokument.

Med udtrykket »afgives« sigtes til, at det pågældende dokument, uanset på hvilken måde det sker, er gjort fysisk tilgængeligt for en udenforstående – dvs. at dokumentet er gjort tilgængeligt på en sådan måde, at den udenforstående kan komme i egentlig fysisk besiddelse af dokumentet. Der vil være tale om afgivelse i lovens forstand, hvis dokumentet f.eks. udleveres til den udenforstående på et møde, hvis det sendes til den udenforstående, herunder som almindelig post, e-mail eller med telefax, eller hvis dokumentet lægges på myndighedens hjemmeside på internettet, således at det er muligt for udenforstående at udskrive, downloade eller kopiere det pågældende dokument.

Der vil imidlertid også være tale om »afgivelse« i lovens forstand, hvis myndigheden har gjort det muligt for udenforstående at gøre sig bekendt med dokumentet på en måde og i et omfang, der ganske må ligestilles med, at dokumentet er gjort fysisk tilgængeligt for udenforstående. Et dokument vil således være afgivet, hvis embedsfolk på et møde udlåner det pågældende dokument til de øvrige mødedeltagere, der – efter at have læst dokumentet – afleverer det igen ved mødets afslutning. Dokumentet vil derimod ikke anses for afgivet, hvis embedsfolkene blot læser op fra dokumentet, eller i øvrigt gør de pågældende mødedeltagere bekendt med dokumentets indhold.

Hvis et internt dokument er kommet til en udenforståendes kendskab på grund af en fejl eller ved et retsstridigt forhold, vil dokumentet heller ikke være afgivet, da vedkommende myndighed m.v. i sådanne tilfælde ikke kan anses for at have givet afkald på den beskyttelse af dokumentet, der følger af stk. 1, jf. herved også begrundelsen bag sidste led i den foreslåede stk. 2.

Det følger af bestemmelsen, at dokumentet alene mister sin interne karakter, hvis det afgives til udenforstående. Herved forstås en privat fysisk eller juridisk person eller en myndighed, der ikke er en del af den myndighed, som har udarbejdet dokumentet. En udveksling mellem forskellige enheder inden for samme myndighed vil således ikke fratage dokumentet dets interne karakter, jf. stk. 1, mens det vil være tilfældet, hvis der er tale om en anden selvstændig myndighed.

Om der er tale om forskellige enheder inden for samme myndighed eller to selvstændige myndigheder beror på den vurdering, der er nævnt ovenfor under bemærkningerne til stk. 1.

Sidste led i bestemmelsen i stk. 2 fastsætter, at et dokument, der er afgivet til udenforstående ikke mister sin interne karakter, hvis afgivelsen sker af retlige grunde, til forskningsmæssig brug eller af andre lignende grunde. Dette led i bestemmelsen er begrundet i, at et dokument ikke bør miste sin interne karakter, hvis vedkommende forvaltningsmyndighed ved afgivelsen ikke kan anses for at have givet afkald på den beskyttelse af dokumentet, der følger af stk. 1.

Som eksempler på en afgivelse, der vil være omfattet af sidste led i stk. 2 – og hvor afgivelsen derfor ikke indebærer, at dokumentet mister sin interne karakter – kan bl.a. nævnes det tilfælde, hvor dokumentet afgives til Folketingets Ombudsmand til brug for dennes undersøgelse af en sag, eller hvor dokumentet afgives til en overordnet myndighed i forbindelse med behandlingen af en klagesag, hvad enten klagen vedrører den underordnede myndigheds afslag på aktindsigt eller den materielle afgørelse i sagen.

Bestemmelsen i stk. 3, der er ny, fastsætter, at miljøministeren – efter forhandling med indenrigs- og sundhedsministeren samt KL og Danske Regioner – kan fastsætte regler om, i hvilket omfang interne dokumenter i kommunernes og regionernes besiddelse, skal være omfattet af retten til aktindsigt i miljøoplysninger, når de foreligger i endelig form. Med bestemmelsen foreslås det, at miljøministeren får en tilsvarende bemyndigelse, som økonomi- og indenrigsministeren har efter § 23, stk. 3 i den nye offentlighedslov.

Om denne bestemmelse fremgår det af den nye offentlighedslov, at baggrunden for bestemmelsen er den praktiske betydning, som grundsætningen om den kommunale og regionale enhedsforvaltning har for adgangen til aktindsigt i kommunernes og regionernes dokumenter sammenholdt med den offentlige interesse, der er knyttet til indsigt i den kommunale og regionale administration.

Formålet med bestemmelsen er, at miljøministeren i de fastsatte regler kan identificere nogle dokumenttyper, hvor de hensyn, der ligger bag § 20, stk. 1, nr. 1 – hensynet til embedsværkets arbejdsvilkår og hensynet til myndighedernes interne beslutningsproces – i almindelighed ikke taler for, at miljøoplysningerne i de pågældende interne dokumenter, undtages fra retten til aktindsigt, jf. herved også ordningen i lovforslagets § 22.

Det er dog en betingelse for, at de pågældende dokumenter kan blive omfattet af retten til aktindsigt, at de foreligger i endelig form og er udarbejdet som selvstændige dokumenter.

Betydningen af, at et internt dokument er angivet i de efter stk. 3 fastsatte regler, vil være, at dokumentet er omfattet af lovens almindelige regler om aktindsigt. Det indebærer, at dokumentet efter omstændighederne vil kunne undtages fra aktindsigt efter undtagelsesbestemmelserne i lovforslagets §§ 26-29.

Det er med bestemmelsen forudsat, at miljøministeren vurderer, om der kan identificeres visse kommunale og regionale interne dokumenttyper, hvor der ikke foreligger et reelt og sagligt behov for at undtage de pågældende dokumenter fra retten til aktindsigt efter lovforslagets § 20, stk. 1.

I den forbindelse forudsættes det navnlig, at miljøministeren overvejer, om der – i lyset af den betydelige offentlige interesse i indsigt i den kommunale og regionale centrale forvaltning – kan være grundlag for, at retten til aktindsigt i et vist omfang skal omfatte (1) skriftlig kommunikation mellem en kommunalbestyrelse/et regionsråd og dennes/dettes udvalg (hovedsageligt indstillinger fra udvalgene), (2) skriftlig kommunikation mellem udvalgene indbyrdes, samt (3) kommunalbestyrelsens/regionsrådets eller udvalgenes beslutninger, herunder i form af instruktioner m.v., til vedkommende forvaltning.

Ved den nærmere udformning af bestemmelserne efter stk. 3 forudsættes det i øvrigt, at der tages behørigt hensyn til, at effektiviteten af de interne beslutningsprocesser i kommunerne og regionerne ikke svækkes. Det forudsættes således, at der ikke i medfør af stk. 3 fastsættes sådanne regler, at det hensyn til den interne beslutningsproces, der ligger bag bestemmelsen i stk. 1, fortabes.

Bestemmelserne i § 20 skal som nævnt ovenfor ses i sammenhæng med lovforslagets § 13 vedrørende afvejningsreglen og gennemfører miljøoplysningsdirektivet artikel 4, stk.1, litra d og e og artikel 4, stk. 2, litra a.

Til § 21

Den foreslåede bestemmelse om undtagelse af miljøoplysninger i interne dokumenter og miljøoplysninger, der udveksles i forbindelse med ministerbetjening er ny og identisk med § 24 i den nye offentlighedslov – når bortses fra at bestemmelsen alene omhandler miljøoplysninger - og skal fortolkes i overensstemmelse hermed. Om bestemmelsens baggrund henvises til bemærkningerne til offentlighedsloven.

Bestemmelsen i stk. 1 har i første række til formål at sikre en beskyttelse af den interne og politiske beslutningsproces, når dokumenter og miljøoplysninger udveksles mellem forskellige myndigheder i forbindelse med ministerbetjening. Bestemmelsen skal ses i lyset af, at en minister har brug for at få kvalificeret fortrolig rådgivning og bistand fra embedsværket også i sager, hvor ekspertisen er fordelt på flere forvaltningsmyndigheder, og bestemmelsen skal medvirke til, at ministeren på hensigtsmæssig måde kan varetage sine funktioner som regeringspolitiker.

Formålet med bestemmelsen er endvidere at sikre en beskyttelse af de offentligt ansattes adgang til – inden for den politisk prægede ministerrådgivning – på en fri og formløs måde at foretage deres overvejelser og udføre det forberedende arbejde, uden det pres en eventuel senere offentliggørelse af rent foreløbige overvejelser kan udgøre. En sådan beskyttelse må antages at forbedre forudsætningerne for, at en minister kan få en tilstrækkelig kvalificeret bistand, da de offentligt ansatte – på grund af den nævnte beskyttelse – formentlig i videre omfang vil overveje forskellige og alternative løsningsmuligheder i forhold til den enkelte problemstilling.

Bestemmelsen i stk. 1 finder alene anvendelse, hvor interne dokumenter og miljøoplysninger udveksles i forbindelse med ministerbetjening. Dette er i bemærkningerne til § 24 i den nye offentlighedslov beskrevet på den måde, at ”dokumenter og oplysninger alene kan undtages fra aktindsigt, hvis der på det tidspunkt, hvor de pågældende dokumenter eller oplysninger udveksles mellem et ministeriums departement og dets underordnede myndigheder eller mellem forskellige ministerier, er konkret grund til at antage, at en minister har eller vil få behov for embedsværkets rådgivning og bistand”. § 21 skal således forstås på samme måde. Det vil således fortsat gælde som et almindeligt udgangspunkt, at udveksling af internt materiale mellem forskellige forvaltningsmyndigheder i forbindelse med udførelsen af opgaver, der ikke vedrører ministerbetjening, bevirker, at materialet bliver undergivet aktindsigt efter lovforslagets § 20, stk. 2.

Det afgørende for, om et dokument eller en miljøoplysning, der udveksles mellem f.eks. to ministerier i stk. 1's forstand sker i forbindelse med ministerbetjening, er, om udvekslingen sker i en sammenhæng og på et tidspunkt, hvor der er konkret grund til at antage, at ministeren har eller vil få behov for embedsværkets rådgivning og bistand. Det vil dog uden videre kunne lægges til grund, at ministeren har brug for rådgivning og bistand, såfremt udvekslingen af dokumenter mellem to forskellige forvaltningsmyndigheder sker i et tilfælde, hvor ministeren selv eller ministersekretariatet på ministerens vegne har bedt embedsværket f.eks. undersøge eller overveje et spørgsmål. I mange tilfælde vil der imidlertid ikke foreligge en konkret »bestilling« fra ministeren, og ved vurderingen af, om der er konkret grund til at antage, at der vil opstå et behov for at yde ministeren bistand m.v., må der i stedet for lægges vægt på, om ministeren i den konkrete sammenhæng erfaringsmæssigt får brug for embedsværkets bistand, eller om det i øvrigt ud fra sagens mere eller mindre politiske karakter må forventes, at ministeren får brug herfor.

Bestemmelsen i stk. 1 skal fortolkes og anvendes restriktivt, og i tilfælde, hvor der foreligger tvivl om, hvorvidt bestemmelsen finder anvendelse, skal der lægges vægt på, om hensynet til den interne og politiske beslutningsproces taler for, at de pågældende dokumenter eller miljøoplysninger kan undtages fra retten til aktindsigt.

Bestemmelsen finder således anvendelse, hvor udvekslingen sker i forbindelse med det, der kan betegnes »den politiske« ministerbetjening.

Som eksempler på opgaver, der vil være omfattet af bestemmelsen, kan bl.a. nævnes embedsværkets rådgivning af ministeren om mulige politiske problemer i en sag samt løsningen heraf, embedsværkets bistand i forbindelse med forberedelse af forhandlinger med f.eks. andre ministerier eller oppositionen, embedsværkets bistand i forbindelse med ministerens deltagelse i en forespørgselsdebat eller et samråd i Folketinget, embedsværkets bistand i forbindelse med ministerens deltagelse i et telefonisk eller »fysisk« møde med andre ministre, embedsværkets udarbejdelse af lovforslag og besvarelse af folketingssspørgsmål samt embedsværkets bistand i forbindelse med forberedelse og iværksættelse af politiske initiativer som politikoplæg, reformprogrammer, handlingsplaner og idékataloger.

Endvidere vil dokumenter, der er omfattet af den gældende offentlighedslovs § 10, nr. 1 og 2 (bortset fra statsrådsprotokoller), være omfattet af bestemmelsen i stk. 1, jf. betænkningens kapitel 16, pkt. 6.4.5 (side 618).

Om bestemmelsens anvendelsesområde henvises i øvrigt til Offentlighedskommissionens betænkning, kapitel 16, pkt. 6.4.4.4 og pkt. 6.4.4.5 samt de almindelige bemærkninger til den nye offentlighedslov pkt. 4.14.4.3, hvor der er nævnt nogle yderligere konkrete eksempler på opgaver, der vil være omfattet af bestemmelsen.

Bestemmelsen i stk. 1 beskytter alene udvekslingen af interne dokumenter og miljøoplysninger. Det indebærer, at »eksterne« dokumenter og miljøoplysninger, der udveksles i forbindelse med ministerbetjening, ikke vil være omfattet af bestemmelsen. Det betyder bl.a., at dokumenter eller miljøoplysninger til eller fra f.eks. en kommune, Kommunernes Landsforening, et privat konsulentfirma, et politisk parti eller en international organisation ikke kan undtages fra aktindsigt efter bestemmelsen. I praksis vil bestemmelsen fortrinsvist finde anvendelse i forhold til dokumenter og miljøoplysninger, der udarbejdes til brug for ministerbetjening. Bestemmelsen omfatter imidlertid også interne dokumenter og miljøoplysninger, som allerede var udarbejdet, og som sidenhen og i anden sammenhæng udveksles i forbindelse med ministerbetjening.

Omfattet af bestemmelsen er forskellige typer af interne dokumenter (og miljøoplysninger), der udveksles i forbindelse med ministerbetjening, herunder bl.a. udkast til »talepapir« og »beredskabstalepunkter«, udkast til pressemeddelelser, materiale til brug for pressemøder m.v., udkast til bidrag til besvarelse af folketingssspørgsmål, notater, redegørelser, idékataloger, sagkyndige udtalelser og vurderinger, handlingsplaner m.v.

Retsvirkningen af, at et internt dokument eller en intern miljøoplysning anses for omfattet af bestemmelsen i stk. 1, er, at dokumentet eller miljøoplysningen ikke i forbindelse med afgivelsen til en anden forvaltningsmyndighed mister sin interne karakter. Dokumenter eller miljøoplysninger, der udveksles i forbindelse med ministerbetjening, kan således ikke anses for afgivet til udenforstående. Ved udførelsen af opgaver i forbindelse med ministerbetjening kan f.eks. et ministeriums departement og en underordnet styrelse i princippet anses som en (funktional) enhed.

Det forhold, at et internt dokument, der er omfattet af stk. 1's anvendelsesområde, ikke bliver anvendt af den modtagende myndighed, indebærer ikke, at dokumentet af den grund falder uden for bestemmelsen. Afgørende er, at dokumentet er udvekslet i forbindelse med ministerbetjening.

»Ministerbetjeningsdokumentet« kan, hvis det videresendes eller anvendes i en anden sammenhæng end ministerbetjening af henholdsvis den udfærdigende og den modtagende myndighed efter omstændighederne miste sin interne karakter. Om dette spørgsmål henvises til Offentlighedskommissionens betænkning, kapitel 16, pkt. 6.4.4.8 (side 608 ff.).

Bestemmelsen i nr. 1 omfatter miljøoplysninger i interne dokumenter og miljøoplysninger, der udveksles mellem et ministeriums departement og dets underordnede myndigheder.

Udtrykket »et ministeriums departement« i nr. 1 omfatter foruden de enkelte ministerielle departementer også såkaldte tværministerielle embedsværksarbejdsgrupper, som udelukkende

består af embedsfolk, og som i lyset af bl.a. ombudsmandens praksis betragtes som selvstændige myndigheder. De dokumenter, som en sådan arbejdsgruppe udveksler med ministerier – herunder også de ministerier, der ikke har udpeget medlemmer til arbejdsgruppen – vil således kunne være omfattet af stk. 1, nr. 1.

De forskellige nævn, udvalg, råd m.v., som er oprettet i henhold til lovgivningen – f.eks. Flygtningenævnet, Dansk Sprognævn og Forskningsrådet – er derimod ikke omfattet af udtrykket »et ministeriums departement«.

Ved udtrykket »underordnede myndigheder« i nr. 1 forstås de myndigheder, som hører under et ministeriums ressort, og hvor der består et sædvanligt over-/underordningsforhold mellem ministeriet og de pågældende forvaltningsmyndigheder. Omfattet af dette udtryk er således direktorater og styrelser og lignende underordnede forvaltningsmyndigheder, men derimod ikke de forvaltningsmyndigheder, som står uden for det almindelige administrative myndighedshierarki, herunder bl.a. de ovenfor nævnte uafhængige råd og nævn.

Det vil i øvrigt i praksis som altovervejende hovedregel alene være de underordnede myndigheder, der er tæt på ministeren, og som beskæftiger sig med spørgsmål af politisk interesse, der vil udøve ministerbetjening i bestemmelsens forstand. Det vil således i almindelighed være ministerielle direktorater og styrelser, der udøver ministerbetjening. Derimod vil f.eks. beskæftigelsesregioner, politidirektører og lignende forvaltningsmyndigheder formentlig kun meget sjældent udøve ministerbetjening i bestemmelsens forstand. For f.eks. politidirektører vil dette dog kunne forekomme, hvor f.eks. besvarelse af folketingsspørgsmål gør det nødvendigt at indhente en udtalelse fra en eller flere politidirektører.

Mens nr. 1 sikrer en udvidet beskyttelse af samarbejdet mellem et ministeriums departement og dets underordnede myndigheder, sikrer bestemmelsen i nr. 2 en udvidet beskyttelse af samarbejdet »på tværs« mellem ministerierne, idet den omfatter interne dokumenter og miljøoplysninger, der udveksles mellem ministerier indbyrdes i forbindelse med ministerbetjening.

Bestemmelsen i nr. 2 vil således kunne begrunde en undtagelse af dokumenter og miljøoplysninger, der i forbindelse med ministerbetjening udveksles mellem ministeriers departementer, mellem et ministeriums departement og en myndighed underordnet et andet ministerium samt mellem myndigheder (f.eks. to styrelser), der er underordnet hvert sit ministerium.

Bestemmelserne i stk. 1, nr. 1 og 2 kan – når betingelserne i øvrigt er opfyldt – finde anvendelse på udveksling af dokumenter mellem a) to ministeriers departementer, b) et ministeriums departement og en myndighed underordnet det pågældende ministerium, c) myndigheder (f.eks. to styrelser) underordnet det samme ministerium, d) et ministeriums departement og en myndighed underordnet et andet ministerium (f.eks. et andet departements underliggende styrelse), samt e) myndigheder (f.eks. to styrelser), der er underordnet hvert sit ministerium. Det anførte gælder interne dokumenter (og miljøoplysninger), som er udarbejdet af de nævnte myndigheder.

Det er i øvrigt forudsat, at udveksling af interne dokumenter og miljøoplysninger mellem ministre efter omstændighederne kan være omfattet af § 21, stk. 1. Der sigtes hermed til situationer, hvor de samme dokumenter og miljøoplysninger ville kunne undtages fra aktindsigt efter bestemmelsen i stk. 1, nr. 2, hvis disse dokumenter og miljøoplysninger var udvekslet mellem embedsmænd i forskellige ministerier i forbindelse med ministerbetjening. I sådanne tilfælde vil en tilsvarende brevveksling mellem ministre ligeledes kunne undtages fra aktindsigt, jf. herved også den foreslåede bestemmelse i § 29, nr. 5.

Det bemærkes i den forbindelse, at bestemmelsen i § 21, stk. 1, alene vedrører de opgaver, som en minister skal løse som regeringspolitiker. Dokumenter og miljøoplysninger, der udveksles mellem ministre, når én eller begge ikke handler som regeringspolitiker, kan ikke undtages efter bestemmelsen. Det betyder, at materiale, der udarbejdes eller anvendes i forbindelse med en ministers arbejde som partimedlem eller andet arbejde, der ikke er arbejde som regeringsmedlem, ikke er omfattet af bestemmelsen.

Bestemmelsen i stk. 2 fastslår, at oplysninger om sagens faktiske grundlag m.v. efter reglerne i §§ 24 og 25 er omfattet af lovens almindelige regler uanset stk. 1. Dette indebærer, at relevante oplysninger om sagens faktiske grundlag og oplysninger om eksterne faglige vurderinger samt om interne faglige vurderinger i endelig form vil skulle ekstraheres – uddrages af dokumentet – efter de almindelige regler herom, jf. §§ 24 og 25, selv om disse oplysninger findes i et dokument omfattet af § 21, stk. 1.

Bestemmelsen i stk. 3, der har karakter af en undtagelse fra bestemmelsen i stk. 1, undtager generelt en række forskellige sags- og opgavetyper fra stk. 1's anvendelsesområde.

Bestemmelsen fastslår, at stk. 1 ikke gælder i forhold til miljøoplysninger i interne dokumenter og miljøoplysninger, der udveksles i forbindelse med sager, hvori der er eller vil blive truffet en konkret afgørelse af en forvaltningsmyndighed, sager om indgåelse af kontraktforhold samt i forbindelse med et ministeriums udførelse af kontrol- eller tilsynsopgaver, selv om det må antages, at en minister har eller vil få behov for embedsværkets rådgivning og bistand i forbindelse med den pågældende sag m.v.

Baggrunden herfor er, at det hensyn til ministerens opgavevaretagelse, der ligger i stk. 1, ikke gælder med samme styrke i forhold til de sags- og opgavetyper, der er omfattet af stk. 3. I de nævnte sags- og opgavetyper vil spørgsmålet om aktindsigt i de udvekslede dokumenter og miljøoplysninger således skulle afgøres i overensstemmelse med lovens almindelige regler.

Dette indebærer på den ene side, at interne dokumenter og miljøoplysninger, der udveksles i forbindelse med de nævnte sags- og opgavetyper, ikke kan undtages fra retten til aktindsigt med henvisning til, at dokumenterne eller oplysningerne er udvekslet i forbindelse med ministerbetjening, og på den anden side, at interne dokumenter også efter afgivelsen i den nævnte sammenhæng kan bevare deres interne karakter, hvis afgivelsen sker af retlige grunde m.v., jf. således lovforslagets § 20, stk. 2, med tilknyttede bemærkninger.

Udtrykket »sager, hvori der er eller vil blive truffet en konkret afgørelse af en forvaltningsmyndighed« i stk. 3, nr. 1, er identisk med det afgørelsesbegreb, der anvendes i forvaltningslovens § 2, stk. 1, bortset fra, at udtrykket i det foreliggende tilfælde er afgrænset til at omfatte konkrete afgørelsessager. Denne afgrænsning beror på, at forvaltningslovens afgørelsesbegreb også omfatter udfærdigelse af generelle retsfor skrifter som f.eks. bekendtgørelser og visse planer, der efter deres indhold har retsvirkninger i forhold til borgerne. Den udveksling af dokumenter, der foretages i forbindelse med udfærdigelsen af sådanne generelle forskrifter, vil imidlertid i vidt omfang ske som led i ministerbetjening og bør derfor være omfattet af stk. 1. Afgørelsesbegrebet i stk. 3, nr. 1, er derfor – i modsætning til det afgørelsesbegreb, der anvendes i forvaltningsloven – afgrænset til alene at omfatte konkrete afgørelsessager.

De dokumenter og miljøoplysninger, der udveksles i de tilfælde, hvor et ministeriums departement modtager bistand fra f.eks. en underordnet myndighed i forbindelse med, at det pågældende ministerium skal træffe afgørelse i en konkret afgørelsessag, kan således ikke – med henvisning til, at der er tale om ministerbetjening – undtages fra aktindsigt efter stk. 1. Hvis et ministerium f.eks. afgiver en udtalelse til brug for et andet ministeriums afgørelsessag, er udtalelsen ikke omfattet af stk. 1, da udvekslingen sker i forbindelse med en konkret afgørelsessag.

En myndigheds beslutninger i forbindelse med behandling af sager, der udelukkende vedrører myndighedens interne forhold, er ikke omfattet af afgørelsesbegrebet i stk. 3, nr. 1. Eksempelvis vil et ministeriums afgørelser i forbindelse med det pågældende ministeriums egne byggesager eller i forbindelse med udflytning af opgaver, således ikke være omfattet af bestemmelsen i stk. 3, nr. 1. De dokumenter og miljøoplysninger, der i den forbindelse måtte udveksles med en anden forvaltningsmyndighed, vil imidlertid i almindelighed heller ikke være omfattet af stk. 1, da udvekslingen kun rent undtagelsesvist kan antages at ske som led i ministerbetjening.

Det er i stk. 3, nr. 2, fastsat, at bestemmelsen i stk. 1 endvidere ikke finder anvendelse i tilfælde, hvor der udveksles dokumenter eller miljøoplysninger i forbindelse med en forvaltningsmyndigheds

behandling af sager om indgåelse af kontraktforhold. Dette udtryk er identisk med det, som anvendes i forvaltningslovens § 2, stk. 2, og omfatter sager om indgåelse af købeaftaler, entrepriseaftaler, lejeaftaler og lignende.

Heller ikke de tilfælde, hvor der udveksles dokumenter eller miljøoplysninger i forbindelse med et ministeriums udførelse af kontrol- eller tilsynsopgaver, finder stk. 1 anvendelse, jf. stk. 3, nr. 3. Dette udtryk omfatter ikke de tilfælde, hvor et ministerium anmoder en underordnet forvaltningsmyndighed (typisk en styrelse eller et direktorat) om en nærmere redegørelse om en sag, der f.eks. har været genstand for politisk bevågenhed (en »politisk sag«). De dokumenter og miljøoplysninger, der i den forbindelse udarbejdes og udveksles mellem ministeriet og den underordnede forvaltningsmyndighed, vil således kunne være omfattet af stk. 1, i det omfang denne udveksling sker som led i ministerbetjening.

Omfattet af udtrykket kontrol- eller tilsynsopgaver er imidlertid de tilfælde, hvor et ministerium indkalder en sag fra en underordnet myndighed til afgørelse eller efterprøvelse, ligesom udtrykket omfatter tilfælde, hvor et ministerium fungerer som rekursmyndighed i forhold til afgørelser truffet af en underordnet myndighed. Det nævnte udtryk skal således forstås som det tilsvarende udtryk i den tidligere gældende bestemmelse i forvaltningslovens § 28, stk. 2, nr. 4, og omfattet af udtrykket vil derfor være traditionelt prægede juridiske kontrol- og tilsynsopgaver. De dokumenter og miljøoplysninger, der udveksles i sådanne sammenhænge, vil således ikke være omfattet af bestemmelsen i stk. 1, men derimod af stk. 3, og dokumenterne og miljøoplysningerne vil ikke kunne undtages fra aktindsigt efter stk. 1.

Dokumenter og miljøoplysninger, der udveksles mellem forskellige forvaltningsmyndigheder uden for de traditionelt prægede juridiske kontrol- og tilsynsopgaver, og som i øvrigt ikke udveksles i forbindelse med, at et ministeriums departement anmoder en underordnet myndighed om en redegørelse i en »politisk sag«, vil i almindelighed ikke være omfattet af stk. 1, idet udvekslingen af dokumenter i sådanne tilfælde i praksis ikke vil ske i forbindelse med ministerbetjening. Som eksempel herpå kan nævnes det tilfælde, hvor en underordnet forvaltningsmyndighed indsender dokumenter til et ministeriums departement som led i departementets økonomiske tilsyn med den underliggende forvaltningsmyndigheds ressourceforbrug.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 13 vedr. afvejningsregel og gennemfører miljøoplysningsdirektivets artikel 4, stk. 1, litra d, e, og artikel 4, stk. 2, litra a.

Til § 22

Der foreslås med bestemmelsen en række miljøoplysninger i interne dokumenter, der foreligger i endelig form, ikke er undtaget fra aktindsigt.

Den foreslåede bestemmelse er en undtagelse fra hovedreglen i lovforslagets § 20 om interne dokumenter og er identisk med § 26 i den nye offentlighedslov – når bortses fra at bestemmelsen alene omhandler miljøoplysninger i interne dokumenter - og skal fortolkes i overensstemmelse hermed. Om bestemmelsens baggrund henvises til bemærkningerne til den nye offentlighedslov.

Bestemmelsen indebærer, at miljøoplysninger i en række nærmere angivne interne dokumenttyper, som foreligger i endelig form, uanset bestemmelsen i lovforslagets § 20, stk. 1, er omfattet af retten til aktindsigt.

Baggrunden for bestemmelsen er, at de hensyn, der ligger bag lovforslagets § 20, stk. 1 – hensynet til navnlig embedsværkets arbejdsvilkår og hensynet til myndighedernes interne beslutningsproces – ikke taler for, at de i bestemmelsen angivne typer af dokumenter, uanset deres interne karakter, undtages fra retten til aktindsigt. Det er på den baggrund en betingelse for, at det pågældende dokument er omfattet af bestemmelsen, at det foreligger i endelig form. Et dokument af den i bestemmelsen opregnede karakter vil således ikke være omfattet af bestemmelsen, hvis det alene foreligger i udkast eller anden foreløbig form.

Det skal særligt bemærkes, at de hensyn, der ligger bag den nye undtagelse for miljøoplysninger i dokumenter, der udveksles i forbindelse med ministerbetjening, ikke kan begrunde, at de interne dokumenter, som foreligger i endelig form, og som efter § 22 er omfattet af retten til aktindsigt, skal

kunne undtages herfra, blot fordi de udveksles mellem ministerier eller mellem et departement og dets underordnede myndigheder på et tidspunkt, hvor der er konkret grund til at antage, at en minister har eller vil få behov for embedsværkets rådgivning og bistand.. Det er således ikke formålet med den nye bestemmelse i § 21, stk. 1 (om ministerbetjening), at de udvekslede interne dokumenter skal undtages fra offentlighed i videre omfang, end hvad der ville være tilfældet, hvis de havde tjent som grundlag for ministerbetjening i det enkelte ministerium. Det vil med andre ord sige, at § 22 gennembryder § 21, således at der i overensstemmelse med § 22 gælder en ret aktindsigt i dokumenter, der er omfattet af § 21.

Det er i øvrigt en betingelse, at dokumentet er udarbejdet som et selvstændigt dokument. Det indebærer f.eks., at oplysninger om en myndigheds endelige beslutning vedrørende en sags afgørelse (nr. 1), der er indeholdt som en del af et »almindeligt« internt dokument, ikke medfører, at det pågældende dokument af den grund bliver omfattet af bestemmelsen.

Betydningen af, at et internt dokument er omfattet af bestemmelsen, er på den ene side, at dokumentet er undergivet aktindsigt, uanset at det ikke er afgivet til udenforstående. På den anden side vil dokumentet kunne undtages fra aktindsigt efter undtagelsesbestemmelserne i lovforslagets §§ 26-29.

Bestemmelsen i nr. 5, der er ny, indebærer, at et dokument, som indeholder en systematiseret og ukommenteret gengivelse af praksis – herunder af afgørelser af principiel karakter – på et nærmere angivet sagsområde (praksisoversigt), er omfattet af retten til aktindsigt, hvis dokumentet er udarbejdet som et selvstændigt dokument og foreligger i endelig form. Bestemmelsen i nr. 5 ligger i forlængelse af nr. 4, hvorefter retten til aktindsigt omfatter dokumenter, der indeholder generelle retningslinjer for behandlingen af bestemte sagstyper.

Hverken bestemmelsen i nr. 4 eller nr. 5 omfatter såkaldte visdomsbøger, der er samlinger af en myndigheds tidligere afgørelser, udtalelser m.v. til myndighedens eget brug. Der vil således ikke være adgang til aktindsigt i visdomsbøgerne som sådan, men der vil dog efter lovens almindelige regler være adgang til aktindsigt i de sager, hvor de afgørelser, der er indeholdt i visdomsbogen, indgår.

De foreslåede bestemmelser i stk. 1-4 er enslydende med den gældende offentlighedslovs § 8, som i medfør af den gældende lovs § 2, stk. 1, også gælder for miljøoplysninger. Bestemmelsens nr. 5 er som nævnt ovenfor ny.

Til § 23

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1 om undtagelse af miljøoplysninger, som indgår i statsrådsprotokoller, dokumenter, der udarbejdes og udveksles mellem ministre og folketingsmedlemmer i forbindelse med sager om lovgivning eller tilsvarende politisk proces, dokumenter, der udveksles i forbindelse med, at en myndighed udfører sekretariatsopgaver for en anden myndighed, eller der indgår i brevveksling med sagkyndige til brug i retssager eller ved overvejelse af, om en retssag bør føres, er identisk med § 27, nr. 1-4, i den nye offentlighedslov.

Bestemmelsen skal, når bortses fra, at den kun omhandler miljøoplysninger, fortolkes i overensstemmelse med bestemmelsen i § 27, nr. 1-4, i den nye offentlighedslov. Om bestemmelsens baggrund henvises til bemærkningerne i den nye offentlighedslov.

Bestemmelsen er ændret på en række punkter i forhold den gældende offentlighedslovs § 10. Således er § 10, nr. 2 – hvorefter retten til aktindsigt ikke omfatter brevveksling mellem ministerier om lovgivning, herunder bevillingslove – ophævet, idet den brevveksling, der er omfattet af bestemmelsen, falder inden for anvendelsesområdet for lovforslagets § 21, stk. 1.

Herudover er den gældende offentlighedslovs § 10, nr. 1 – der delvis videreføres i bestemmelsens nr. 1 – ændret således, at den ikke længere omfatter referater af møder mellem ministre samt dokumenter, der udarbejdes af en myndighed til brug for sådanne møder. Dette skyldes, at de pågældende referater og dokumenter vil være omfattet af lovforslagets § 21, stk. 1.

Endelig indeholder bestemmelsen en ny nr. 2, der indebærer, at retten til aktindsigt ikke omfatter dokumenter, som udarbejdes og udveksles mellem ministre og folketingsmedlemmer i forbindelse med sager om lovgivning og anden tilsvarende politisk proces.

Efter nr. 1 omfatter retten til aktindsigt bl.a. ikke statsrådsprotokoller. Denne regel er begrundet i, at disse protokoller altid er blevet betragtet som hemmelige, således at regeringen kun med regentens samtykke kan meddele oplysninger om forhandlingerne i statsrådet.

Bestemmelsen i nr. 2, der som nævnt er ny, tilsigter at beskytte det behov, en minister har for i fortrolighed at udveksle synspunkter med folketingsmedlemmer, herunder ordførerne for partierne, i forbindelse med f.eks. forberedelsen af et lovforslag. Folketingsmedlemmerne modtager i praksis som led i deres virke i visse tilfælde dokumenter fra de enkelte ministre, der indeholder oplysninger og synspunkter om f.eks., hvilke politiske tiltag regeringen overvejer at tage initiativ til, og det er i den forbindelse, at der er behov for, at en minister i fortrolighed kan udveksle dokumenter.

Bestemmelsen ligger i forlængelse af lovforslagets § 21, stk. 1, idet begge bestemmelser har til formål at beskytte den politiske beslutningsproces.

Bestemmelsen har ikke til formål at svække den parlamentariske kontrol, som Folketinget udøver i forhold til regeringen. Bestemmelsen skal blot medvirke til, at ministre i fortrolighed kan sende dokumenter til folketingsmedlemmerne om mulige politiske initiativer, og bestemmelsen, der har et snævert anvendelsesområde, knytter sig til en allerede foreliggende praksis, hvorefter de relevante partiers ordførere inddrages i den politiske beslutningsproces.

Bestemmelsen indebærer, at miljøoplysninger i (interne) dokumenter, der udarbejdes og udveksles mellem ministre og folketingsmedlemmer i forbindelse med sager om lovgivning eller anden tilsvarende politisk proces, ikke er omfattet af retten til aktindsigt. De pågældende dokumenter vil imidlertid være omfattet af ekstraheringspligten efter lovforslagets § 24, stk. 1, og § 25, stk. 1.

Udtrykket »sager om lovgivning« omfatter bl.a. drøftelser mellem en minister og de respektive regeringsordførere om, hvorvidt et lovindgreb skal gennemføres. Miljøoplysninger i dokumenter, der udarbejdes og udveksles i forbindelse med møder mellem en minister og folketingsmedlemmer, herunder medlemmer af oppositionspartierne, om lovforslag, vil også være omfattet af bestemmelsen.

Udtrykket »sager om lovgivning« skal forstås i overensstemmelse med det tilsvarende udtryk i lovforslagets § 16, der undtager miljøoplysninger i lovgivningssager fra retten til aktindsigt. Dette indebærer, at det som udgangspunkt for anvendelsen af denne del af bestemmelsen må kræves, at det lovgivningsprojekt, der f.eks. afholdes et møde om, er af et bestemt, relativt præcist angivet indhold særligt i henseende til, hvilke emner der søges reguleret.

Med udtrykket »anden tilsvarende politisk proces« sigtes til andre sager om politiske forhandlinger end sager om lovgivning. Dette omfatter sager, der kan vise sig at ende med et lovgivningsinitiativ, men hvor der på tidspunktet for behandlingen af aktindsigtsbegæringen ikke kan siges at foreligge et lovgivningsprojekt af et bestemt, relativt præcist indhold. Også sager om politiske forhandlinger, der kan udmønte sig i andre former for generelle politiske initiativer end lovgivning, er omfattet.

Forudsætningen for, at denne del af bestemmelsen finder anvendelse, er – i lighed med anvendelsen af bestemmelsens led om »sager om lovgivning« – at der foreligger et politisk »projekt« af et bestemt, relativt præcist angivet indhold. Bestemmelsen kan således ikke anvendes til at undtage dokumenter fra aktindsigt, når det politiske initiativ, der udveksles dokumenter om, er af en mere løs karakter.

Bestemmelsen finder ikke anvendelse i forbindelse med ministres drøftelser med folketingsmedlemmer af forhold, der kan betegnes som »egentlige administrative anliggender«. Herved sigtes til anliggender, der ikke som sådan vedrører spørgsmålet om forberedelsen eller den videre udvikling af politiske initiativer eller lignende. Som eksempel herpå kan nævnes det tilfælde, hvor en minister afholder et møde med folketingsmedlemmer med henblik på at orientere

de pågældende om en forvaltningsafgørelse, der er eller vil blive truffet af ministeren på baggrund af den gældende lovgivning.

Bestemmelsen kan heller ikke anvendes til at undtage dokumenter, der udveksles mellem ministre og Folketinget og dets udvalg, f.eks. i forhold til interne dokumenter, der af en minister fremsendes til et folketingsudvalg i forbindelse med behandlingen af et lovforslag.

Det er alene de dokumenter, der af en forvaltningsmyndighed udarbejdes med henblik på udveksling mellem ministre og folketingsmedlemmer i sager om lovgivning eller anden tilsvarende politisk proces, der er omfattet af bestemmelsen. Et (internt) dokument, der ikke er udarbejdet med henblik på udveksling mellem ministre og folketingsmedlemmer i sager om lovgivning eller anden tilsvarende politisk proces, men som udleveres eller i øvrigt indgår i sådanne sager, kan ikke undtages fra aktindsigt efter bestemmelsen. Dokumentet kan dog efter omstændighederne undtages fra aktindsigt i medfør af lovforslagets § 29, stk. 1, nr. 5.

Hvis et dokument, der er udarbejdet til brug for de nævnte tilfælde, ikke bliver anvendt, indebærer det ikke, at dokumentet herefter falder uden for bestemmelsens anvendelsesområde. Afgørende er, om dokumentet er udarbejdet med henblik på udveksling mellem ministre og folketingsmedlemmer i sager om lovgivning eller anden tilsvarende politisk proces.

Det skal bemærkes, at bestemmelsen i nr. 2 også omfatter den situation, hvor en embedsmand efter aftale med ministeren – som en praktisk foranstaltning – sender sådanne dokumenter til et folketingsmedlem.

Bestemmelserne i nr. 3-5 er identiske med den gældende offentlighedslovs § 10, nr. 3-5. Der henvises om disse bestemmelser til pkt. 4.1.1.14, jf. pkt. 3.4.2.3 i de almindelige bemærkninger til den nye offentlighedslov. Med hensyn til rækkevidden af bestemmelserne henvises desuden til beskrivelsen af gældende ret i Offentlighedskommissionens betænkning, kapitel 16, pkt. 4.3, pkt. 4.4 og pkt. 4.5 (side 541 ff.).

I det omfang et dokument omfattet af lovforslagets § 23, nr. 1-4, afgives til udenforstående eller anvendes i en anden sammenhæng (sag) end den, hvor det er udarbejdet eller modtaget, vil det ikke længere kunne undtages fra aktindsigt efter den pågældende undtagelsesbestemmelse, hvis det må have stået myndigheden klart, at den i forbindelse med afgivelsen eller videreanvendelsen har opgivet det beskyttelsehensyn, der ligger bag undtagelsesbestemmelsen. Der henvises til Offentlighedskommissionens betænkning, kapitel 16, pkt. 4.6 (side 551 f.) og pkt. 6.3.2 (side 585 f.).

Som nævnt svarer bestemmelserne med undtagelse af stk. 1, nr. 2, der er ny, til den gældende offentlighedslovs § 10, nr. 1, 3 og 4, der i medfør af den gældende miljøoplysningslovs § 2, stk. 1, også finder anvendelse på miljøoplysninger.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 13 om afvejningsreglen og gennemfører direktivets artikel 4, stk. 1, litra d og e, og stk. 2, litra a og c.

Det bemærkes endvidere, at § 27, nr. 5, i den nye offentlighedslov om undtagelse af materiale, der tilvejebringes som grundlag for udarbejdelse af offentlig statistik eller videnskabelige undersøgelser, ikke gælder for miljøoplysninger, da miljøoplysningsdirektivet ikke generelt giver mulighed for at undtage statistiske eller videnskabelige oplysninger fra aktindsigt.

Det bemærkes, at miljøoplysninger, der indgår i offentlig statistik eller videnskabelige undersøgelser dog forsat vil kunne undtages fra aktindsigt, i det omfang det vil følge af andre af lovforslagets undtagelsesregler, herunder §§ 20 og 21 om internt materiale, der korresponderer med miljøoplysningsdirektivets artikel 4, stk. 1, litra e, § 29, stk. 1, nr. 3, om det offentlige økonomiske interesser (forretningshemmeligheder), jf. direktivets artikel 4, stk. 2, litra d og e, § 29, stk. 1, nr. 4, om forskeres og kunstneres originale idéer samt foreløbige forskningsresultater og manuskripter, jf. direktivets artikel 4, stk. 2, litra d og e, § 26, stk. 1, nr. 2, om personers eller virksomheders forretningsforhold mv., jf. direktivets artikel 4, stk. 2, litra d og e, § 26, stk. 1, nr. 1, om personers private, herunder økonomiske forhold, jf. direktivets artikel 4, stk. 2, litra f, samt § 29, stk. 1, nr. 5, om private og offentlige interesser, hvor hemmeligholdelsen efter forholdets karakter

er påkrævet (beskyttelse af f.eks. oplysninger om sjældne arters levesteder), jf. direktivets artikel 4, stk. 2, litra h.

Der henvises endvidere til underretningsbestemmelsen i den foreslåede § 35 samt bemærkningerne hertil.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 2 fastsætter, at retten til aktindsigt omfatter emissionsoplysninger, uanset at disse oplysninger er omfattet af undtagelserne i § 23, stk. 1, medmindre det vedrører ufærdigt materiale eller materiale under udarbejdelse eller vil have en ugunstig indvirkning på retssagers behandling ved domstolene.

Bestemmelsens udgangspunkt er således, at der skal gives aktindsigt i emissionsoplysninger, selvom disse er omfattet af lovforslagets § 23, stk. 1. Dette gælder dog ikke, hvis oplysningerne er omfattet af de nævnte undtagelsessituationer.

Begrænsningen i adgangen til at undtage emissionsoplysninger fra aktindsigt følger af miljøoplysningsdirektivets artikel 4, stk. 2, andet sidste afsnit, hvorefter emissionsoplysninger ikke kan undtages efter en række af direktivets undtagelsesbestemmelser. Dette gælder bestemmelsen om den fortrolige karakter af offentlige myndigheders forhandlinger, hvor en sådan fortrolighed har hjemmel i lovgivningen, jf. stk. 2, litra a, beskyttelse af forretnings- og fabriks hemmeligheder m.v., jf. stk. 2, litra d, og beskyttelse af personoplysninger og eller sagsakter vedrørende fysiske personer, hvis den pågældende ikke har givet samtykke til offentliggørelse heraf, og hvis en sådan fortrolighed har hjemmel i national ret eller fællesskabsret eller andre personers interesser eller beskyttelse, jf. stk. 2, litra f og g, samt beskyttelse af det miljø, oplysningerne vedrører, jf. stk. 2, litra h. Direktivet fastsætter dog samtidig, at persondatadirektivet skal overholdes.

Direktivet stiller imidlertid også for emissionsoplysningers vedkommende i artikel 4, stk. 2, sidste afsnit, særlige krav til beskyttelse af personoplysninger, herunder at videregivelse af fortrolige personoplysninger skal respektere EU's databeskyttelsesdirektiv.

Som følge af direktivets særlige betoning af persondatadirektivet fastsætter bestemmelsen i stk. 2, at retten til aktindsigt i emissionsoplysninger omfattet af stk. 1, ikke gælder, hvis der er tale om oplysninger, omfattet af § 26, stk. 1, nr. 1. Dette medfører, at afvejningsreglen i § 13 finder anvendelse, når det skal afgøres, om der kan meddeles aktindsigt i disse oplysninger. Der henvises herom til bemærkningerne til § 13.

Inden for området af den foreslåede § 23, stk. 1, giver direktivet mulighed for at undtage emissionsoplysninger, hvis der er tale om ufærdigt materiale, eller aktindsigt heri vil have en ugunstig indvirkning på retssagers behandling ved domstolene. De hensyn, der kan begrunde et afslag af hensyn til retssagers behandling ved domstolene, antages at svare til de hensyn, der kan varetages efter lovforslagets § 23, stk. 1, nr. 4, om brevveksling med sagkyndige til brug i retssager eller ved overvejelser af, om retssag bør føres.

Miljøoplysningsdirektivet indeholder ingen definition på emissionsoplysninger. Det må dog antages at omfatte ikke blot oplysninger om faste, flydende eller luftformige udledninger, men tillige støj og vibrationer. Med emissionsoplysninger må således menes udledninger af enhver art til vand, jord, luft og undergrund. Det må endvidere antages, at det er uden betydning, om der er tale om oplysninger vedr. emissioner, der vurderes at have en vis skadevirkning for miljøet eller ej.

Emissionsoplysninger vil efter omstændighederne kunne undtages efter andre af lovforslagets undtagelsesregler, der er forenelige med direktivets regler for undtagelse af emissionsoplysninger.

De hensyn, der kan begrunde et afslag på aktindsigt i emissionsoplysninger efter direktivet, er således, hvis der er tale om ufærdigt materiale eller materiale under udarbejdelse, samt hensynet til internationale forbindelser, den offentlige sikkerhed eller det nationale forsvar, en persons mulighed for at få en retfærdig rettergang eller offentlige myndigheders mulighed for efterforskning af strafferetlig eller disciplinær art og hensynet til beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, jf. direktivets artikel 4, stk. 1, litra d, stk. 2, litra b, c, e og sidste afsnit vedr. overholdelse af persondatadirektivet.

De hensyn, der kan begrunde et afslag på aktindsigt i emissionsoplysninger, fordi aktindsigt i oplysningerne vil kunne have en ugunstig indvirkning på internationale forbindelser, den offentlige sikkerhed eller det nationale forsvar, må antages at svare til de hensyn, der kan varetages efter lovforslagets § 27 om hensyn til statens sikkerhed eller rigets forsvar samt § 28 om hensyn til rigets udenrigspolitiske interesser m.v. Hensynet til en persons mulighed for en retfærdig rettergang svarer til de hensyn, der varetages med lovforslagets § 26, stk. 1, nr. 1, om enkeltpersoners private forhold og § 29, stk. 1, nr. 1, om beskyttelse af sigtede i en sag om strafferetlig eller disciplinær forfølgelse. Hensynet til offentlige myndigheders mulighed for efterforskning af sager af strafferetlig og disciplinær art antages at svare til de hensyn, der varetages efter § 29, stk. 1, nr. 1. Endelig antages hensynet til intellektuelle ejendomsrettigheder og ufærdigt materiale at svare til de hensyn, der kan varetages efter § 26, stk. 1, nr. 2, og § 29, stk. 1, nr. 3.

Det bemærkes dog, at emissionsoplysninger i praksis antageligt under alle omstændigheder vil være omfattet af lovforslagets ekstraheringsregler i §§ 24, 25 og 30, hvorfor denne type oplysninger antageligt kun yderst sjældent overhovedet vil kunne undtages efter lovforslagets undtagelsesregler.

Til § 24

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1 om ekstrahering af faktiske oplysninger i interne dokumenter og i visse andre dokumenter omfattet af §§ 20, 21 og § 23, er - med undtagelse af, at bestemmelsen kun omfatter miljøoplysninger - identisk med § 28, stk. 1 i den nye offentlighedslov og skal fortolkes i overensstemmelse hermed.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 2 er ligeledes, med undtagelse af, at bestemmelsen kun omfatter miljøoplysninger, og at bestemmelsens stk. 2, nr. 1 om, at retten til ekstrahering ikke gælder, hvis en udskillelse af oplysninger ikke er mulig, identisk med § 28, stk. 2 i den nye offentlighedslov og skal fortolkes i overensstemmelse hermed.

Om bestemmelsens baggrund og nærmere afgrænsning henvises til bemærkningerne i den nye offentlighedslov.

Det afgørende for, om en oplysning skal ekstraheres efter bestemmelsen i stk. 1, 1. pkt., er – i lighed med, hvad der følger af gældende ret – om der er tale om egentlige faktuelle oplysninger eller andre oplysninger, der bidrager til at supplere sagens bevismæssige grundlag eller i øvrigt tilvejebringes for at skabe klarhed med hensyn til sagens faktiske grundlag.

Udtrykket oplysninger om en sags faktiske grundlag i stk. 1, 1. pkt., omfatter på den baggrund »egentlige faktuelle oplysninger«, som f.eks. oplysninger i et internt dokument om, at der på en motorvejsstrækning passerer 20.000 biler dagligt eller en oplysning – der bygger på undersøgelser og analyser – om, at der på samme motorvejsstrækning tidligere passerede mellem 20.000 og 50.000 biler dagligt, samt andre oplysninger, der medvirker til at skabe klarhed om sagen, herunder oplysninger om de metoder og forudsætninger, som en forvaltningsmyndighed har anvendt ved fastlæggelsen af de »egentlige faktuelle oplysninger«.

Ekstraheringspligten efter stk. 1, 1. pkt., omfatter ikke miljøoplysninger i interne og eksterne faglige vurderinger samt politiske og strategiske udtalelser, ligesom ekstraheringspligten ikke omfatter tilkendegivelser af standpunkter, argumenter eller vurderinger med hensyn til en sags afgørelse eller oplysninger, der isoleret set gengiver generelle objektive kendsgerninger, der ikke direkte vedrører sagen, f.eks. oplysninger om indholdet af gældende ret.

Det er en betingelse for, at ekstraheringspligten indtræder, at oplysningerne »er relevante for sagen«. Dette indebærer, at det ikke blot vil være de oplysninger om sagens faktiske grundlag, som en myndighed har lagt til grund for sin beslutning i en sag, som skal ekstraheres, men at også faktiske oplysninger, der er indgået i sagen, og som taler imod myndighedens beslutning, skal ekstraheres.

Derimod skal irrelevante oplysninger ikke ekstraheres. Irrelevansen kan f.eks. skyldes, at oplysningerne er indgået i sagen ved en fejl (oprindelig irrelevans), eller at sagens udvikling

indebærer, at oplysningerne er irrelevante, fordi de blevet erstattet med bedre og opdaterede oplysninger (efterfølgende irrelevans). Også i disse tilfælde gælder dog afvejningsreglen i § 13, som efter omstændighederne vil kunne medføre, at oplysningerne skal udleveres.

Kravet om, at oplysningen skal være relevant for sagen, indebærer i øvrigt, at oplysninger om sagens faktiske grundlag, der som sådan er relevante, men som fra en overordnet betragtning er af uvæsentlig betydning for sagen (de kan siges at være ligegyldige), ikke skal ekstraheres. Der gælder således en bagatelgrænse for de oplysninger, der skal ekstraheres.

Bedømmelsen af, om en oplysning om en sags faktiske grundlag er af relevans for sagen, afhænger af en konkret vurdering i det enkelte tilfælde. Den nævnte relevansvurdering skal foretages i forhold til det tidspunkt, hvor aktindsigten begæres, men som nævnt skal ikke blot oplysninger, som en myndighed har lagt til grund, men også oplysninger, der taler imod myndighedens beslutning, ekstraheres.

Det er en yderligere betingelse for, at ekstraheringspligten indtræder, at miljøoplysningerne er relevante »for sagen«. Med dette udtryk sigtes til de forvaltningssager, som kan siges at vedrøre en forvaltningsmyndigheds indholdsmæssige virksomhed. I modsætning hertil står den mere praktiske virksomhed, som udøves for at understøtte forvaltningens indholdsmæssige virksomhed, f.eks. førelsen af en oversigt over de udvalg m.v., som er nedsat i et ministerium. I forhold til f.eks. den nævnte oversigt over nedsatte udvalg vil »sagen« i stk. 1's forstand derfor være sagen om udvalgets virksomhed og ikke »det at føre en oversigt«.

Som noget særligt gælder ekstraheringspligten også i forhold til endelige beslutninger vedrørende en sags afgørelse, der er indeholdt i et internt dokument, som ikke er omfattet af lovforslagets § 22, nr. 1, hvorefter der gælder en ret til aktindsigt i et selvstændigt internt dokument, der alene gengiver indholdet af den endelige beslutning vedrørende en sags afgørelse. Ekstraheringspligten vil således f.eks. gælde, når den endelige beslutning om en sags afgørelse er gengivet i et internt dokument, der også indeholder andre oplysninger end den endelige beslutning, og derfor ikke vil være omfattet af § 22, nr. 1. Ekstraheringspligten gælder alene i forhold til gengivelsen af endelige beslutninger om en sags afgørelse, og således ikke i forhold til en gengivelse af beslutninger, der er foreløbige eller lignende.

Bestemmelsen i stk. 1, 2. pkt., fastsætter en pligt til at meddele aktindsigt efter lovens almindelige regler i eksterne faglige vurderinger. Bestemmelsen tager navnlig sigte på eksterne faglige vurderinger, der er meddelt en myndighed m.v. mundtligt, og som er indeholdt i de i bestemmelsen angivne dokumenttyper.

Det er, som i relation til ekstrahering efter 1. pkt., en betingelse for, at eksterne faglige vurderinger skal meddeles efter lovens almindelige regler, at de pågældende vurderinger er relevante for sagen, jf. herom ovenfor under bemærkningerne til 1. pkt.

Bestemmelsen i stk. 1, 2. pkt., omfatter eksterne oplysninger (vurderinger), der indeholder en subjektivt præget stillingtagen til et forhold, for så vidt oplysningen (vurderingen) bidrager til at supplere sagens bevismæssige grundlag eller i øvrigt tilvejebringes for at skabe klarhed med hensyn til sagens faktiske grundlag, jf. pkt. 4.16.1.1 og pkt. 4.16.2.1 i de almindelige bemærkninger til den nye offentlighedslov. Ekstraheringspligten vil således omfatte f.eks. en udefra indhentet sagkyndig erklæring, der indeholder en videnskabelig eller teknisk (dvs. faglig) vurdering af et forhold, som skal indgå i myndighedens afgørelse. Derimod vil andre typer af oplysninger (vurderinger) ikke være omfattet af ekstraheringspligten. Det gælder således bl.a. udenforståendes tilkendegivelser af vurderinger, standpunkter eller argumenter med hensyn til en sags afgørelse. Dette skyldes, at sådanne tilkendegivelser (udtalelser) ikke angår det bevismæssige grundlag for sagens afgørelse, men angår selve afgørelsen. I stk. 1, 2. pkt. er der ikke henvist til § 23, stk. 1, nr. 4. Det betyder, at ekstraheringspligten ikke gælder for oplysninger vedrørende en sags retlige omstændigheder, selv om oplysningerne isoleret set gengiver objektive kendsgerninger, f.eks. oplysninger om indholdet af gældende ret, relevante rets- eller administrative afgørelser osv. Ekstraheringspligten vil derimod gælde en ekstern juridisk vurdering af konkret karakter, som bidrager til at skabe klarhed over sagens bevismæssige grundlag. Der

henvises til Offentlighedskommissionens betænkning, side 556 ff. og side 619 f. samt til de almindelige bemærkninger i den nye offentlighedslov pkt. 4.16.1.1 og pkt. 4.16.2.1.

Ved en faglig vurdering forstås en vurdering, der er foretaget af en person, institution eller myndighed, som på grund af sin faglige viden og indsigt har særlige forudsætninger for at udtale sig om et bestemt spørgsmål. En faglig vurdering vil således som nævnt efter omstændighederne være en udtalelse (sagkyndig erklæring) om f.eks. videnskabelige eller tekniske spørgsmål. Det følger af det, som er anført ovenfor om oplysninger om sagens retlige omstændigheder, at der som udgangspunkt ikke vil gælde en ekstraheringspligt for så vidt angår eksterne faglige vurderinger af juridisk karakter. Det kan dog som nævnt ikke udelukkes, at der efter omstændighederne vil kunne være pligt til at ekstrahere en ekstern juridisk vurdering af konkret karakter, som må siges at bidrage til at skabe klarhed over sagens bevismæssige grundlag. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 25, stk. 1, 1. pkt.

Omfattet af udtrykket eksterne faglige vurderinger er f.eks. udtalelser, der afgives af et privat konsulentfirma, som udfører opgaver for en forvaltningsmyndighed, og hvor udtalelsen – der har til formål at skabe klarhed med hensyn til en sags faktiske omstændigheder – eksempelvis er gengivet i et internt dokument. Endvidere vil en gengivelse i eksempelvis et internt dokument af erklæringer fra f.eks. speciallæger, landinspektører og arkitekter, der er engageret til at udføre bestemte opgaver for en forvaltningsmyndighed uden at blive knyttet til den ved et egentligt ansættelsesforhold, kunne anses for eksterne faglige vurderinger.

Det er ikke – som det er tilfældet i forhold til interne faglige vurderinger efter lovforslagets § 25, stk. 1, 1. pkt. – en betingelse for at få meddelt aktindsigt i eksterne faglige vurderinger, at de foreligger i endelig form. Dette indebærer, at retten til aktindsigt efter stk. 1, 2. pkt., også omfatter foreløbige faglige eksterne vurderinger, der indgår i en sag, og som f.eks. er gengivet i et internt dokument.

Til forskel fra ekstraheringspligten efter stk. 1, 1. pkt., omfatter ekstraheringspligten efter stk. 1, 2. pkt., ikke eksterne faglige vurderinger, der findes i dokumenter omfattet af lovforslagets § 23, stk. 1, nr. 4, der undtager myndigheders brevveksling med sagkyndige til brug i retssager eller ved overvejelse af, om retssag bør føres, fra retten til aktindsigt.

Betydningen af, at en oplysning er omfattet af bestemmelserne i stk. 1, 1. og 2. pkt., er på den ene side, at oplysningerne er undergivet aktindsigt, uanset at de er indeholdt i et dokument, der som sådan er undtaget fra aktindsigt. På den anden side vil oplysningerne efter omstændighederne kunne undtages fra aktindsigt efter undtagelsesbestemmelserne i lovforslagets §§ 26-29.

Der kan med hensyn til den nærmere rækkevidde af bestemmelsen i stk. 1 i øvrigt henvises til Offentlighedskommissionens betænkning, kapitel 16, pkt. 6.5.1 (side 619 ff.).

Bestemmelsens stk. 2, nr. 1, om at retten til ekstrahering ikke gælder, hvis det ikke er muligt at ekstrahere, skal ses på baggrund af miljøoplysningsdirektivets artikel 4, stk. 4, som giver myndigheden mv. mulighed for at afslå ekstrahering, hvis det ikke er muligt at udskille de miljøoplysninger, som skal udleveres, fra de som kan beskyttes efter direktivets undtagelser. Direktivet indeholder ikke nogen definition på, hvornår det ikke er »muligt« at ekstrahere. Det må antages, at der først om fremmest tænkes på de situationer, hvor ekstrahering af miljøoplysningerne vil betyde en prisgivelse af de fortrolige miljøoplysninger, som ikke skal udleveres. Selve det forhold, at ekstraheringen af oplysningerne vil være uforholdsmæssigt ressourcekrævende, vil formentligt sjældent være tilstrækkelig til at afslå at ekstrahere. Det må dog antages, at direktivet ikke vil være fuldstændig til hinder for, at ressourcebelastningen af myndigheden m.v. kan indgå ved vurderingen af, om det er muligt at ekstrahere miljøoplysningerne. Dette vil særlig kunne være relevant, hvis ekstraheringen er så ressourcebelastende for myndigheden m.v., at det i afgørende grad vil hæmme myndighedens mulighed for at prioritere behandlingen af andre vigtige sager.

Bestemmelsen i stk. 2, nr. 2, fastslår, at myndighederne m.v. ikke er forpligtede til at foretage ekstrahering efter stk. 1, hvis de pågældende oplysninger fremgår af andre dokumenter, som

udleveres i forbindelse med aktindsigten. Denne adgang til at undlade at foretage ekstrahering følger allerede af gældende ret, og bestemmelsen er således udtryk for en lovfæstelse af denne retstilstand.

Endvidere fastslår bestemmelsen i stk. 2, nr. 3, at der ikke skal foretages ekstrahering, hvis oplysningerne er offentligt tilgængelige. Herved tænkes der navnlig på, at de pågældende oplysninger er tilgængelige for offentligheden via internettet. I sådanne tilfælde kan den aktindsigtssøgende således henvises til, at oplysningerne kan findes på internettet, f.eks. myndighedens hjemmeside.

Til § 25

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1 om ekstrahering af miljøoplysninger, der er indeholdt i interne faglige vurderinger, er med undtagelse af, at den kun omhandler miljøoplysninger, identisk med § 29, stk. 1, i den nye offentlighedslov og skal fortolkes i overensstemmelse hermed.

Baggrunden for bestemmelsen er, at hensynet til den demokratiske proces – som er et af de overordnede hensyn, der ligger bag offentlighedsprincippet – taler for, at der er offentlighed omkring interne faglige vurderinger, der indgår i de nævnte sager, idet befolkningen, medierne og politikerne derved kan tage stilling til og drøfte det offentliggjorte (fremsatte) lovforslag m.v. på de faglige præmisser, som forvaltningsmyndigheden baserer forslaget m.v. på.

Ved en faglig vurdering forstås – i lighed med det tilsvarende udtryk i lovforslagets § 24, stk. 1, 2. pkt. – en vurdering, der er foretaget af en person, institution eller myndighed, som på grund af sin faglige viden og indsigt har særlige forudsætninger for at udtale sig om et bestemt spørgsmål. En faglig vurdering i bestemmelsens forstand omfatter således også den kollektive, embedsmæssige særlige indsigt, der oparbejdes (i myndigheden) som følge af en kontinuerlig beskæftigelse med særlige områder.

Det er derfor ikke en betingelse for at betragte en vurdering – f.eks. en juridisk vurdering – som en faglig vurdering, at den er foretaget af en person, der har den pågældende uddannelse, f.eks. en juridisk uddannelse. Det afgørende er derimod, at den pågældende person på grund af sin eller forvaltningsmyndighedens indsigt i det omhandlede spørgsmål har særlige forudsætninger for at udtale sig.

Derimod kan en vurdering, der bygger på den almindelige administrative indsigt, der er til stede i forvaltningsmyndighederne, ikke karakteriseres som en faglig vurdering i bestemmelsens forstand. Dette skyldes, at der i sådanne tilfælde ikke vil være tale om, at vurderingen bygger på en sådan særlig indsigt, at den adskiller sig fra den indsigt, der også vil være til stede hos andre forvaltningsmyndigheder. Som eksempel på sådanne vurderinger kan nævnes embedsfolks rådgivning om politiske og strategiske overvejelser. En sådan rådgivning er en del af embedsfolkenes almindelige kvalifikationer.

Omfattet af udtrykket »faglige vurderinger« vil herefter være de »rene« faglige vurderinger, f.eks. vurderinger af lægefaglig, økonomisk eller juridisk karakter. De pågældende vurderinger vil med andre ord vedrøre sagens umiddelbare indhold. Derimod vil interne politiske og strategiske vurderinger samt vurderinger af, hvilken løsning der anbefales på grundlag af en faglig vurdering, falde uden for udtrykket.

Udtrykket »faglige vurderinger« omfatter ikke alene det faglige resultat som sådan – f.eks. at et lovforslag må forventes at indebære en bestemt effekt – men også de metoder og forudsætninger, der af en forvaltningsmyndighed er anvendt ved den faglige vurdering.

Det vil i et vist omfang være vanskeligt at undgå, at interne faglige vurderinger i f.eks. et internt dokument er integreret med politisk præget rådgivning. I det omfang dette er tilfældet, vil der ikke skulle foretages ekstrahering af de faglige vurderinger efter stk. 1, 1. pkt. Der vil heller ikke skulle foretages ekstrahering af interne faglige vurderinger, i det omfang disse vil afspejle de politisk-strategiske overvejelser, som den pågældende forvaltningsmyndighed har foretaget i løbet af sagens behandling.

Selve indstillingen om, hvilken løsning der i en konkret sammenhæng bør vælges, vil ikke være omfattet af retten til aktindsigt efter stk. 1, 1. pkt., da en sådan indstilling ikke kan karakteriseres som en faglig vurdering i bestemmelsens forstand. I overensstemmelse hermed vil heller ikke forslag, anbefalinger eller andre synspunkter om, hvilken løsning der f.eks. i en lovgivningssag bør vælges, være omfattet af stk. 1, 1. pkt.

Det er en betingelse for at få aktindsigt i en intern faglig vurdering, at den foreligger i endelig form, hvilket beror på, at hensynet til den interne beslutningsproces i almindelighed vil tale imod, at der meddeles aktindsigt i foreløbige interne faglige vurderinger.

En intern faglig vurdering vil foreligge i endelig form, hvis myndigheden har anvendt den i forbindelse med myndighedens beslutning i en sag, eller hvis vurderingen har en sådan form, at den er klar til (endelig) udsendelse eller offentliggørelse. Det vil herudover i almindelighed kunne lægges til grund, at en intern faglig vurdering foreligger i endelig form, hvis den er blevet (endeligt) godkendt af den øverst fagligt ansvarlige person for det pågældende område inden for vedkommende forvaltningsmyndighed, eller hvis det i øvrigt fremgår, at den faglige vurdering faktisk er tillagt betydning.

I forhold til det kommunale og regionale område bemærkes, at en intern faglig vurdering vil foreligge i endelig form, når den indgår i det materiale, der tilgås og gøres tilgængelig for kommunalbestyrelsen, regionsrådet eller disses udvalg forud for et møde i de pågældende organer. Dette gælder, uanset på hvilken papirmæssig eller elektronisk måde den interne faglige vurdering tilgås de pågældende kommunal- og regionalpolitiske organer. Interne faglige vurderinger, der udarbejdes i den kommunale og regionale forvaltning, og ikke indgår i materialet til de pågældende kommunal- og regionalpolitiske organer, vil derimod ikke foreligge i endelig form i bestemmelsens forstand.

Kommunalbestyrelses- og regionsrådsmedlemmers ret til at gennemse sagsmateriale, der i endelig form foreligger i kommunens eller regionens administration (sagsindsigt), jf. lov om kommunernes styrelse § 9 samt regionslovens § 12, berøres ikke af den måde, som udtrykket »endelig form« er afgrænset i stk. 1, 1. pkt.

Det er i øvrigt en betingelse for at få aktindsigt i en intern faglig vurdering, at den »indgår« i en sag om udarbejdelse af et lovforslag, en redegørelse, en handlingsplan eller lignende. Der skal således være en sådan nærmere og konkret sammenhæng til sagen, at oplysningerne må anses for at indgå i den pågældende sag.

Bestemmelsen omfatter interne faglige vurderinger, der indgår i sager om fremsatte lovforslag eller offentliggjorte redegørelser, handlingsplaner eller lignende. Der er således ikke tale om en udtømmende opregning af de initiativer, der er omfattet af bestemmelsen, og som andre eksempler kan nævnes sager om udarbejdelse af generelle administrative forskrifter som bekendtgørelser og cirkulærer. Bestemmelsen tager således sigte på at give offentligheden indsigt i de interne faglige vurderinger, der knytter sig til politiske initiativer.

Bestemmelsen omfatter derimod ikke interne faglige vurderinger, der knytter sig til økonomiske eller politiske aftaler mellem kommunerne/regionerne og staten, da aftalerne ikke har karakter af politiske initiativer i bestemmelsens forstand. De interne faglige vurderinger i endelig form, der knytter sig til f.eks. en handlingsplan, der udmønter en aftale af den nævnte karakter, vil imidlertid være omfattet af retten til aktindsigt efter stk. 1, 1. pkt.

For kommuners og regioners vedkommende må bestemmelsen i stk. 1, 1. pkt., antages at have et snævert anvendelsesområde. Dette skyldes, at disse myndigheder ikke i samme omfang som ministerierne tager egentlige politiske initiativer, men derimod efter lovgivningen er forpligtet til at udarbejde planer og regulativer. Sådanne planer og regulativer – som f.eks. affaldsregulativer – er ikke omfattet af bestemmelsens anvendelsesområde, da de ikke kan karakteriseres som politiske initiativer i bestemmelsens forstand.

Det er en forudsætning, for at et politisk initiativ er omfattet af bestemmelsen i stk. 1, 1. pkt., at det pågældende initiativ har fået et vist konkret indhold og fast karakter. Omfattet af bestemmelsen

vil således i almindelighed kun være et initiativ, der meldes skriftligt ud. Derimod vil mere generelle eller »løse« udmeldinger om politiske initiativer, som f.eks. regeringen ønsker at tage, falde uden for.

Kravet om, at det politiske initiativ skal have fået et vist konkret indhold og fast karakter – dvs. have et mere endeligt indhold – før det er omfattet af bestemmelsen, skal i øvrigt ses i lyset af, at bestemmelsen alene omfatter miljøoplysninger i interne faglige vurderinger, der indgår i f.eks. en sag om et lovforslag, når forslaget er fremsat.

Dette indebærer for det første, at interne faglige vurderinger, der indgår i sager om overvejelser om at gennemføre et lovforslag m.v., men som ikke munder ud i et sådant forslag, ikke skal meddeles efter bestemmelsen i stk. 1, 1. pkt. For det andet indebærer det, at der ikke er adgang til aktindsigt i de interne faglige vurderinger, der knytter sig til den (tidligere) del af et lovforslag m.v., der ikke bliver fremsat, f.eks. fordi denne del under tilblivelsesprocessen (dvs. inden offentliggørelsen) udgår af forslaget eller er blevet ændret.

Adgangen til aktindsigt gælder som nævnt først fra det tidspunkt, hvor det pågældende politiske initiativ offentliggøres. I forhold til et lovforslag indebærer det, at der først vil være adgang til aktindsigt i interne faglige vurderinger, der knytter sig til lovforslaget, fra det tidspunkt forslaget bliver fremsat for Folketinget.

Det er dog forudsat, at interne faglige vurderinger i endelig form, der indgår i en lovgivningssag, i almindelighed udleveres efter lovforslagets § 13 (afvejningsreglen) allerede fra den faktiske offentliggørelse af et udkast til et lovforslag; dvs. fra det tidspunkt, hvor det pågældende udkast sendes i ekstern høring og offentliggøres på Høringsportalen (og ikke først fra det senere tidspunkt, hvor lovforslaget måtte blive fremsat for Folketinget).

Bestemmelsen i stk. 1, 2. pkt., fastslår, at der ikke er ret til aktindsigt i interne faglige vurderinger, som er indeholdt i dokumenter, der er udarbejdet til brug for ministerrådgivning. Bestemmelsen indebærer således, at der i sådanne tilfælde ikke skal meddeles aktindsigt i interne faglige vurderinger, selv om de pågældende vurderinger foreligger i endelig form og indgår i en sag om et offentliggjort politisk initiativ.

Baggrunden for bestemmelsen er, at en efterfølgende adgang til aktindsigt i den faglige rådgivning, der er indeholdt i et ministerrådgivningsdokument, i sig selv må antages at kunne begrænse ministerens politiske »råderum«, ligesom efterfølgende offentlighed om indholdet af ministerrådgivningsdokumenter vil begrænse embedsværkets frihed i forhold til den faglige rådgivning, hvilket vil kunne føre til en forringelse af den faglige rådgivning, som ministeren modtager fra embedsværket. Der er således et helt særligt behov for fortrolighed i forbindelse med den direkte ministerrådgivning.

Formålet med bestemmelsen i stk. 1, 2. pkt., er på den baggrund at opretholde den fulde fortrolighed om overvejelserne i den inderste politiske beslutningsproces og den inderste regeringsproces, ligesom bestemmelsen skal sikre kvaliteten i den rådgivning, som embedsværket yder regeringen og dens ministre.

Det afgørende for, om et dokument er omfattet af bestemmelsen i stk. 1, 2. pkt., er, om dokumentet er udarbejdet med henblik på at skulle tjene som grundlag for den direkte ministerrådgivning. Et sådant dokument kan tage sigte på at rådgive en enkelt eller flere forskellige ministre, og således vil bl.a. dokumenter, der udarbejdes til Regeringens Økonomiske Udvalg, Regeringens Koordinations Udvalg eller Regeringens Udenrigspolitiske Udvalg, være omfattet af bestemmelsen. Det vil sige, at der i dokumenter, der udarbejdes til brug for møder mellem ministre, ikke vil skulle foretages ekstrahering af interne faglige vurderinger i endelig form for så vidt der er tale om, at vurderingerne indgår i en sag om et fremsat lovforslag m.v.

Betydningen af, at en intern faglig vurdering er omfattet af bestemmelsen i stk. 1, 1. pkt., er på den ene side, at vurderingen er undergivet aktindsigt, uanset at den er indeholdt i et dokument, der som sådan er undtaget fra aktindsigt. På den anden side vil vurderingen efter omstændighederne kunne undtages fra aktindsigt efter undtagelsesbestemmelserne i lovforslagets §§ 26-29.

For så vidt angår stk. 2, der henviser til § 24, stk. 2, om undtagelser fra ekstraheringspligten, henvises endvidere til bemærkningerne til § 24, stk. 2.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 13 om afvejningsreglen.

Til § 26

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1 om undtagelse af miljøoplysninger om enkeltpersoners private forhold og om drifts- eller forretningsforhold m.v. er identisk – med undtagelse af, at bestemmelsen kun omfatter miljøoplysninger – med § 30 i den nye offentlighedslov og skal fortolkes i overensstemmelse hermed. Om bestemmelsens baggrund og nærmere afgrænsning henvises til bemærkningerne til § 30 i den nye offentlighedslov.

Bestemmelsens stk. 1 svarer endvidere til den gældende offentlighedslovs § 12, stk. 1, som i medfør af den gældende lovs § 2, stk. 1, også gælder for miljøoplysninger. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 13 og gennemfører miljøoplysningsdirektivets artikel 4, stk. 2, litra a, d, e og f.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 2 fastsætter, at retten til aktindsigt omfatter emissionsoplysninger, uanset at disse oplysninger er omfattet af undtagelserne i § 26, stk. 1, nr. 2, medmindre det vil være til ugunst for en persons muligheder for at få en retfærdig rettergang eller på intellektuelle ejendomsrettigheder.

Bestemmelsens udgangspunkt er således, at der skal gives aktindsigt i emissionsoplysninger, selvom disse er omfattet af lovforslagets § 26, stk. 1, nr. 2. Dette gælder dog ikke, hvis oplysningerne er omfattet af ovennævnte undtagelsessituationer (retfærdig rettergang og intellektuelle ejendomsrettigheder).

Miljøoplysningsdirektivet indeholder ingen definition på emissionsoplysninger. Det må dog antages at omfatte ikke blot faste, flydende eller luftformige udledninger, men tillige støj og vibrationer. Med emissionsoplysninger må således menes udledninger af enhver art til vand, jord, luft og undergrund.

Det må endvidere antages, at det er uden betydning, om der er tale om oplysninger vedr. emissioner, der vurderes at have en vis skadevirkning for miljøet eller ej.

Begrænsningen i adgangen til at undtage emissionsoplysninger følger af miljøoplysningsdirektivets artikel 4, stk. 2, andet sidste afsnit, hvorefter emissionsoplysninger ikke kan undtages efter en række af direktivets undtagelsesbestemmelser, herunder efter bestemmelsen om beskyttelse af personoplysninger, eller af forretningshemmeligheder, jf. direktivets artikel 4, stk. 2, litra d, f og g.

Direktivet stiller imidlertid også for emissionsoplysningers vedkommende i artikel 4, stk. 2, sidste afsnit, særlige krav til beskyttelse af fortrolige personoplysninger, herunder at videregivelse af fortrolige personoplysninger skal respektere EU's databeskyttelsesdirektiv.

Som følge af direktivets særlige betoning af persondatadirektivet fastsætter bestemmelsen i stk. 2, at retten til aktindsigt i emissionsoplysninger ikke omfatter oplysninger som nævnt i stk. 1, nr. 1.

Dette kan være relevant for f.eks. emissionsoplysninger, der indgår i sager inden for strafferetsplejen, som behandles af miljømyndighederne, og hvor begæringen angår emissionsoplysninger i en straffesag vedr. en enkeltmandsejet virksomhed.

Dette må i hvert fald i disse tilfælde i almindelighed indebære, at der ikke vil skulle meddeles aktindsigt i de oplysninger om emissioner til miljøet, som kan henføres til enkeltpersoners private forhold, der er omfattet af lovforslagets § 26, stk. 1, nr. 1.

For emissionsoplysninger, der indgår i miljømyndighedernes tilsynssager vedr. enkeltmandsejede virksomheder, og hvor der ikke er tale om et strafbart forhold, vil der derimod som udgangspunkt ikke være det samme beskyttelseshensyn. Se også bemærkningerne til lovforslagets § 13 om afvejningsreglen.

Direktivet giver endvidere mulighed for at undtage emissionsoplysninger efter andre af direktivets undtagelsesmulighed, herunder for at varetage hensynet til en persons mulighed for at få en retfærdig rettergang - hensyn, der også kan varetages efter bestemmelsens stk. 1, nr. 1, om undtagelse af miljøoplysninger om private forhold. Herudover giver direktivet mulighed for at varetage hensyn til intellektuelle ejendomsrettigheder, som tillige kan varetages efter bestemmelsens stk. 1, nr. 2, om drifts- eller forretningsforhold mv. Det lægges som hidtil til grund, at det både omfatter immaterielle rettigheder, der er retligt beskyttede via reglerne om patenter, ophavsrettigheder, mønsterrettigheder m.v. og ukendte produktionsmetoder, som ville kunne opnå immaterialretlig beskyttelse, men hvor producenten ikke har ansøgt herom.

Herudover vil emissionsoplysninger efter omstændighederne kunne undtages efter andre af lovforslagets undtagelsesregler, der er forenelige med direktivets regler for undtagelse af emissionsoplysninger. Der henvises herom til bemærkningerne til § 23, stk. 2.

Det bemærkes dog, at emissionsoplysninger i praksis må antages at være omfattet af lovforslagets ekstraheringsregler i §§ 24, 25 og 30, hvorfor denne type oplysninger antageligt kun yderst sjældent overhovedet vil kunne undtages efter lovforslagets undtagelsesregler.

Til § 27

Den foreslåede bestemmelse om undtagelse af miljøoplysninger af hensyn til statens sikkerhed eller rigets forsvar er – med undtagelse af, at bestemmelsen kun omfatter miljøoplysninger – identisk med § 31 i den nye offentlighedslov og skal fortolkes i overensstemmelse hermed. Om bestemmelsens baggrund og nærmere afgrænsning henvises til bemærkningerne til § 31 i den nye offentlighedslov.

Bestemmelsen viderefører den gældende offentlighedslovs § 13, stk. 1, nr. 1, idet det dog er præciseret, at retten til aktindsigt kan begrænses i det omfang, det er af væsentlig betydning for statens sikkerhed eller rigets forsvar.

Det er således præciseret, at kravet efter den gældende offentlighedslovs § 13, stk. 1, nr. 1, om, at der i det enkelte tilfælde efter en konkret vurdering påvises en nærliggende risiko for, at statens sikkerhed m.v. vil lide skade af betydning, ikke finder anvendelse i forhold til oplysninger, der er omfattet af bestemmelsen.

Det er dog en betingelse for, at retten til aktindsigt kan begrænses, at det er af væsentlig betydning for statens sikkerhed eller rigets forsvar. Udtrykket »væsentlig betydning«, der skal forstås i overensstemmelse med den tavshedspligt, som gælder i forhold til oplysninger, der skal hemmeligholdes for at varetage væsentlige hensyn til statens sikkerhed og rigets forsvar, indebærer, at oplysninger, der er af uvæsentlig betydning for statens sikkerhed eller rigets forsvar, ikke vil være omfattet af undtagelsesbestemmelsen.

I § 30, er det fastsat, at der som udgangspunkt skal gives aktindsigt i den del af dokumentets indhold, der ikke kan undtages efter lovforslagets § 27 (delvis aktindsigt).

Bestemmelsen svarer således med visse præciseringer til den gældende offentlighedslovs § 13, stk. 1, nr. 1, der i medfør af den gældende lovs § 2, stk. 1, der også gælder for miljøoplysninger.

Folketingets Ombudsmand har udtalt sig om den gældende offentlighedslovs § 13, stk. 1, nr. 1, som tillige finder anvendelse på miljøoplysninger i medfør af den gældende miljøoplysningslovs § 2, stk. 1 i en sag om aktindsigt i oplysninger om risikovirksomheder, jf. FOU 2010.0901.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 13 om afvejningsregel og gennemfører direktivets artikel 4, stk. 2, litra b.

Til § 28

Den foreslåede bestemmelse om undtagelse af miljøoplysninger af hensyn til rigets udenrigspolitiske interesser mv. er – med undtagelse af, at den kun omfatter miljøoplysninger – identisk med § 32 i den nye offentlighedslov og skal fortolkes i overensstemmelse hermed. Om bestemmelsens baggrund henvises til bemærkningerne til den nye offentlighedslov.

Kravet efter den gældende offentlighedslovs § 13, stk. 1, nr. 2, om, at der i det enkelte tilfælde efter en konkret vurdering skal påvises en nærliggende risiko for, at udenrigspolitiske interesser m.v. vil lide skade, finder ikke anvendelse i forhold til de tilfælde, der er omfattet af stk. 1. Retten til aktindsigt kan således i almindelighed begrænses, fordi der foreligger en forpligtelse af folkeretlig karakter m.v. til at hemmeligholde oplysningerne eller dokumenterne, idet et brud på en sådan forpligtelse generelt må antages at skade Danmarks forhold til internationale organisationer m.v.

Bestemmelsen i stk. 1 indebærer for det første, at retten til aktindsigt kan begrænses i det omfang, fortrolighed følger af EU-retlige forpligtelser. Bestemmelsen kan således begrunde afslag, hvis det f.eks. følger af en umiddelbart gældende EU-forordning, at der gælder tavshedspligt i forhold til bestemte typer af oplysninger eller dokumenter. Som anført i bemærkningerne til lovforslagets § 14 må det antages, at Århuskonventionen og miljøoplysningsdirektivet er til hinder for også EU-funderede regler, der begrænser den pligt til at meddele aktindsigt, som følger af miljøoplysningsdirektivet. Det må således forudsættes, at de pågældende EU-retlige forpligtelser er i overensstemmelse hermed.

Endvidere kan bestemmelsen begrunde en begrænsning i retten til aktindsigt, hvis de pågældende oplysninger eller dokumenter er omfattet af interne tavshedsforskrifter i EU, herunder forordning nr. 1049/2001 om aktindsigt i Europaparlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter. Det følger af denne forordnings artikel 5, at en forvaltningsmyndighed, der er i besiddelse af oplysninger og dokumenter, som hidrører fra en EU-institution, skal rådføre sig med vedkommende EU-institution, medmindre det er indlysende, at dokumentet skal eller ikke skal udleveres. Forordningen indebærer således en tidsbegrænset undtagelse fra retten til aktindsigt.

Bestemmelsen indebærer for det andet, at retten til aktindsigt kan begrænses i det omfang, fortrolighed følger af folkeretlige forpligtelser eller lignende. Herved sigtes til de tilfælde, hvor det følger af traktatbestemmelser, folkeretlige retssædvaner eller fast international praksis, at Danmark er forpligtet til at hemmeligholde oplysninger og dokumenter.

Endvidere sigtes der til de tilfælde, hvor et andet land eller en international organisation har en berettiget forventning om, at oplysningerne ikke offentliggøres. Dette vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis det pågældende land eller internationale organ i forbindelse med fremsendelsen af dokumenterne skriftligt eller mundtligt tilkendegiver, at man forventer, at Danmark ikke offentliggør oplysningerne i dokumentet.

Det er dog en forudsætning for at anvende bestemmelsen, at forvaltningsmyndighederne i det enkelte tilfælde oplyser, dels om der gælder en folkeretlig forpligtelse eller praksis m.v., der indebærer, at oplysninger ikke kan offentliggøres, dels om de foreliggende oplysninger er omfattet af forpligtelsen.

Endvidere er det en forudsætning for at anvende bestemmelsen, at oplysningerne ikke er gjort offentligt tilgængelige af den pågældende internationale organisation eller det pågældende fremmede land, eller at oplysningerne ikke i øvrigt er tilgængelige hos organisationen eller det andet land ved brug af almindelige regler om aktindsigt. Dette gælder også for miljøoplysninger, jf. Forordning 1367/2006 om anvendelse af Århuskonventionen på Fællesskabets institutioner og organer.

Henset til den stigende åbenhed om internationale forhold, bør en forvaltningsmyndighed, medmindre det er åbenbart, at oplysningerne kan udleveres eller nægtes udleveret, i almindelighed indhente en udtalelse fra vedkommende internationale organisation eller fremmede land med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt oplysningerne kan udleveres.

En forvaltningsmyndighed kan således ikke meddele afslag på en anmodning om aktindsigt med henvisning til, at myndigheden ikke har kendskab til, hvorvidt de omhandlede dokumenter er tilgængelige i vedkommende internationale organisation eller fremmede land.

Der kan om bestemmelsen i stk. 1 henvises til Offentlighedskommissionens betænkning, kapitel 17, pkt. 5.5.1 og pkt. 5.5.2 (side 710 ff.).

Efter bestemmelsen i stk. 2 kan retten til aktindsigt udover de i stk. 1 nævnte tilfælde begrænses i det omfang, det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til rigets udenrigspolitiske interesser m.v., herunder forholdet til andre lande eller internationale organisationer. Denne bestemmelse er identisk med bestemmelsen i den gældende offentlighedslovs § 13, stk. 1, nr. 2, og det er fortsat en betingelse for at undtage oplysninger efter bestemmelsen, at der er en nærliggende fare for, at rigets udenrigspolitiske interesser m.v. vil lide skade.

Omfattet af stk. 2 er bl.a. de tilfælde, hvor navnlig ministerier indbyrdes udveksler dokumenter og oplysninger i forbindelse med sager, der har en udenrigspolitisk karakter. Det kan eksempelvis være Udenrigsministeriets videresendelse til Statsministeriet af indberetninger, som Udenrigsministeriet har modtaget fra de danske ambassader i anledning af en konkret sag af international karakter.

Endvidere omfatter bestemmelsen oplysninger og dokumenter, der vedrører den interne danske forberedelse af forhandlinger med andre lande og i internationale organisationer, f.eks. instruktioner til de danske forhandlere i forbindelse med forslag til regler, indberetninger fra de danske repræsentationer og notater m.v., der sendes til Europaudvalget til brug for lukkede møder i udvalget.

Det er – i modsætning til bestemmelsen i stk. 1 – en betingelse for at undtage oplysninger efter stk. 2, at der er en nærliggende fare for, at rigets udenrigspolitiske interesser m.v., herunder forholdet til andre lande eller internationale organisationer, vil lide skade.

Om bestemmelsens nærmere indhold henvises i øvrigt til Offentlighedskommissionens betænkning, kapitel 17, pkt. 5.5.3.

Det følger af lovforslagets § 30, at der som udgangspunkt skal gives aktindsigt i den del af dokumentets indhold, der ikke kan undtages efter lovforslagets § 28 (delvis aktindsigt).

Bestemmelsen svarer som nævnt med visse præciseringer til den gældende offentlighedslovs § 13, stk. 1, nr. 2, der i medfør af den gældende lovs § 2, stk. 1, også gælder for miljøoplysninger.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 13 om afvejningsregel og gennemfører direktivets artikel 4, stk. 2, litra b.

Til § 29

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1, som fastlægger en række undtagelseshensyn, svarer til den tilsvarende bestemmelse i § 33 i den nye offentlighedslov og skal fortolkes i overensstemmelse hermed - med undtagelse af, at bestemmelsen kun omfatter miljøoplysninger. Om bestemmelsens baggrund henvises til bemærkningerne til den nye offentlighedslov.

I forhold til nr. 1 om, at retten til aktindsigt i miljøoplysninger kan begrænses i det omfang, det er nødvendigt til at beskytte væsentlige hensyn til forebyggelse, efterforskning og forfølgning af lovovertrædelser, straffuldbyardelse og lignende samt beskyttelse af sigtede, vidner eller andre i sager om strafferetlig forfølgning eller disciplinær forfølgning bemærkes, at det med bestemmelsen forudsættes, at der efter en konkret vurdering vil kunne undtages oplysninger om politiets efterforskningsteknikker eller lignende interne oplysninger hos politiet eller en anden myndighed, som ikke indgår i en konkret sag inden for strafferetsplejen, fra retten til aktindsigt med henvisning til, at det ville kunne forringe mulighederne for politiet m.v. for at forebygge, efterforske eller forfølge lovovertrædelser, hvis de pågældende oplysninger kom til offentlighedens kundskab.

Bestemmelsen i nr. 4 er ny og indebærer, at forskeres og kunstners originale idéer – dvs. en idé, der hidrører fra den pågældende forsker eller kunstner – samt foreløbige forskningsresultater og manuskripter, kan undtages fra aktindsigt, hvis der er en nærliggende fare for, at de pågældende interesser vil lide skade.

Bestemmelsen har bl.a. til formål at beskytte den enkelte forskers og kunstners (fremtidige) karriere ved, at konkurrerende forskere og kunstnere forhindres i at tilegne sig en original idé, ligesom bestemmelsen har til formål at beskytte den enkelte forskers og kunstners faglige

anseelse, som ellers kunne lide skade ved offentliggørelse af et foreløbigt forskningsprojekt eller et foreløbigt kunstnerisk produkt.

Der er efter bestemmelsen alene adgang til at undtage foreløbige forskningsresultater og manuskripter. Det indebærer, at resultater eller manuskripter, der foreligger i endelig form, ikke er omfattet af bestemmelsen. Sådanne resultater eller manuskripter kan, hvis de har kommerciel betydning, efter omstændighederne undtages efter lovforslagets § 26, stk. 1, nr. 2.

Der må i det enkelte tilfælde foretages en konkret vurdering af, om der er tale om et foreløbigt forskningsresultat eller manuskript. Det forhold, at et forskningsprojekt er indleveret til et fagtidsskrift med henblik på senere eventuel optagelse, indebærer ikke i sig selv, at der er tale om et endeligt projekt. En sådan indlevering kan udgøre en del af den proces, som et forskningsarbejde skal gennemgå. Det vil derfor ofte være naturligt, at myndigheden indhenter en udtalelse fra den pågældende forsker eller kunstner med henblik på at få belyst, om forskningsresultatet eller manuskriptet har en foreløbig karakter.

Udtrykket »original idé« omfatter de tilfælde, hvor idéen hidrører fra forskeren eller kunstneren, og dækker således bl.a. de tilfælde, hvor en kendt problemstilling underkastes en undersøgelse ved anvendelse af en ny original metode, og de tilfælde, hvor en kendt metode benyttes overfor en ny og original problemstilling. Den originale idé kan således bestå i fremdragelsen af et hidtil ubenyttet kildemateriale i en offentlig samling eller indsamling af originalt datamateriale.

Der vil i de tilfælde, hvor der foreligger en original idé, et foreløbigt forskningsresultat eller et foreløbigt manuskript være en formodning for, at indsigt vil indebære en nærliggende fare for, at de pågældende interesser vil lide skade.

Der henvises om bestemmelsen i nr. 4 desuden til Offentlighedskommissionens betænkning, kapitel 17, pkt. 5.7 (side 722 ff.).

Bestemmelsen i nr. 5 – den såkaldte generalklausul – er enslydende med den gældende offentlighedslovs § 13, stk. 1, nr. 6. Bestemmelsen har som efter gældende ret et snævert anvendelsesområde, og forudsættes alene anvendt, hvor hemmeligholdelse af hensyn til offentlige eller private interesser er klart påkrævet.

Bestemmelsen skal i første række tilgodese beskyttelsesinteresser, der som sådan er anerkendt i lovens øvrige undtagelsesbestemmelser, men hvor de udtrykkelige bestemmelser har vist sig at være utilstrækkelige. Bestemmelsen kan imidlertid også i særlige tilfælde anvendes til at varetage beskyttelsesinteresser, der ikke har en snæver sammenhæng med de interesser, der er kommet til udtryk i undtagelsesbestemmelserne.

Bestemmelsen kan således bl.a. anvendes med henblik på at beskytte hensynet til det offentlige politiske beslutningsproces af særlig karakter. Den kan f.eks. anvendes på de tilfælde, hvor hensynet til den politiske beslutningsproces gør det påkrævet, at retten til aktindsigt begrænses i forhold til oplysninger og dokumenter, der udveksles i forbindelse med sager, der er omfattet af lovforslagets § 21, stk. 3.

Endvidere kan bestemmelsen f.eks. anvendes til at undtage interne dokumenter, der udveksles mellem ministre og folketingsmedlemmer i forbindelse med sager om lovgivning og anden tilsvarende politisk proces, men som ikke er udarbejdet til brug for en sådan sag og derfor ikke vil være omfattet af lovforslagets § 23, stk. 1, nr. 2.

Ifølge bemærkningerne til den nye offentlighedslovs § 33 kan bestemmelsen ligeledes anvendes til at undtage dokumenter og oplysninger, som må forventes at komme til at indgå i en kommende undersøgelseskommissions arbejde, såfremt det vurderes, at en udlevering af materialet vil være skadelig for kommissionens gennemførelse af sin undersøgelse. Det vil bero på en samlet, konkret vurdering, om retten til aktindsigt kan begrænses i forhold til de oplysninger og dokumenter, der er anmodet om aktindsigt i. I vurderingen vil det skulle indgå, hvor nært forestående nedsættelsen af en undersøgelseskommission er. Endvidere vil der skulle lægges vægt på de pågældende dokumenters og oplysningers karakter, herunder om der i forhold til en kommende undersøgelseskommissions arbejde vil være tale om centrale dokumenter og oplysninger.

Bestemmelsen vil f.eks. kunne anvendes til efter en konkret vurdering at undtage dokumenter og oplysninger fra aktindsigt i den situation, hvor der foreligger en (regerings-)beslutning om at nedsætte en undersøgelseskommission, men endnu ikke foreligger et kommissorium, og hvor det materiale, som der ønskes aktindsigt i, ud fra de foreliggende oplysninger om undersøgelsens genstand og omfang må antages at ville indgå i og være af central betydning for den kommende undersøgelseskommissions arbejde. Allerede offentliggjorte dokumenter vil ikke kunne undtages fra aktindsigt. Når en undersøgelseskommission er nedsat, finder § 31, stk. 1, i lov om undersøgelseskommissioner anvendelse. Af denne bestemmelse følger det, at der ikke uden samtykke fra undersøgelseskommissionen må gives aktindsigt efter lov om offentlighed i forvaltningen i materiale, der indgår i undersøgelsen.

Efter lovforslagets § 30 skal der som udgangspunkt gives aktindsigt i den del af dokumentets indhold, der ikke kan undtages efter lovforslagets § 29. Der henvises til bemærkningerne til § 30 (delvis aktindsigt).

Den foreslåede bestemmelse i stk. 2 fastlægger, at aktindsigten efter stk. 1, nr. 2-5, dog kun kan begrænses, hvis der foreligger en eller flere af de undtagelseshensyn, som er nævnt i stk. 2.

Bestemmelsen i stk. 2 svarer - bortset fra, at stk. 1, nr. 4, er ny - til den gældende lovs § 2, stk. 6, med den lovtekniske ændring, at de undtagelsesbestemmelser i miljøoplysningsdirektivet, der knytter an til den gældende fortolkningsregel i § 2, stk. 6, skrives direkte ind i loven. Det drejer sig om miljøoplysningsdirektivets undtagelsesbestemmelser i artikel 4, stk. 1, litra d, og stk. 2, litra a, c, d, e, f, g og h.

I forhold til bestemmelsens stk. 1, nr. 2, indebærer bestemmelsen i stk. 2 således, at begrænsning i adgangen til aktindsigt i miljøoplysninger alene med henvisning til, at det vil være skadeligt for det offentliges kontrol- regulerings- eller planlægningsvirksomhed ikke vil være muligt. Det vil være en forudsætning for hemmeligholdelse, at det kan forenes med en af de undtagelsessituationer, som er nævnt i bestemmelsens stk. 2, herunder at det f.eks. sker, fordi materialet er under udarbejdelse, eller der er tale om ufærdigt materiale, af hensyn til den fortrolige karakter af myndighedernes forhandlinger m.v. eller af hensyn til offentlige myndigheders mulighed for efterforskning af strafferetlig eller disciplinær art.

I forhold til bestemmelsens stk. 1, nr. 3, vil reglen således indebære, at begrænsningen i aktindsigten med henvisning til det offentliges økonomiske interesser ligeledes kun vil være muligt, når hemmeligholdelsen er båret af de grunde, der er nævnt i stk. 2, herunder f.eks. det offentliges forretningshemmeligheder, hensynet til den fortrolige karakter af myndighedernes forhandlinger eller intellektuelle ejendomsrettigheder.

I forhold til bestemmelsens stk. 1, nr. 4, kan særligt peges på, at materialet er ufærdigt eller under udarbejdelse eller hensynet til intellektuelle ejendomsrettigheder.

I forhold til bestemmelsens stk. 1, nr. 5, vil reglen fortsat indebære, at begrænsningen i aktindsigten, kun kan finde sted i helt bestemte situationer, herunder hvis der er tale om ufærdigt materiale eller materiale under udarbejdelse, den fortrolige karakter af myndighedernes forhandlinger, beskyttelsen af personoplysninger, miljøoplysningerne er givet af tredjemand, uden at denne var forpligtet til det, og miljøoplysninger, der, hvis de offentliggøres, kan skade miljøet, som f.eks. sjældne arters levesteder.

Det bemærkes, at bestemmelsen i stk. 1 og 2 skal ses i sammenhæng med lovforslagets afvejningsregel i § 13, samt bestemmelsen om udlevering af miljøoplysningerne i uddrag, jf. lovforslagets § 30, hvorfor denne type miljøoplysninger antageligt kun yderst sjældent overhovedet vil kunne undtages efter de nævnte undtagelsesregler.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 3 fastsætter, at retten til aktindsigt i emissionsoplysninger uanset bestemmelsen i stk. 2 kun kan begrænses, hvis aktindsigten vedrører oplysninger omfattet af § 26, stk. 1, nr. 1, materiale under udarbejdelse eller ufærdigt materiale eller have en ugunstig indvirkning på intellektuelle ejendomsrettigheder. Begrænsningen i adgangen til at undtage

aktindsigt i emissionsoplysninger omfatter i overensstemmelse med direktivet kun undtagelserne som nævnt i stk. 1, nr. 2-5.

Bestemmelsens udgangspunkt er således, at der skal gives aktindsigt i emissionsoplysninger, medmindre ovennævnte undtagelsessituationer foreligger.

Varetagelsen af hensyn, der kan begrunde, at der gives afslag på emissionsoplysninger, svarer til de hensyn, der er nævnt i miljøoplysningsdirektivets artikel 4, stk. 1, litra d, og stk. 2, litra e, jf. artikel 4, stk. 2, 3. pkt. i andet sidste afsnit.

Begrænsningen i adgangen til at undtage emissionsoplysninger fra aktindsigt følger af miljøoplysningsdirektivets artikel 4, stk. 2, andet sidste afsnit, hvorefter emissionsoplysninger ikke kan undtages efter en række af direktivets undtagelsesbestemmelser. Der henvises herom til bemærkningerne til § 23.

Direktivet stiller imidlertid også for emissionsoplysningers vedkommende i artikel 4, stk. 2, sidste afsnit, særlige krav til beskyttelse af fortrolige personoplysninger, herunder at videregivelse af fortrolige personoplysninger skal respektere EU's databeskyttelsesdirektiv.

Som følge af direktivets særlige betoning af persondatadirektivet fastsætter bestemmelsen i stk. 3, at retten til aktindsigt kan begrænses efter bestemmelserne, hvis der er tale om oplysninger, omfattet af § 26, stk. 1, nr. 1. Afvejningsreglen i § 13 finder anvendelse, når det skal afgøres, om der kan meddeles aktindsigt i disse oplysninger. Der henvises herom til bemærkningerne til § 13.

Inden for området af den foreslåede § 29, stk. 2, giver direktivet også mulighed for at undtage emissionsoplysninger, hvis offentliggørelsen heraf, vil have en ugunstig indvirkning på intellektuelle ejendomsrettigheder, jf. artikel 4, stk. 1, litra d og stk. 2, litra e.

Miljøoplysningsdirektivet indeholder ingen definition på emissionsoplysninger. Det må dog antages at omfatte ikke blot faste, flydende eller luftformige udledninger, men tillige støj og vibrationer. Med emissionsoplysninger må således menes udledninger af enhver art til vand, jord, luft og undergrund. Det må endvidere antages, at det er uden betydning, om der er tale om oplysninger vedr. emissioner, der vurderes at have en vis skadevirkning for miljøet eller ej.

Emissionsoplysninger vil efter omstændighederne kunne undtages efter andre af lovforslagets undtagelsesregler, der er forenelige med direktivets regler for undtagelse af emissionsoplysninger. Der henvises herom til bemærkningerne til § 23.

Det bemærkes dog, at emissionsoplysninger i praksis vil være omfattet af lovforslagets ekstraheringsregler i §§ 24, 25 og 30, hvorfor denne type oplysninger antageligt kun yderst sjældent overhoved vil kunne undtages efter lovforslagets undtagelsesregler.

Den foreslåede bestemmelse svarer til den gældende lovs § 2, stk. 6 i relation til miljøoplysninger omfattet af den gældende offentlighedslovs § 13, stk. 1, nr. 4-6, og til § 2, stk. 5, for så vidt angår emissionsoplysninger.

Til § 30

Den foreslåede bestemmelse om ekstrahering af oplysninger, der ikke skal beskyttes efter §§ 26–29, er med undtagelse af, at bestemmelsen kun omfatter miljøoplysninger, identisk med § 34, nr. 1 og 3, i den nye offentlighedslov og skal fortolkes i overensstemmelse hermed. Om bestemmelsens baggrund henvises til bemærkningerne hertil.

Bestemmelsen fastslår, at såfremt kun en del af oplysningerne i et dokument kan undtages fra aktindsigt efter lovforslagets §§ 26-29, skal den aktindsigtssøgende gøres bekendt med dokumentets øvrige indhold. Samtidig fastslår bestemmelsen – hvad der også følger af gældende ret – at der ikke skal meddeles aktindsigt i den del af dokumentets oplysninger, der ikke kan undtages fra aktindsigt efter lovforslagets §§ 26-29, hvis en delvis aktindsigt vil medføre en prisgivelse af det eller de forhold, der er hjemmel til at undtage efter §§ 26-29 (nr. 1). Det samme gælder, hvis det resterende indhold i dokumentet ikke har et forståeligt eller sammenhængende meningsindhold (nr. 2). Denne bestemmelse må forstås snævert, således af den alene giver

mulighed for at undlade ekstrahering, hvis det resterende indhold ligger inden for en bagatelgrænse.

Pligten til at meddele delvis aktindsigt angår de dele af dokumentet, som indeholder de oplysninger, der ikke kan undtages efter §§ 26-29. Hvis der hos en myndighed anmodes om aktindsigt i f.eks. en ansøgning om en konkret tilladelse fra en borger, og dette dokument indeholder dels oplysninger af objektiv karakter m.v., dels oplysninger om den pågældende borgers private forhold omfattet af § 26, stk.1, nr. 1, vil der som udgangspunkt skulle meddeles aktindsigt i den del af dokumentet, der alene indeholder oplysninger af objektiv karakter m.v.

Udgangspunktet gælder ikke tilfælde, hvor det på grund af sagens karakter eller omstændighederne i øvrigt i sig selv vil afsløre oplysninger omfattet af §§ 26-29, hvis de pågældende oplysninger af objektiv karakter m.v. blev udleveret.

En forvaltningsmyndighed, der efter en konkret vurdering har undtaget et eller flere dokumenter eller dele heraf fra aktindsigt i medfør af lovforslagets §§ 26-29, skal udtrykkeligt underrette den aktindsigtssøgende herom. Dette gælder dog – ligeledes i overensstemmelse med gældende ret – ikke, hvis underretningen i sig selv vil afsløre forhold, som er undtaget fra aktindsigt efter lovforslagets §§ 26-29.

Den foreslåede bestemmelse i offentlighedslovens § 34, nr. 2, om, at der ikke skal ekstraheres, hvis dette vil indebære, at der gives en klart vildledende information, gælder ikke for miljøoplysninger, idet miljøoplysningsdirektivets ekstraheringsregel i artikel 4, stk. 4, ses at være til hinder for en sådan regel.

Til § 31

Med den foreslåede bestemmelse fastsættes en række regler for behandlingen og afgørelsen af anmodninger om aktindsigt i miljøoplysninger.

Det foreslås, at det altid er den myndighed, som har miljøoplysningerne i sin besiddelse eller på hvis vegne, miljøoplysningen opbevares, som skal træffe afgørelse om aktindsigt, uanset om der er tale om aktindsigt i en afgørelsessag eller en anden sag.

Det fremgår af § 31 i den nye offentlighedslov, at såfremt der fremsættes anmodning om aktindsigt vedrørende dokumenter, der indgår i afgørelsessager, ligger kompetencen hos den myndighed m.v., der i øvrigt har kompetencen til at træffe afgørelse vedrørende sagens realitet. En sådan ordning vurderes imidlertid ikke at være i overensstemmelse med direktivet. Se hertil direktivets artikel 4, stk. 1, litra a.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 2-4, 6 og 7 svarer med visse lovteknisk prægede ændringer til den gældende lovs § 4, stk. 1 – 5. Ny er sagsbehandlingsfristreglen på 7 arbejdsdage i stk. 4 og bestemmelsen om anvendelse af sagsbehandlingsreglerne på anmodninger om sammenstilling af oplysninger og om aktindsigt i databeskrivelser i stk. 5.

Med den foreslåede bestemmelse i stk. 2 gennemføres miljøoplysningsdirektivets artikel 3, stk. 2, hvorefter sager om aktindsigt skal afgøres hurtigst muligt og under hensyn til en eventuel tidsfrist, som angives, af den, der anmoder om oplysningerne. Dette indebærer, at myndigheder m.v. så vidt muligt bør imødekomme en evt. fastsat tidsfrist, da det ofte er vigtigt for offentligheden af få aktindsigten hurtigst. Dette gælder i særlig grad for pressen.

Med den foreslåede bestemmelse i stk. 3 gennemføres miljøoplysningsdirektivets artikel 4, stk. 1, litra a, hvorefter myndigheden m.v. - hvis den fejlagtigt modtager en anmodning om aktindsigt - hurtigst muligt enten skal underrette den aktindsigtssøgende om, hvem der er rette myndighed mv. eller videresende den til rette myndighed. Bestemmelsen udvider dermed forvaltningslovens almindelige visitationspligt i § 7, stk. 2, til at gælde for de myndigheder mv., der ikke er omfattet af forvaltningsloven.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 4 indeholder en 7-dages sagsbehandlingsfrist regnet fra modtagelsen af anmodningen, dog med mulighed for forlængelse, der svarer til § 36, stk. 2, 2. pkt. i den nye offentlighedslov og skal fortolkes i overensstemmelse hermed.

Det følger af bestemmelsen, at en anmodning om aktindsigt som udgangspunkt skal være færdigbehandlet inden syv arbejdsdage efter, at anmodningen er modtaget. Dette følger af, at det i bestemmelsen er forudsat, at det kun vil være »undtagelsesvist«, at en anmodning ikke vil kunne færdigbehandles inden for den nævnte frist.

En udsættelse af færdigbehandlingen af en aktindsigtsanmodning udover sagsbehandlingsfristen på syv arbejdsdage kan efter bestemmelsen være begrundet i f.eks. sagens omfang eller kompleksitet. Bestemmelsen bygger imidlertid på en forudsætning om, at afgørelsen af spørgsmålet om aktindsigt navnlig vil kunne udskydes som følge af sagens omfang eller kompleksitet.

Med udtrykket »sagens omfang« sigtes først og fremmest til antallet af dokumenter, der er omfattet af den enkelte anmodning om aktindsigt. Med udtrykket »sagens kompleksitet« sigtes der dels til de juridiske spørgsmål, som en aktindsigtsanmodning kan rejse, dels til, om en anden myndighed eller en virksomhed skal høres om aktindsigtsanmodningen. Det forudsættes, at en myndighed m.v. i givet fald fastsætter en kort høringsfrist, der tager behørigt hensyn til, at aktindsigtsanmodningen så vidt muligt skal færdigbehandles inden for rimelig tid.

Det forhold, at udsættelse af færdigbehandlingen af en aktindsigtsanmodning udover fristen på syv arbejdsdage f.eks. kan være begrundet i sagens omfang eller kompleksitet, indebærer, at der ikke er tale om en udtømmende opregning af de forhold, der kan begrunde en sådan udsættelse. Som et andet eksempel på, at det kan være berettiget at udsætte færdigbehandlingen, kan nævnes det tilfælde, hvor den pågældende myndighed m.v. på grund af tidligere indgivne anmodninger om aktindsigt ikke kan (færdig)behandle den foreliggende anmodning inden for den nævnte frist, selvom anmodningen vedrører et begrænset antal dokumenter. Hvis en myndighed holder lukket i en sammenhængende periode f.eks. omkring jul og nytår af en sådan længde, at anmodningen om aktindsigt ikke (med rimelighed) kan forventes færdigbehandlet inden for fristen på syv arbejdsdag, vil dette også kunne begrunde, at fristen overskrides.

Selvom der foreligger en udsættelsesgrund, skal myndigheden prioritere behandlingen af den pågældende aktindsigtsanmodning.

Det fremgår af stk. 4, at det kun vil være »undtagelsesvist«, at en anmodning ikke kan færdigbehandles inden for fristen på syv arbejdsdage. Dette udtryk bygger på en forventning om, at antallet af aktindsigtssager, hvor denne frist ikke kan overholdes, i det samlede billede af aktindsigtssager for samtlige landets myndigheder m.v. ikke må være det normale.

Udtrykket »syv arbejdsdage« medfører, at bl.a. lørdage, søndage og helligdage ikke – i modsætning til, hvad der følger af den gældende 10-dages-frist i lovens § 16, stk. 2 – skal medregnes ved beregningen af fristen på syv arbejdsdage.

Såfremt en anmodning om aktindsigt (undtagelsesvist) ikke kan færdigbehandles inden syv arbejdsdage efter modtagelsen, følger det af stk. 4, 2. pkt., at den aktindsigtssøgende skal underrettes om grunden til fristoverskridelsen samt om, hvornår anmodningen kan forventes færdigbehandlet. Det er herved forudsat, at underretningen indeholder en konkret begrundelse for, hvorfor afgørelsen ikke kan træffes inden for fristen på syv arbejdsdage, samt en mere præcis oplysning om, hvornår der i givet fald kan forventes at foreligge en afgørelse.

Underretningen efter stk. 4, 2. pkt. skal afsendes inden udløbet af den 7. arbejdsdag efter modtagelsen af anmodningen om aktindsigt.

Herudover gennemfører bestemmelsen i 3. og 4. pkt. miljøoplysningsdirektivets absolutte afgørelsesfrister på 1 måned, eller hvis sagens omfang og kompleksitet er af en sådan karakter, at 1-månedesfristen ikke kan overholdes, senest 2 måneder fra modtagelsen (direktivets artikel 3, stk. 2). Omfang og kompleksitet går både på sagens rent fysiske omfang og de juridiske problemer, aktindsigtsanmodningen måtte rejse. Bestemmelsen stiller endvidere krav om underretning af den aktindsigtssøgende, hvis tidsfristerne ikke kan overholdes, dvs. 7-dages fristen og 1-månedesfristen med angivelse af grunden til fristoverskridelsen samt om, hvornår anmodningen kan forventes færdigbehandlet. Med hensyn til overskridelse af 1-månedesfristen skal

betingelserne herfor være opfyldt, jf. ovenfor, og aktindsigtssagen skal være afgjort senest 2 måneder fra modtagelsen af anmodningen. Direktivets absolutte fristregel for afslag på at stille oplysninger til rådighed i den form eller det format, den aktindsigtssøgende har anmodet om, er fastsat i stk. 6.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 5 fastlægger, at sagsbehandlingsreglerne i stk. 2 - 4 tillige finder anvendelse på anmodninger sammenstilling af miljøoplysninger og indsigt i databeskrivelser, jf. lovforslagets § 11 og 12. Dog gælder alene 7-dagesfristen for anmodninger om sammenstilling af miljøoplysninger, da miljøoplysningsdirektivet ikke stiller krav om sammenstilling.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 6 gennemfører miljøoplysningsdirektivets artikel 3, stk. 4, om, at myndigheden m.v. skal stille miljøoplysninger til rådighed i den form eller i det format, som den aktindsigtssøgende ønsker, medmindre miljøoplysningerne allerede er offentligt tilgængelige i en anden form, som er let tilgængelig for den pågældende, eller der er rimelige grunde til at stille oplysningerne til rådighed i en anden form eller andet format.

Det overlades således i almindelighed til den informationssøgende at bestemme, om aktindsigten skal gennemføres ved, at der udleveres kopi af oplysningerne og i hvilket format, eller om det skal ske ved gennemsyn på stedet.

Hvis en anmodning om at få udleveret oplysningerne elektronisk indebærer, at myndigheden mv. skal indscanne dokumenter med miljøoplysningerne, vil myndigheden m.v. som udgangspunkt ikke være forpligtet hertil, hvis oplysningerne allerede foreligger i en anden form, f.eks. på papir, som vil kunne sendes til den informationssøgende, eller det er rimeligt at stille dem til rådighed i en anden form eller format.

Der kan dog være tilfælde, hvor den ønskede form skal efterkommes, selvom oplysningerne allerede foreligger på f.eks. papir. Se hertil Århuskonventionens overholdelseskomité's sag ACCC/2008/24, hvor et afslag på at udlevere miljøoplysninger på en CD og i stedet udlevere oplysningerne på papir, som var 100 gange dyrere for den aktindsigtssøgende end den ønskede elektroniske løsning, ikke var i overensstemmelse med konventionens artikel 4, stk. 1, litra b. Den aktindsigtssøgende skulle betale et gebyr på 1200 euros for at få udleveret kopier af et dokument på 600 sider. Den aktindsigtssøgende valgte herefter kun at få udleveret 34 kopier. Komiteen fandt herefter, at afslaget på at udlevere oplysningerne i den form, som var ønsket, i væsentlig grad havde begrænset den aktindsigtssøgendes adgang til miljøoplysningerne i den konkrete sag.

I takt med indførelse af ny teknologi vil det også være naturligt at imødekomme den informationssøgendes ønske, medmindre helt særlige forhold, såsom myndigheden ikke råder over den fornødne teknologi, eller at materialets karakter, form eller antal dokumenter, afgørende taler imod dette.

Der er ikke med bestemmelsen tilsigtet en indsnævring af retten efter offentlighedslovens § 40, stk. 1, til at bestemme, hvorledes aktindsigten gennemføres. Skal ønsket om aktindsigt i en bestemt form efterkommes efter offentlighedslovens regler, gælder dette også efter den foreslåede bestemmelse i stk. 6.

Bestemmelsen i stk. 6 gennemfører endvidere miljøoplysningsdirektivets artikel 3, stk. 4's absolutte 1-månedfrist i sager, hvor der gives afslag på at stille oplysninger til rådighed i den form eller det format, som den aktindsigtssøgende har anmodet om. Disse afgørelser er således ikke omfattet af muligheden i stk. 4 for at udsætte sagens afgørelse i 2 måneder. Fristen regnes fra modtagelsen af anmodningen.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 7 fastsætter krav om, at afslag på anmodninger om aktindsigt skal begrundes og være ledsaget af en klagevejledning. Klagevejledningen omfatter også en vejledning om muligheden for at indbringe en sag for den kommunale og regionale tilsynsmyndighed, jf. den foreslåede bestemmelse i § 33. Endvidere fastsættes krav om, at afslag, der begrundes med, at materialet er under udarbejdelse, skal oplyse navnet på den myndighed m.v., der udarbejder materialet, samt hvornår materialet forventes færdigt. Bestemmelsen omhandler endvidere et skriftlighedskrav, således at myndigheden skal meddele afslag på

aktindsigt skriftligt, hvis anmodningen var skriftlig, eller hvis den, der anmodede om oplysningerne, ønsker det. Skriftlighedskravet omfatter ethvert afslag på aktindsigt, herunder afslag på en anmodning om at måtte modtage oplysningerne i en bestemt form eller format, jf. stk. 6. Skriftlighedskravet er ikke til hinder for en elektronisk form, hvis den aktindsigtsanmodende henvendte sig elektronisk.

Bestemmelsen gennemfører miljøoplysningsdirektivets artikel 4, stk. 1, 2. afsnit og stk. 5.

Til § 32

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1 fastslår for det første, at afgørelser om aktindsigtsspørgsmål kan påklages særskilt til den myndighed, der er øverste klageinstans i forhold til afgørelsen eller behandlingen i øvrigt af den sag, anmodningen om aktindsigt vedrører. Aktindsigtsspørgsmål kan således påklages uden at afvente realitetsafgørelsen i den materielle sag.

Adgangen til særskilt at påklage en afgørelse om aktindsigt gælder, uanset om klageadgangen i forhold til den materielle afgørelse har sin baggrund i en lovbestemmelse eller følger af den ulovbestemte adgang til at påklage afgørelser til en højere administrativ myndighed.

Bestemmelsen i stk. 1 indebærer således, at den underordnede myndigheds afgørelse om aktindsigtsspørgsmål ikke kan påklages til den overordnede myndighed, herunder til den øverste klageinstans i de tilfælde, hvor den underordnede myndigheds afgørelse i den materielle sag ikke er undergivet klageadgang.

I de tilfælde, hvor en underordnet myndigheds afgørelse eller behandling af selve den materielle sag kan påklages til den myndighed, der er øverste klageinstans på det pågældende område – det vil f.eks. sige til den myndighed, der er tredje instans – følger det af bestemmelsen i stk. 1, at afgørelser om aktindsigt skal påklages direkte til vedkommende øverste klageinstans. I et sådant tilfælde vil eventuelle mellemliggende myndigheder, hvortil den materielle sag kan indbringes, blive sprunget over i forbindelse med, at den aktindsigtssøgende påklager den underordnede myndigheds afgørelse om aktindsigt. På miljøområdet er der dog sædvanligvis alene en klageinstans.

I tilfælde, hvor klageadgangen i forhold til den materielle afgørelse er særligt reguleret, f.eks. ved oprettelse af en særlig klageinstans, følger det i øvrigt af stk. 1, at aktindsigtsafgørelser også skal påklages til den særlige klageinstans. Er den pågældende særlige klageinstans tredje instans, vil afgørelser om aktindsigt skulle indbringes direkte for denne særlige instans. Dette gælder også i de tilfælde, hvor den særlige klageinstans' prøvelse af de materielle afgørelser f.eks. er afgrænset til at angå principielle spørgsmål eller lignende.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 2 fastsætter, at for de virksomheder, institutioner, selskaber mv, der er omfattet af lovforslagets §§ 3-6, og hvor der ikke består en anden administrativ klageinstans, kan afgørelser om aktindsigt påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 3 fastsætter, at en klage over en afgørelse om aktindsigt skal fremsendes til den (underordnede) myndighed, hvis afgørelse der klages over. Der indføres derved en såkaldt remonstrationsordning.

Den pågældende (underordnede) myndighed skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt senest 7 arbejdsdage efter modtagelsen af klagen, videresende sagen og dens dokumenter til klageinstansen. Den nævnte frist kan ikke lovligt forventes udskudt i de tilfælde, hvor der i klagen blot er gjort de samme synspunkter og anbringender gældende som i forhold til den underordnede myndigheds behandling af aktindsigtsanmodningen. Derimod vil fristen kunne udsættes i en kortere periode, hvis der i klagen gøres nye synspunkter og anbringender gældende.

Endvidere vil fristen efter omstændighederne kunne udskydes i de tilfælde, hvor det efter sædvanlig administrativ praksis er nødvendigt og naturligt, at klagen af myndigheden forelægges for et internt kollektivt organ, f.eks. en kommunalbestyrelse.

Det er med remonstrationsordningen i stk. 3 i øvrigt forudsat, at den pågældende klageinstans i almindelighed ikke vil have grund til at iværksætte en høring af den underordnede myndighed i forbindelse med behandlingen af klagesagen, idet den underordnede myndighed som led i fremsendelsen af sagen og dens dokumenter vil have haft lejlighed til at kommentere klagen og den indbragte aktindsigtsafgørelse.

Endvidere er det med remonstrationsordningen forudsat, at en klageinstans, der modtager en klage direkte fra den aktindsigtssøgende, snarest skal videresende klagen til den pågældende første instans med henblik på, at denne instans kan behandle klagen efter den procedure, der er foreskrevet i stk. 3, 2. pkt. Også i dette tilfælde løber 7-arbejdsdages-fristen i stk. 3, 2. pkt., fra første instansens modtagelse af klagen.

Efter den foreslåede bestemmelse i stk. 4 skal klageinstansen inden 20 arbejdsdage efter modtagelsen af en klage over en afgørelse om aktindsigt have færdigbehandlet den. Hvis en klage ikke kan færdigbehandles inden denne frist som følge af navnlig sagens omfang eller kompleksitet, skal klageinstansen underrette klageren om grunden hertil samt om, hvornår en afgørelse kan forventes at foreligge.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 5 fastsætter, at stk. 3 og 4 finder tilsvarende anvendelse i forbindelse med klager over afgørelser om sammenstilling af miljøoplysninger og om indsigt i databeskrivelser. Derimod finder stk. 1 ikke anvendelse, hvilket medfører, at de nævnte afgørelser ikke kan påklages direkte til den øverste klageinstans på området. Afgørelser om sammenstilling af oplysninger og om indsigt i databeskrivelser skal således først påklages til den administrative myndighed, der står i et umiddelbart (almindeligt) overordningsforhold til den (underordnede) myndighed, der har truffet afgørelsen om sammenstilling af oplysninger eller indsigt i en databeskrivelse.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 5 indebærer, at klager over afgørelser om sammenstilling af oplysninger og indsigt i databeskrivelser skal følge den remonstrationsordning og de tidsfrister, der er fastsat i stk. 3 og 4.

Der er ikke i stk. 5 henvist til stk. 1, hvorefter afgørelser om aktindsigt kan påklages direkte til den myndighed, der er øverste klageinstans i forhold til afgørelsen eller behandlingen i øvrigt af den sag, anmodningen vedrører. Dette skyldes, at afgørelser om sammenstilling af oplysninger og om indsigt i databeskrivelser ikke – som afgørelser om aktindsigt – vil vedrøre en underliggende materiel sag. Hertil kommer, at adgangen til at påklage afgørelser om aktindsigt på visse områder vil være begrænset som følge af, at adgangen til at påklage de materielle sager på de pågældende områder vil være begrænset. Det samme vil imidlertid ikke gælde i forhold til afgørelser om sammenstilling af oplysninger og om indsigt i databeskrivelser.

Den foreslåede bestemmelse er med undtagelse af stk. 2 identisk med § 37, stk. 1-3 og 5, i den nye offentlighedslov og skal for de dele af bestemmelsen fortolkes i overensstemmelse med bestemmelsen i offentlighedsloven. For bestemmelsens baggrund og nærmere afgrænsning henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 37, stk. 1-3 og 5, til den nye offentlighedslov.

Bestemmelsen gennemfører miljøoplysningsdirektivets artikel 6 om adgang til klage og domstolsprøvelse.

Bestemmelsen afløser den gældende lovs § 4, stk. 6 og § 4 a.

Til § 33

Den foreslåede bestemmelse, der er ny, fastslår i stk. 1, 1. pkt. en særlig vejledningspligt i forhold til kommunale og regionale aktindsigtsafgørelser. Bestemmelsen fastsætter således, at en afgørelse om afslag på aktindsigt, der er truffet af en kommune, en region eller et kommunalt fællesskab i sager, hvor der ikke er nogen administrativ klageinstans, skal være ledsaget af vejledning om muligheden for at indbringe sagen for kommunale og regionale tilsynsmyndighed. Herudover skal der gives vejledning om den fremgangsmåde, der er nævnt i stk.1, 2. pkt. Det vil sige, at der skal gives vejledning om, at den aktindsigtssøgende skal fremsende sin henvendelse

om at indbringe sagen for den kommunale og regionale tilsynsmyndighed til den kommune, region eller det kommunale fællesskab, hvis afgørelse ønskes indbragt for tilsynsmyndigheden.

Med henblik på at fremme den kommunale og regionale tilsynsmyndigheds behandling af aktindsigtssager, der ønskes indbragt for tilsynet, er det i bestemmelsens stk. 1, 2. pkt., fastsat, at remonstrationsordningen i lovforslagets § 32, stk. 3, skal gælde. Det vil bl.a. medføre, at den pågældende kommune m.v. snarest, og som udgangspunkt senest syv arbejdsdage efter modtagelsen af henvendelsen fra den aktindsigtssøgende, skal videresende sagen og dens dokumenter til den kommunale og regionale tilsynsmyndighed. Henvisningen til § 32, stk. 3, indebærer i øvrigt, at sagsbehandlingsfristen på syv arbejdsdage efter omstændighederne vil kunne udskydes, hvor det efter sædvanlig administrativ praksis er nødvendigt og naturligt, at den aktindsigtssøgendes henvendelse forelægges for f.eks. kommunalbestyrelsen, inden den videresendes til den kommunale og regionale tilsynsmyndighed.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 2 fastsætter, at stk. 1 finder tilsvarende anvendelse i forbindelse med afgørelser om sammenstilling af oplysninger og om indsigt i databeskrivelser. I de tilfælde, hvor der er i forhold til en afgørelse om sammenstilling af oplysninger eller om indsigt i en databeskrivelse ikke er nogen administrativ klageinstans, skal afgørelsen således være ledsaget af vejledning om muligheden for at indbringe afgørelsen for den kommunale og regionale tilsynsmyndighed samt om den fremgangsmåde, der i den forbindelse skal anvendes.

Den foreslåede bestemmelse er identisk med § 38 i den nye offentlighedslov og skal fortolkes i overensstemmelse hermed. Om bestemmelsens baggrund henvises til bemærkningerne til den nye offentlighedslov.

Bestemmelsen gennemfører miljøoplysningsdirektivets artikel 6 om adgang til klage og domstolsprøvelse.

Til § 34

Den foreslåede bestemmelse, der er ny, indfører en adgang til særskilt at påklage myndighedens m.v. sagsbehandlingstid i forbindelse med behandlingen af en anmodning om aktindsigt, om sammenstilling af miljøoplysninger og om aktindsigt i databeskrivelser.

Bestemmelsen er med undtagelse af stk. 2 identisk med § 39, stk. 1-3 og 5 i den nye offentlighedslov og skal for de dele af bestemmelsen fortolkes i overensstemmelse med bestemmelsen i offentlighedsloven. Om bestemmelsens baggrund henvises til bemærkningerne til den nye offentlighedslov.

Bestemmelsen indfører en adgang til særskilt at påklage myndighedens sagsbehandlingstid i forbindelse med behandlingen af en anmodning om aktindsigt, om sammenstilling af oplysninger og om indsigt i en databeskrivelse. Den, der f.eks. har anmodet om aktindsigt, skal således ikke afvente myndighedens afgørelse af anmodningen for at kunne indbringe sagsbehandlingstiden for en eventuel overordnet administrativ myndighed.

Bestemmelsen skal bl.a. ses i lyset af, at de hensyn, der ligger bag offentlighedsordningen – herunder navnlig hensynet til pressens formidling af informationer til offentligheden, jf. lovforslagets § 1, stk. 1, nr. 4 – tilsiger, at aktindsigtsanmodninger bliver behandlet hurtigt og ikke trækker unødigt ud.

Det er på denne baggrund i stk. 1 fastsat, at sagsbehandlingstiden i forhold til en anmodning om aktindsigt kan påklages, når der er gået 14 arbejdsdage efter, at anmodningen er modtaget af den pågældende myndighed. Klageinstansen skal derimod ikke behandle særskilte klager over sagsbehandlingstiden, som indgives før dette tidspunkt.

En sådan klage skal i øvrigt indbringes direkte for den myndighed, der er øverste klageinstans. Om dette spørgsmål henvises der til bemærkningerne til lovforslagets § 32, stk. 1.

Bestemmelsen i stk. 2, fastsætter, at for de myndigheder m.v., der er omfattet af lovforslaget §§ 3-6, kan en klage over sagsbehandlingstiden påklages til Natur og Miljøklagenævnet, hvis der ikke er nogen anden administrativ klageinstans.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med den foreslåede § 32, stk. 2, hvor klage i de tilsvarende situationer kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet i overensstemmelse med miljøoplysningsdirektivets artikel 6 om adgang til klage og domstolsprøvelse.

Bestemmelsen i stk. 3 fastsætter – i lighed med en klage over selve afgørelsen om aktindsigt – en remonstrationsordning. Det følger af bestemmelsen, at myndigheden, hvis den ikke har færdigbehandlet aktindsigtsanmodningen senest syv arbejdsdage efter klagens modtagelse, skal videregende klagen til klageinstansen med en begrundelse for sagsbehandlingstiden. Den pågældende (underordnede) myndighed skal derimod ikke sende sagen og dens dokumenter til klageinstansen, da myndigheden vil skulle anvende dokumenterne med henblik på at kunne træffe afgørelse i forhold til aktindsigtsanmodningen. Den underordnede myndighed bør dog, hvor der er tale om en aktindsigtsanmodning, der vedrører et begrænset antal dokumenter, sende en kopi af dokumenterne til klageinstansen sammen med begrundelsen for sagsbehandlingstiden.

I stk. 3, 3. pkt., er det fastsat, at klageinstansen ved forsinkelser uden fyldestgørende grund undtagelsesvist kan træffe afgørelse om aktindsigt. Bestemmelsen forudsættes alene anvendt undtagelsesvist i de ganske særlige situationer, hvor den pågældende myndighed gennem længere tid uden saglig grund undlader at færdigbehandle en anmodning om aktindsigt. I sådanne helt særlige tilfælde kan klageinstansen kræve, at den pågældende underordnede myndighed straks fremsender sagens dokumenter til klageinstansen med henblik på, at denne kan træffe afgørelse om aktindsigt.

Efter stk. 4 skal klageinstansen inden 20 arbejdsdage efter modtagelsen af en klage over sagsbehandlingstiden have færdigbehandlet klagen, medmindre dette på grund af f.eks. sagens omfang eller kompleksitet ikke er muligt. Klageren skal i givet fald underrettes om grunden hertil samt om, hvornår klagen kan forventes færdigbehandlet. Der henvises i den forbindelse til bemærkningerne til § 32, stk. 4.

De behandlingsfrister, der er nævnt i stk. 3 (7 arbejdsdage) og stk. 4 (20 arbejdsdage), gælder alene i de tilfælde, hvor klagen over sagsbehandlingstiden er indgivet efter udløbet af den frist på 14 arbejdsdage, der er nævnt i stk. 1.

Bestemmelsen i stk. 5 fastsætter, at såfremt en myndighed ikke har færdigbehandlet en anmodning om sammenstilling af oplysninger eller om indsigt i databeskrivelser inden 14 arbejdsdage efter modtagelsen, kan sagsbehandlingstiden i forhold til sådanne afgørelser påklages særskilt. I sådanne tilfælde finder stk. 2-4, herunder remonstrationsordningen og klagebehandlingsfristerne, tilsvarende anvendelse. Om baggrunden for, at der i stk. 5 ikke er henvist til stk. 1 – hvorefter sagsbehandlingstiden i forhold til en aktindsigtsanmodning kan påklages til den myndighed, der er øverste klageinstans i forhold til afgørelsen eller behandlingen i øvrigt af den pågældende sag – henvises til bemærkningerne til § 32, stk. 5.

Til § 35

Den foreslåede bestemmelse er identisk med den gældende lovs § 4 b.

Bestemmelsen forpligter myndigheder m.v. til, når de anmoder om miljøoplysninger til brug for udarbejdelse af offentlig statistik eller videnskabelige undersøgelser, og den, som anmodes om oplysningerne, ikke er eller kan forpligtes til at give oplysningerne, at gøre denne bekendt med dette og med adgangen til at tilkendegive, at oplysningerne ikke bør offentliggøres.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med, at miljøoplysningsdirektivet i modsætning til offentlighedsloven ikke giver mulighed for at undtage miljøoplysninger alene med den begrundelse at oplysningerne er tilvejebragt som grundlag for udarbejdelse af offentlig statistik eller videnskabelige undersøgelser.

Miljøoplysningsdirektivet giver dog myndigheden m.v. mulighed for at undlade at udlevere miljøoplysninger, hvis offentliggørelsen vil have en ugunstig virkning på andre personers interesser eller beskyttelse, når disse personer har givet de ønskede oplysninger frivilligt uden at være eller kunne gøres juridisk forpligtiget hertil, medmindre de har givet deres samtykke til offentliggørelsen af oplysningerne.

Hvorvidt en fysisk eller juridisk person har eller kan pålægges en pligt til at afgive miljøoplysninger eller evt. er omfattet af lovforslagets § 35 må bero på en konkret vurdering af, om myndigheden har hjemmel i lovgivningen til at forlange oplysningen udleveret.

Oplysninger, der pligtmæssigt gives til en myndighed til brug for offentlig statistik eller videnskabelige undersøgelser vil ikke være omfattet af bestemmelsen, men vil være reguleret af de almindelige regler om undtagelse fra aktindsigt. Det kan f.eks. dreje sig om fortrolige personoplysninger eller forretningshemmeligheder, jf. lovforslagets § 26.

Bestemmelsen skal endvidere ses i sammenhæng med lovforslagets afvejningsregel i § 13 og sikrer således kun en udtaleret for den, der anmodes om oplysningerne.

En tilkendegivelse om, at oplysningerne ikke bør offentliggøres, vil kunne indgå med vægt i myndighedens afvejning af modstående hensyn i afgørelsen om, hvorvidt oplysningerne kan udleveres.

Til § 36

Den foreslåede bestemmelse fastsætter, at vedkommende myndighed m.v. i tilfælde, hvor der anmodes om aktindsigt i miljøoplysninger i sager om enkeltpersoners ansættelsesforhold, skal underrette den ansatte herom med angivelse af, hvem der har fremsat anmodningen.

Endvidere fastsætter bestemmelsen, at myndigheden, når der er truffet afgørelse om aktindsigt, skal underrette den ansatte om, hvilke miljøoplysninger i sagen der er udleveret.

Bestemmelsen er identisk med § 41 i den nye offentlighedslov og skal fortolkes i overensstemmelse hermed.

Bestemmelsen er endvidere identisk med den gældende offentlighedslov § 16, stk. 3, der i medfør af den gældende lovs § 2, stk. 1, også gælder for miljøoplysninger.

Til § 37

Den foreslåede bestemmelse er identisk med den gældende lovs § 4 c.

Bestemmelsen gennemfører miljøoplysningsdirektivets artikel 8 om miljøoplysningernes kvalitet. Bestemmelsen i stk. 1 pålægger myndighederne m.v. så vidt muligt at sikre, at de oplysninger, som indsamles af dem eller på vegne af dem, er ajourførte, nøjagtige og sammenlignelige.

Bestemmelsen svarer til den ulovbestemte forvaltningsretlige pligt for myndighederne til at sikre sagernes oplysning, herunder oplysningernes pålidelighed. Med bestemmelsen opstilles således ikke en ny standard for miljøoplysningers kvalitet.

Med bestemmelsen i stk. 2 pålægges myndigheden m.v. endvidere en vejledningspligt i sager om aktindsigt i miljøoplysninger, der vedrører miljøfaktorer, jf. den foreslåede § 8, stk. 2, nr. 2, således at der på anmodning skal henvises til, hvor oplysninger om den fremgangsmåde, der er anvendt ved indsamlingen af miljøoplysningerne, kan findes.

Til § 38

Den foreslåede bestemmelse er identisk med den gældende lovs § 5 b.

Bestemmelsen gennemfører miljøoplysningsdirektivets artikel 7 om formidling af oplysninger, hvorefter offentlige myndigheder skal ordne de miljøoplysninger, der er relevante for deres funktioner på en sådan måde, at de aktivt og systematisk kan formidles til offentligheden navnlig elektronisk, når en sådan mulighed er til stede.

Direktivet fastlægger endvidere, at miljøoplysninger i stigende grad skal findes i elektroniske databaser, som er let tilgængelige for offentligheden. Myndighederne m.v. forpligtes endvidere til mindst at formidle oplysninger om internationale traktater, konventioner, aftaler, lovgivning herunder EU-lovgivning, politikker, planer og programmer, statusrapporter, rapporter om miljøets tilstand, overvågningsdata, tilladelser og miljøvurderinger og risikovurderinger på miljøområdet

samt i tilfælde af en overhængende trussel mod menneskers sundhed eller mod miljøet udsende alle relevante oplysninger til den berørte del af offentligheden.

Bestemmelsen i stk. 1 forpligter myndighederne m.v. til i overensstemmelse hermed at organisere de miljøoplysninger, der er relevante for deres funktioner med henblik på formidling, herunder navnlig elektronisk til offentligheden.

De oplysninger, der skal ordnes, er dem, som myndigheden er i besiddelse af eller som fysisk opbevares for myndigheden.

Den foreslåede pligt til at ordne oplysninger må antages at svare til almindelige offentligretlige regler og principper om, at myndighederne skal systematisere oplysninger (journalisering, arkivering m.v.).

Der er således tale om et generelt princip, der ikke i sig selv forpligter myndigheder til aktivt at formidle miljøoplysninger til offentligheden.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 2 bemyndiger miljøministeren til at fastsætte nærmere regler om, hvilke miljøoplysninger myndighederne skal formidle til offentligheden samt om opdatering af oplysningerne og om elektronisk formidling af miljøoplysningerne. Bemyndigelsen forventes som hidtil hovedsageligt anvendt til at fastsætte regler om formidling af de miljøoplysninger, der eksplicit skal formidles efter direktivets artikel 7, og som ikke formidles til offentligheden på andet regelgrundlag.

For så vidt angår ajourføring af miljøoplysninger forpligter direktivet til at ajourføre oplysningerne, hvor det findes passende, og bemyndigelsen tænkes for nærværende ligesom i dag anvendt til at fastsætte regler, hvorefter det overlades til den berørte myndighed at vurdere behovet for opdatering af oplysningerne.

Med hensyn til elektronisk formidling bestemmer direktivet, at oplysningerne i stigende grad skal findes i elektroniske databaser. Bemyndigelsen giver ministeren adgang til at fastsætte regler om elektronisk formidling af miljøoplysninger. Bemyndigelsen tænkes for nærværende fortsat anvendt således, at der vil blive taget udgangspunkt i den teknologi, som til enhver tid almindeligvis anvendes af myndighederne ved elektroniske formidlingsopgaver.

I medfør af den gældende bemyndigelsesbestemmelse er udstedt bekendtgørelse nr. 415 af 13. maj 2005 om aktiv formidling af miljøoplysninger.

Til § 39

Den foreslåede bestemmelse er med visse ændringer identisk med den gældende lovs § 5.

Bestemmelsen i stk. 1 fastsætter, at betaling for udlevering af miljøoplysninger i papirdokumenter – og for sammenstilling af miljøoplysninger og databeskrivelse - opkræves efter de af Justitsministeriet fastsatte regler i henhold til lov om offentlighed i forvaltningen, for så vidt angår sagens parter dog efter de regler, der er fastsat i medfør af forvaltningsloven.

Ændringen skyldes en ændring i ordlyden af offentlighedsloven, jf. den foreslåede § 40, stk. 3, i forslaget til offentlighedsloven, der bemyndiger til justitsministeren til at fastsætte regler om betaling for udlevering af dokumenter samt som noget nyt for udlevering af en sammenstilling af oplysninger eller en databeskrivelse.

Bestemmelsen i stk. 2, hvorefter vedkommende minister kan fastsætte regler om betaling for aktindsigt i oplysninger, der stilles til rådighed i anden form, og om forbud mod betalingskrav for adgang til registre eller oversigter, er – bortset fra en lovteknisk omformulering i stk. 2 - identiske med den gældende lovs § 5, stk. 2 og 3.

Folketingets Ombudsmand har udtalt sig om gebyr for udtræk af CHR-registeret (Centralt HusdyrbrugsRegister) i relation til den gældende lovs § 5 i sag 2011 11-1 (Omkostningsbestemt brugerbetaling omfatter de faktiske omkostninger ved at udlevere miljøoplysninger)

Se endvidere sag fra Århus-konventionens overholdelseskomité ACCC/C/2008/24, hvor komiteen fandt, at en pris på 2,15 Euro pr. kopieret side var i strid med konventionen bl.a. på grund af, at en kopi hos private kostede 0.03 Euro.

Bestemmelsen i stk. 3, der ligeledes gennemfører direktivets artikel 5, fastslår, at der ikke kan opkræves betaling for adgang til registre eller oversigter over offentlige myndigheder eller miljøoplysninger, som myndigheder eller informationskontorer er i besiddelse af. Bestemmelsen svarer til § 5, stk. 3 i den gældende lov.

Til § 40

Den foreslåede bestemmelse, der vedrører udskrifter fra retten af domme, kendelser og andre retsafgørelser i civile retssager og om forholdet til retsplejelovens regler er identisk med den gældende lovs § 5 a med visse sproglige ændringer.

Til § 41

Det foreslås i stk. 1, at loven træder i kraft den 1. januar 2014, dvs. samtidig med den nye offentlighedslov.

Med stk. 2 foreslås den hidtidigt gældende lov om aktindsigt i miljøoplysninger ophævet.

Med stk. 3 foreslås en overgangsregel, hvorefter anmodninger om aktindsigt, som er indgivet før lovens ikrafttræden, skal behandles efter nærværende regler.

Endelig foreslås i stk. 4, at bekendtgørelser udstedt efter den gældende lovs § 5, stk. 2 (om betaling for aktindsigt i anden end papirform) og efter § 5 b, stk. 2 (om formidling af miljøoplysninger) forbliver i kraft, indtil de ophæves af regler udstedt i medfør af denne lov.

Til § 42

Det foreslås, at den særlige bestemmelse i den nye offentlighedslov, som opretholder den hidtil gældende offentlighedslov for sager, der behandles efter miljøoplysningsloven, ophæves. Bestemmelsen havde alene til formål at opretholde de hidtidige regler, indtil en ny miljøoplysningslov træder i kraft.

Til § 43

Det foreslås, at den særlige bestemmelse i lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven, hvorefter visse bestemmelser i ændringsloven ikke finder anvendelse på sager, der behandles efter miljøoplysningsloven, ophæves. Bestemmelsen havde alene til formål at sikre, at henvisningerne i den gældende miljøoplysningslov til disse love fortsat havde virkning efter deres indhold, indtil en ny miljøoplysningslov træder i kraft.

Til § 44

Konsekvensændringerne skyldes, at lovens titel er ændret.

Til § 45

Konsekvensændringen skyldes, at lovens titel er ændret.

Til § 46

Konsekvensændringen skyldes, at lovens titel er ændret.

Til § 47

Det foreslås som hidtil, at loven ikke skal gælde for Grønland og Færøerne.

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/4/EF af 28. januar 2003 om offentlig adgang til miljøoplysninger og om ophævelse af Rådets direktiv 90/313/EØF

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 175, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Kommissionen(1),

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg(2),

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget(3),

efter proceduren i traktatens artikel 251(4), på grundlag af Forligsudvalgets fælles udkast af 8. november 2002, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Øget offentlig adgang til miljøoplysninger og formidling af sådanne oplysninger medvirker til at skabe større miljøbevidsthed, fri udveksling af synspunkter, mere effektiv inddragelse af offentligheden i beslutningsprocessen på miljøområdet og i sidste ende til et bedre miljø.

(2) Med Rådets direktiv 90/313/EØF af 7. juni 1990 om fri adgang til miljøoplysninger(5) indledtes en udvikling hen imod en ændring af de offentlige myndigheders holdning til åbenhed og gennemsigtighed ved at fastsætte foranstaltninger til udøvelse af retten til offentlig adgang til miljøoplysninger, og denne udvikling bør fremmes og videreføres. Dette direktiv udvider de adgangsmuligheder, der gælder i henhold til direktiv 90/313/EØF.

(3) Ifølge samme direktivs artikel 8 skal medlemsstaterne aflægge rapport til Kommissionen om deres erfaringer, og på baggrund heraf skal Kommissionen udarbejde en rapport til Europa-Parlamentet og Rådet ledsaget af eventuelle forslag om revision af direktivet, som den måtte finde hensigtsmæssige.

(4) Denne rapport, som er udarbejdet i henhold til artikel 8 i ovennævnte direktiv, påviser konkrete problemer i forbindelse med direktivets praktiske anvendelse.

(5) Den 25. juni 1998 undertegnede Det Europæiske Fællesskab FN/ECE-konventionen om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet ("Århus-konventionen"). Bestemmelserne i Fællesskabets lovgivning skal være i overensstemmelse med denne konvention med henblik på Det Europæiske Fællesskabs indgåelse af den.

(6) For at skabe større gennemsigtighed er det mere hensigtsmæssigt at erstatte direktiv 90/313/EØF med et andet direktiv end at ændre det, da de berørte parter således får én klar og sammenhængende lovtekst.

(7) Uoverensstemmelser mellem medlemsstaternes gældende lovgivning om adgang til miljøoplysninger, som er i de offentlige myndigheders besiddelse, kan skabe ulige vilkår for adgangen til sådanne oplysninger og for konkurrencen i Fællesskabet.

(8) Det må sikres, at fysiske og juridiske personer, uden at skulle gøre rede for deres motiver, har ret til at få adgang til miljøoplysninger, som er i de offentlige myndigheders besiddelse eller opbevares for dem.

(9) Det er også nødvendigt, at de offentlige myndigheder i videst muligt omfang stiller miljøoplysninger til rådighed for og formidler dem til offentligheden, navnlig ved hjælp af informations- og kommunikationsteknologi. Der bør tages hensyn til den fremtidige udvikling i sådan teknologi ved rapporteringen om og revisionen af dette direktiv.

(10) Definitionen af miljøoplysninger bør præciseres, så den kommer til at omfatte oplysninger af enhver art om miljøets tilstand, om forhold, foranstaltninger eller aktiviteter, som påvirker eller kan påvirke miljøet eller planlægges for at beskytte det, om rentabilitetsberegninger og økonomiske analyser, der benyttes i forbindelse med sådanne foranstaltninger og aktiviteter samt information om menneskers sundheds- og sikkerhedstilstand, herunder forurening af fødekæden, om levevilkår samt kulturminde og bygningsværker i den udstrækning, de påvirkes eller kan påvirkes af disse forhold.

(11) Af hensyn til det i traktatens artikel 6 fastslåede princip om, at miljøbeskyttelseskrav skal integreres i udformningen og gennemførelsen af Fællesskabets politik og aktioner, bør definitionen af offentlig myndighed udvides til at omfatte især statslig eller anden offentlig forvaltning på nationalt, regionalt eller lokalt plan, uanset om den har særligt ansvar for miljøanliggender. Definitionen bør ligeledes udvides til at omfatte andre personer eller organer, der udøver offentlige administrative funktioner i relation til miljøet i henhold til national ret, samt andre personer eller organer, der handler under deres kontrol, og som har et offentligt ansvar eller udøver offentlige funktioner i relation til miljøet.

(12) Miljøoplysninger, som fysisk opbevares for de offentlige myndigheder af andre organer, er også omfattet af dette direktiv.

(13) Miljøoplysninger bør stilles til rådighed for den informationssøgende så hurtigt som muligt og inden for en rimelig frist, og således at der tages hensyn til en eventuel tidshorisont, som er anført af den informationssøgende.

(14) De offentlige myndigheder bør udlevere miljøoplysningerne i den form eller det format, som den informationssøgende ønsker, medmindre de allerede er offentligt tilgængelige i en anden form eller et andet format, eller det er rimeligt at stille dem til rådighed i en anden form eller et andet format. Derudover bør det pålægges de offentlige myndigheder at gøre sig alle rimelige bestræbelser for at bevare miljøoplysningerne, som er i myndighedernes besiddelse eller opbevares for dem, i en form eller et format, som er let gengivelig og tilgængelig via elektroniske midler.

(15) Medlemsstaterne bør fastsætte de konkrete ordninger, hvorefter sådanne oplysninger kan gøres tilgængelige i praksis. Ordningerne skal sikre, at der er faktisk og let adgang til oplysningerne, at de gradvis gøres tilgængelige for offentligheden via offentlige telekommunikationsnet, og at de omfatter offentligt tilgængelige oversigter over offentlige myndigheder og registre eller oversigter over miljøoplysninger, som er i myndighedernes besiddelse eller opbevares for dem.

(16) Retten til information indebærer, at oplysninger som udgangspunkt skal udleveres, og at de offentlige myndigheder bør kunne afslå en anmodning om miljøoplysninger i ganske bestemte, klart afgrænsede tilfælde. Grundene til at give afslag bør fortolkes restriktivt, idet de offentlige interesser, der varetages ved udlevering, bør afvejes over for de interesser, der varetages ved at afslå udlevering. Begrundelsen for et afslag bør gives den informationssøgende inden for den i dette direktiv fastsatte frist.

(17) De offentlige myndigheder bør stille miljøoplysninger til rådighed i uddrag i de tilfælde, hvor oplysninger, der omfattes af undtagelserne, kan adskilles fra den øvrige del af de ønskede oplysninger.

(18) De offentlige myndigheder bør kunne kræve et gebyr for at udlevere miljøoplysninger, men et sådant gebyrs størrelse bør være rimelig. Dette indebærer, at gebyret som hovedregel ikke må overstige de faktiske omkostninger ved tilvejebringelse af det pågældende materiale. Krav om forudbetaling bør begrænses. I konkrete tilfælde, hvor offentlige myndigheder

udleverer miljøoplysninger på et kommercielt grundlag, og hvor det er nødvendigt for at kunne sikre den fortsatte indsamling og udgivelse af sådanne oplysninger, betragtes et markedsbaseret gebyr som rimeligt; der kan kræves forudbetaling. En liste over gebyrer bør offentliggøres og stilles til de informationssøgendes rådighed med oplysninger om, hvornår gebyrer kan opkræves eller frafalder.

(19) De informationssøgende bør kunne anmode om en administrativ eller retslig efterprøvelse af de offentlige myndigheders afgørelser eller undladelser i forbindelse med en anmodning.

(20) De offentlige myndigheder bør, når miljøoplysninger indsamles af dem eller på deres vegne, bestræbe sig på at sikre, at oplysningerne er forståelige, nøjagtige og sammenlignelige. Information om den fremgangsmåde, der er anvendt ved indsamlingen af oplysningerne, bør udleveres efter anmodning, da denne er en vigtig faktor ved vurdering af kvaliteten af de udleverede oplysninger.

(21) For at skabe større offentlig miljøbevidsthed og således forbedre miljøbeskyttelsen bør de offentlige myndigheder, hvor det er passende, stille miljøoplysninger, som er af betydning for deres funktioner, til rådighed og formidle disse, navnlig ved hjælp af computertelekommunikation og/eller elektronisk teknologi, når en sådan er til rådighed.

(22) Dette direktiv bør evalueres hvert fjerde år, efter at det er trådt i kraft, på grundlag af erfaringerne, og efter at medlemsstaterne har forelagt deres rapporter, og tages op til revision på dette grundlag. Kommissionen bør forelægge evalueringsrapporten for Europa-Parlamentet og Rådet.

(23) Målene for dette direktiv kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor på grund af handlingens omfang bedre gennemføres på fællesskabsplan. Fællesskabet kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.

(24) Bestemmelserne i dette direktiv berører ikke en medlemsstats ret til at opretholde eller indføre foranstaltninger, der giver bredere adgang til oplysninger, end direktivet kræver -

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

Formål

Formålet med dette direktiv er:

- a) at sikre retten til adgang til miljøoplysninger, som er i de offentlige myndigheders besiddelse, eller opbevares for dem, samt opstille de grundlæggende vilkår og betingelser samt konkrete ordninger for udøvelsen af denne ret, og
- b) at sikre, at miljøoplysninger som en selvfølge gradvis stilles til rådighed for og formidles til offentligheden med henblik på at sikre den videst mulige grad af systematisk tilrådighedsstillelse og formidling af miljøoplysninger til offentligheden. Med henblik herpå skal navnlig anvendelsen af telekommunikation og/eller elektronisk teknologi, når en sådan er til rådighed, fremmes

Artikel 2

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

1) "miljøoplysninger": alle oplysninger i skriftlig form, i billed- eller lydform eller i elektronisk eller en hvilken som helst anden fysisk form om:

- a) tilstanden i miljøelementer som f.eks. luft og atmosfære, vand, jord, landskaber og naturområder, herunder vådområder, kyst- og havområder, biologisk mangfoldighed og

dennes enkelte bestanddele, herunder genetisk modificerede organismer, og vekselvirkningen mellem disse elementer

b) faktorer som f.eks. stoffer, energi, støj, stråling eller affald, herunder radioaktivt affald, emissioner, udledninger og andre udslip i miljøet, der påvirker eller kan påvirke de i litra a) nævnte miljøelementer

c) foranstaltninger (herunder administrative foranstaltninger) såsom politikker, lovgivning, planer, programmer, miljøaftaler og aktiviteter, der påvirker eller kan påvirke de enkelte i litra a) og b) nævnte elementer og faktorer samt foranstaltninger og aktiviteter, der har til formål at beskytte disse miljøelementer

d) rapporter om gennemførelse af miljølovgivningen

e) rentabilitetsberegninger og andre økonomiske analyser og forudsætninger, som er anvendt i forbindelse med de i litra c) nævnte foranstaltninger og aktiviteter, og

f) menneskers sundheds- og sikkerhedstilstand, herunder, hvor det er relevant, forurening af fødekæden, menneskers levevilkår, kulturminde og bygningsværker, i det omfang de påvirkes af eller kan påvirkes af de enkelte i litra a) nævnte miljøelementers tilstand, eller via disse elementer af de i litra b) og c) nævnte forhold.

2) "Offentlige myndigheder":

a) statslig eller anden offentlig forvaltning, herunder offentlige rådgivende organer, på nationalt, regionalt eller lokalt plan

b) enhver fysisk eller juridisk person, der udøver offentlige administrative funktioner i henhold til national ret, herunder konkrete opgaver, aktiviteter og tjenesteydelser i forbindelse med miljøet, og

c) enhver fysisk eller juridisk person, der har offentligt ansvar for eller udøver offentlige funktioner eller tjenesteydelser i relation til miljøet, og som er underlagt kontrol af et organ eller en person, der falder ind under litra a) eller b).

Medlemsstaterne kan bestemme, at denne definition ikke omfatter organer eller institutioner, når de udøver dømmende eller lovgivende myndighed. Medlemsstaterne kan, hvis deres forfatningsmæssige bestemmelser på datoen for direktivets udstedelse ikke indeholder en adgang til klage og domstolsprøvelse som omhandlet i artikel 6, udelukke disse organer og institutioner fra denne definition.

3) "Oplysninger i en offentlig myndigheds besiddelse": miljøoplysninger myndigheden er i besiddelse af, som er tilvejebragt eller modtaget af den pågældende myndighed.

4) "Oplysninger, der opbevares for en offentlig myndighed": miljøoplysninger, som fysisk opbevares af en fysisk eller juridisk person på en offentlig myndigheds vegne.

5) "Den informationssøgende": enhver fysisk eller juridisk person, der anmoder om miljøoplysninger.

6) "Offentligheden": en eller flere fysiske eller juridiske personer og, i henhold til national lovgivning eller praksis, disses foreninger, organisationer eller grupper.

Artikel 3

Adgang til miljøoplysninger efter anmodning

1. Medlemsstaterne sikrer, at offentlige myndigheder er forpligtet til i overensstemmelse med dette direktivs bestemmelser at stille miljøoplysninger, som de er i besiddelse af eller som opbevares for dem, til rådighed for enhver informationssøgende, uden at denne skal gøre rede for en interesse heri.

2. Med forbehold af artikel 4 og under hensyn til en eventuel tidsfrist, som anføres af den informationssøgende, stilles miljøoplysningerne til rådighed for den informationssøgende:

a) hurtigst muligt og senest en måned efter de i stk. 1 nævnte offentlige myndigheders modtagelse af den informationssøgendes anmodning, eller

b) senest to måneder efter de offentlige myndigheders modtagelse af anmodningen, hvis oplysningernes omfang og komplekse karakter er af en sådan art, at den i litra a) omhandlede frist på en måned ikke kan overholdes. I sådanne tilfælde underrettes den informationssøgende hurtigst muligt og under alle omstændigheder inden udløbet af den fastsatte frist på en måned om forlængelsen og grundene hertil.

3. Hvis en anmodning er udfærdiget i for generelle vendinger, anmoder den offentlige myndighed snarest muligt og senest inden for den frist, der er fastsat i stk. 2, litra a), den informationssøgende om at præcisere anmodningen og bistår denne hermed, f.eks. ved at oplyse om brugen af de offentlige registre, der er omhandlet i stk. 5, litra c). De offentlige myndigheder kan, hvis de skønner det passende, afslå anmodningen i henhold til artikel 4, stk. 1, litra c).

4. Hvis den informationssøgende anmoder de offentlige myndigheder om at stille oplysningerne til rådighed i en bestemt form eller et bestemt format (herunder i form af kopier), skal de offentlige myndigheder gøre det, medmindre:

a) oplysningerne allerede er offentligt tilgængelige i en anden form eller et andet format, som er let tilgængeligt for den informationssøgende, navnlig i henhold til artikel 7, eller

b) de offentlige myndigheder har rimelige grunde til at stille oplysningerne til rådighed i en anden form eller et andet format, men de skal i så fald begrunde dette.

For så vidt angår dette stykke, skal de offentlige myndigheder træffe alle rimelige foranstaltninger for at vedligeholde miljøoplysninger, som de er i besiddelse af, eller som opbevares for dem, i en form eller et format, som er let at reproducere og let tilgængelig via computertelekommunikation eller andre elektroniske medier.

Begrundelsen for et afslag på at stille oplysninger til rådighed, helt eller delvis, i den ønskede form eller det ønskede format skal gives den informationssøgende inden for den i stk. 2, litra a), nævnte frist.

5. For så vidt angår denne artikel, sikrer medlemsstaterne, at:

a) embedsmænd er forpligtet til at yde offentligheden bistand med søgning af oplysninger

b) der forefindes offentligt tilgængelige oversigter over offentlige myndigheder

c) der udformes konkrete ordninger med henblik på at sikre, at retten til adgang til miljøoplysninger kan udøves effektivt, såsom

- udpegelse af informationsmedarbejdere

- etablering og vedligeholdelse af faciliteter, hvor de ønskede oplysninger kan konsulteres

- registre eller oversigter over miljøoplysninger, som offentlige myndigheder eller informationskontorer er i besiddelse af, med klar angivelse af, hvor disse oplysninger kan findes.

Medlemsstaterne sikrer, at de offentlige myndigheder informerer offentligheden fyldestgørende om dens rettigheder i henhold til dette direktiv og i passende omfang giver oplysninger, råd og vejledning med henblik herpå.

Artikel 4

Undtagelser

1. Medlemsstaterne kan fastsætte, at en anmodning om adgang til miljøoplysninger kan afslås, såfremt:

a) den offentlige myndighed, som anmodningen rettes til, ikke er i besiddelse af de ønskede oplysninger, eller de ikke opbevares for den. Hvis den offentlige myndighed i et sådant tilfælde er klar over, at en anden offentlig myndighed er i besiddelse af oplysningerne, eller at de

opbevares for denne, videregiver den hurtigst muligt anmodningen til denne anden myndighed og underretter den informationssøgende herom eller orienterer om, hvilken offentlig myndighed den pågældende efter deres mening kan rette henvendelse til for at få adgang til oplysningerne

b) anmodningen er åbenlyst urimelig

c) anmodningen er udfærdiget i for generelle vendinger, jf. artikel 3, stk. 3

d) anmodningen vedrører materiale under udarbejdelse eller ufærdige dokumenter og data

e) anmodningen vedrører interne meddelelser, under hensyntagen til offentlighedens interesse i at blive gjort bekendt med oplysningerne.

Hvis anmodningen afslås med den begrundelse, at den vedrører materiale under udarbejdelse, skal den offentlige myndighed oplyse navnet på den myndighed, der udarbejder materialet, samt hvor længe det må forventes at vare, før materialet er færdigt.

2. Medlemsstaterne kan fastsætte, at en anmodning om adgang til miljøoplysninger kan afslås, hvis offentliggørelse kunne have en ugunstig indvirkning på:

a) den fortrolige karakter af offentlige myndigheders forhandlinger, hvor en sådan fortrolighed har hjemmel i

lovgivningen

b) internationale forbindelser, den offentlige sikkerhed eller det nationale forsvar

c) retssagers behandling ved domstolene, en persons mulighed for at få en retfærdig rettergang eller offentlige myndigheders mulighed for efterforskning af strafferetlig eller disciplinær art

d) beskyttelsen af forretnings- og fabriks hemmeligheder, hvis de skal beskyttes i henhold til national ret eller fællesskabsret med henblik på at beskytte en legitim økonomisk interesse, herunder offentlighedens interesser i at bevare statistisk fortrolighed og fortrolighed i skatteforhold

e) intellektuelle ejendomsrettigheder

f) beskyttelsen af personoplysninger og/eller sagsakter vedrørende fysiske personer, hvis den pågældende person ikke har givet samtykke til offentliggørelse heraf, og hvis en sådan fortrolighed har hjemmel i national ret eller fællesskabsret

g) andre personers interesser eller beskyttelse, når disse personer har givet de ønskede oplysninger frivilligt uden at være eller kunne gøres juridisk forpligtet hertil, medmindre de har givet deres samtykke til offentliggørelse af oplysningerne

h) beskyttelsen af det miljø, oplysningerne vedrører, som f.eks. sjældne arters levesteder.

De i stk. 1 og 2 nævnte grunde til afslag på anmodning om oplysninger skal fortolkes restriktivt under hensyntagen til samfundets interesse i, at oplysningerne offentliggøres i det konkrete tilfælde. I hver enkelt tilfælde skal de offentlige interesser, der varetages ved udlevering, afvejes over for de interesser, der varetages ved at afslå udlevering. Medlemsstaterne kan ikke i henhold til stk. 2, litra a), d), f), g) og h), fastsætte, at en anmodning kan afslås, hvis anmodningen gælder oplysninger om emissioner til miljøet.

Inden for disse rammer og for så vidt angår anvendelsen af litra f) sikrer medlemsstaterne, at kravene i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger(6) overholdes.

3. Fastsætter en medlemsstat undtagelser, kan den udarbejde en offentligt tilgængelig liste over de kriterier, den kompetente myndighed kan inddrage, når den tager stilling til en anmodning.

4. Miljøoplysninger, som de offentlige myndigheder er i besiddelse af, eller som opbevares for dem, og som en informationssøgende har anmodet om, skal stilles til rådighed i uddrag, hvis det er muligt at adskille oplysninger omfattet af stk. 1, litra d) og e), eller stk. 2, fra resten af de ønskede oplysninger.

5. Et afslag på at give adgang til alle de ønskede oplysninger eller nogle af dem meddeles den informationssøgende skriftligt eller elektronisk, hvis anmodningen var skriftlig, eller hvis den informationssøgende anmoder om det, inden for de i artikel 3, stk. 2, litra a), eller, eventuelt, litra b), nævnte frister. Afslaget skal være begrundet og indeholde oplysninger om den i artikel 6 omhandlede klageadgang.

Artikel 5

Gebyrer

1. Adgang til offentlige registre og oversigter, der oprettes og vedligeholdes som beskrevet i artikel 3, stk. 5, samt konsultation af oplysningerne på stedet skal være gebyrfri.

2. De offentlige myndigheder kan opkræve et gebyr for at udlevere miljøoplysninger, men gebyrets størrelse må ikke overskride et rimeligt beløb.

3. Hvis der opkræves gebyrer, skal de offentlige myndigheder offentliggøre en liste over disse gebyrer med oplysninger om, hvornår gebyrer kan opkræves eller frafalder, og stille den til de informationssøgendes rådighed.

Artikel 6

Adgang til klage og domstolsprøvelse

1. Medlemsstaterne sikrer, at informationssøgende, som mener, at deres anmodning om adgang til oplysninger ikke er blevet besvaret, er blevet uretmæssigt afslået (enten helt eller delvis), er blevet utilstrækkeligt besvaret eller på anden måde ikke er blevet behandlet i overensstemmelse med artikel 3, 4 eller 5, har adgang til at få sagen prøvet ved en procedure, hvor den pågældende offentlige myndigheds handlinger eller undladelser kan revurderes af samme eller en anden offentlig myndighed eller efterprøves administrativt af et ved lov oprettet uafhængigt og upartisk organ. En sådan procedure skal være hurtig og enten billig eller helt gratis.

2. Ud over den i stk. 1 omhandlede adgang til klage sikrer medlemsstaterne, at den informationssøgende har adgang til prøvelse af en afgørelse ved en domstol eller et andet ved lov oprettet uafhængigt og upartisk organ, som kan efterprøve den pågældende offentlige myndigheds handlinger eller undladelser, og hvis afgørelser kan gøres endelige. Medlemsstaterne kan endvidere sikre, at tredjeparter, som belastes i forbindelse med offentliggørelse af oplysninger, også har adgang til retsmidler.

3. Endelige afgørelser efter stk. 2 er bindende for den offentlige myndighed, der er i besiddelse af oplysningerne. Der skal gives skriftlig begrundelse, i hvert fald i de tilfælde, hvor adgang til oplysninger er blevet afslået i henhold til denne artikel.

Artikel 7

Formidling af miljøoplysninger

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til sikring af, at offentlige myndigheder ordner de miljøoplysninger, som er relevante for deres funktioner, og som de er i besiddelse af, eller som opbevares for dem, på en sådan måde, at de aktivt og systematisk kan formidles til offentligheden, navnlig ved hjælp af computertelekommunikation og/eller elektronisk teknologi, når en sådan er til rådighed.

De oplysninger, der stilles til rådighed ved hjælp af computertelekommunikation og/eller elektronisk teknologi, omfatter ikke nødvendigvis oplysninger, der er indsamlet før dette direktivs ikrafttræden, medmindre de allerede er til rådighed i elektronisk form.

Medlemsstaterne sikrer, at miljøoplysninger i stigende grad findes på elektroniske databaser, som er let tilgængelige for offentligheden gennem offentlige telekommunikationsnet.

2. De oplysninger, som skal stilles til rådighed og formidles, skal, hvor det er passende, ajourføres og omfatter mindst:

a) teksterne til internationale traktater, konventioner eller aftaler og til Fællesskabets og national, regional eller lokal lovgivning om eller vedrørende miljøet

b) politikker, planer og programmer, der vedrører miljøet

c) statusrapporter om implementering af de i litra a) og b) omhandlede forhold, når de er udarbejdet og opbevares i elektronisk form af offentlige myndigheder

d) rapporter om miljøets tilstand som omhandlet i stk. 3

e) data eller oversigter over data fra overvågning af aktiviteter, der påvirker eller kan påvirke miljøet

f) tilladelser, som kan have væsentlig indvirkning på miljøet, og miljøaftaler eller en henvisning til det sted, hvor oplysningerne kan rekvireres eller findes i overensstemmelse med artikel 3

g) miljøkonsekvens- og risikovurderinger vedrørende de miljøelementer, der er omhandlet i artikel 2, nr. 1, litra a), eller en henvisning til det sted, hvor oplysningerne kan rekvireres eller findes i overensstemmelse med artikel 3.

3. Med forbehold for eventuelle særlige rapporteringsforpligtelser i henhold til Fællesskabets lovgivning, træffer medlemsstaterne alle nødvendige foranstaltninger til sikring af, at der med jævne mellemrum, der ikke overstiger fire år, udgives nationale og alt efter omstændighederne regionale eller lokale rapporter om miljøets tilstand; disse rapporter skal indeholde oplysninger om miljøkvaliteten og belastninger af miljøet.

4. Med forbehold for eventuelle særlige forpligtelser i henhold til Fællesskabets lovgivning, træffer medlemsstaterne alle nødvendige foranstaltninger til sikring af, at der i tilfælde af en overhængende trussel mod menneskers sundhed eller mod miljøet, hvad enten den skyldes menneskelige aktiviteter eller naturlige årsager, straks og uden ophold udsendes alle oplysninger, som de offentlige myndigheder er i besiddelse af, og som kunne sætte den del af offentligheden, der risikerer at blive berørt af truslen, i stand til at træffe forholdsregler, der kan forhindre eller begrænse følgerne af truslen.

5. Undtagelserne i artikel 4, stk. 1 og 2, kan finde anvendelse på de forpligtelser, som pålægges i denne artikel.

6. Medlemsstaterne kan opfylde kravene i denne artikel ved at oprette link til internetsider, hvor oplysningerne kan findes.

Artikel 8

Miljøoplysningernes kvalitet

1. Medlemsstaterne skal så vidt muligt sikre, at alle oplysninger, der indsamles af eller for dem, er ajourførte, nøjagtige og sammenlignelige.

2. Offentlige myndigheder skal, hvis der anmodes om det, i svar på anmodninger om oplysninger i henhold til artikel 2, nr. 1, litra b), nævne det sted, hvis det er til rådighed, hvor oplysninger kan findes om målingsmetoder, herunder fremgangsmåderne for analyser, prøveudtagninger og forbehandling af prøver, der er anvendt ved tilvejebringelse af oplysningerne, eller henvise til en anvendt standardprocedure.

Artikel 9

Revisionsprocedure

1. Senest den 14. februar 2009 aflægger medlemsstaterne rapport om deres erfaringer med anvendelsen af dette direktiv.

De sender rapporterne til Kommissionen senest den 14. august 2009.

Senest den 14. februar 2004 sender Kommissionen medlemsstaterne en vejledning med klare angivelser af, hvordan den ønsker, at medlemsstaterne skal udarbejde deres rapport.

2. På baggrund af disse erfaringer og under hensyntagen til udviklingen i computertelekommunikation og/eller elektronisk teknologi, aflægger Kommissionen rapport til Europa-Parlamentet og Rådet sammen med eventuelle forslag til ændringer, som den måtte finde hensigtsmæssige.

Artikel 10

Iværksættelse

Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 14. februar 2005. De underretter straks Kommissionen herom.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

Artikel 11

Ophævelse

Direktiv 90/313/EØF ophæves med virkning fra den 14. februar 2005.

Henvisninger til det ophævede direktiv skal betragtes som henvisninger til dette direktiv og læses efter sammenligningstabellen i bilaget.

Artikel 12

Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i Den Europæiske Unions Tidende.

Artikel 13

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 28. januar 2003.

På Europa-Parlamentets vegne

P. Cox

Formand

På Rådets vegne

G. Papandreou

Formand

(1) EFT C 337 E af 28.11.2000, s. 156 og EFT C 240 E af 28.8.2001, s. 289.

(2) EFT C 116 af 20.4.2001, s. 43.

(3) EFT C 148 af 18.5.2001, s. 9.

(4) Europa-Parlamentets udtalelse af 14.3.2001 (EFT C 343 af 5.12.2001, s. 165), Rådets fælles holdning af 28.1.2002 (EFT C 113 E af 14.5.2002, s. 1) og Europa-Parlamentets afgørelse af 30.5.2002 (endnu ikke offentliggjort i EUT). Rådets afgørelse af 16.12.2002 og Europa-Parlamentets afgørelse af 18.12.2002.

(5) EFT L 158 af 23.6.1990, s. 56.

(6) EFT L 281 af 23.11.1995, s. 31.